Vol IV
No. 2

19th June, 1967
(Monday)
29th Jeshtha 1889 S E

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
Oral Answers to Questions.	..	93
Written Answers to Questions	..	117
Adjournment motions :		
re: Strike by the R. T. C Employees	..	121
re: Inhuman and unbecoming behaviour of the Chinese Authorities towards Indian Embassy Officials in Peking.		134
Business of the House	..	141
Papers laid on the Table :		
G. O. Ms. No. 2657, Home (Transport-II) Department, dated 12-12-66.	..	141
Government Bills :		
The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Land (Amendment) Bill, 1967, (Introduced)	..	142
The Andhra Pradesh Stamp (Increase of Duties Bill, 1967, (IInd reading - not concluded,)	..	142

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF
ANDHRA PRADESH AT GOVERNMENT TELUGU PRESS,
AMIRPET, HYDERABAD-16.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Fifteenth day of the First Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 19th June, 1967.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

INTRODUCTION ON CROP INSURANCE

21

*57- M. Q: --Sarvasri A. Madhava Rao, (Nellore) P. Gunnayya (Pathapatnam) :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government propose to introduce crop insurance and if so, when;

(b) if not, the reasons therefor : and

(c) whether a copy of the details of the scheme will be placed on the Table of the House ?

The Minister for Agriculture (Sri P. Thimma Reddy :— (a) The Government of India propose to introduce enabling legislation of All India character on Crop Insurance and a draft Bill is said to be under preparation. The question of introducing similar lergislation in this State will be considered on receipt of the Central Bill.

(b) and (c) : Do not arise.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— ఇది ఎన్నాళ్లనుంచో అవసరమని భావిస్తున్నాము. ఇది కేంద్రప్రభుత్వం తెచ్చేవరకు ఉండకుండ, మనకు కూడ అధికారం ఉన్నది కాబట్టి మనమే ఎందుకు చేయకూడదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కరెస్పాండెన్సులో ఉన్నాము. పంజాబు గవర్నమెంటు కూడ తయారు చేసిందిగాని కేంద్ర ప్రభుత్వమే తెస్తున్నా

మని, నిదానించమని చెప్పినందున ఆగినది. అది త్వరలోనే వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—ఇది స్టేట్ సబ్జక్టు అయినందువలన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారి impending legislation అవసరం లేకుండానే మనం చేసుకోవచ్చుననిపిస్తోంది. గత నాలుగు సంవత్సరముల నుంచి పైరులు చెడిపోవడం జరిగి చాలనష్టం జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—దీనిని గురించి మన ప్రభుత్వం శ్రద్ధగానే ఉన్నది. 1958 నుంచి ఇక్కడ ఆ విషయం చూడటం, మాట్లాడటం, వివరాలు సేకరించడం చాల ప్రయత్నం చేశాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు దీనిని గురించి చూస్తున్నామని త్వరలోనే ఒక రూపం వస్తుందని, మనలను నిదానించమని సలహా యిచ్చినందువలన ఆగాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) :— కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న చట్టం ముసాయిదా మన ప్రభుత్వానికి సూచనల నిమిత్తం పంపించారా ? దానిమీద ఏమి సలహాలు యిచ్చారు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—సలహాలు పంపారు. అది కరెస్పాండెన్సులో ఉన్నది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—నాఉద్దేశంలో మన మంత్రిగారు యీ విషయంలో సవతి తల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నారని అనుకొంటున్నాను. మన గవర్నమెంటు యిచ్చిన సలహాలు ఏమిటి ? క్లుప్తముగా వివరిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది సవతితల్లి వ్యవహారం కాదు, అసలు తల్లి వ్యవహారమే. వివరాలు చాల ఉన్నవి. త్వరలోనే అవన్నీ చూచి అందజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండి పాలెం) :—అధ్యక్షా, అది విఘ్నేశ్వరుని పెళ్ళిలా ("రేపు" చేస్తాం అనే పద్ధతిలో) ఉన్నది. బొంబాయిలో జరిగిన ఏ. ఐ. సి.సి. మీటింగు నుంచి వచ్చిన తరువాత నీలంసంజీవరెడ్డిగారు అంతాకలిసి crop insurance త్వరలో తెస్తున్నామని చెప్పారు. రాయలసీమ జిల్లా వాసులమైన మనకు దీనివల్ల చాలఫలితం వస్తుంది. దీనిలో 'insurance' అనేది ఉన్నది కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోందంటున్నారా ? లేక కేంద్రం aid యిస్తుందా ? Aid అయితే దానికి తరువాత లెజిస్లేషన్ చేసుకోవచ్చునుగదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది విఘ్నేశ్వరుని పెళ్ళికాదు. రైతులపెళ్లి. రైతులకు యిదికావాలన్నాము. మన మంతా రైతుల ప్రతినిధులం. ఇది సాధ్యమైనంత త్వరలో కావాలన్నాము. ఆ విఘ్నేశ్వరుని విషయం మాకు తెలియదు. ఇక్కడొక చిన్నవిషయం వారు చెప్పింది చదువుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఫైనల్‌గా విఘ్నేశ్వరుని పెళ్ళి అయినదా, లేదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పెళ్ళి అయినదని కొంతమంది చెబుతున్నారు. ఎంత నిజమో తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—(నవ్వు) అనుమానంగా ఉన్నది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇక్కడ ఉన్నది : "That the Government of India held the view that the subject would fall within the purview of the Union List and that it was not, there fore, desirable for the State Government to enact legislation on crop insurance" మేము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని తొందరచేస్తున్నాము. రేపు నెల మొదటి వారంలో మళ్ళీ వారితో మీటింగులో కలిసే పరిస్థితి ఉన్నది. అక్కడ కూడ కలిసి దీనిని త్వరలో తీసుకోవాలని చెబుతాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అసలు సంగతి బయటపడింది. యూనియన్ లిస్టులో ఉన్నదా, స్టేటు లిస్టులో ఉన్నదా, అనేది చర్చనీయాంశంగా తయారయి, స్టేటు లిస్టులో ఉన్నది యూనియన్ లిస్టులో చేర్చడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. మంత్రిగారి అభిప్రాయంలో యిది స్టేటు లిస్టుకు సంబంధించిందా. యూనియన్ లిస్టుకు సంబంధించిందా ? యూనియన్ లిస్టు అయితే యిది యూనియన్ లిస్టుకు సంబంధించినది కాదు, స్టేటు లిస్టుకు సంబంధించినదని ప్రతి పక్షం వారు అనుకొంటున్నదానిని లీగల్ ఒపీనియన్‌కు నివేదించి కనుక్కుంటారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నేను ఒపీనియన్ యిచ్చేందుకు expert ను కాను. దీనిని గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచిస్తున్నవి వారు యోచనచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక రూపం యిచ్చిన తరువాత ఏమి చేయాలో ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. కోటయ్య (చీరాల):—కేంద్ర ప్రభుత్వం పంపించే ముసాయిదాతో బాటు మన ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతిపాదనలు కూడ యీ సభ ముందు పెట్టి యిక్కడ చర్చించడానికి యీ సభవారి అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడానికి ప్రభుత్వం అవకాశం యిస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి:—వారు త్వరలోనే ప్రవేశ పెట్టుతున్నామంటున్నారు. వివరాలు కావాలంటే యిస్తాను; అభ్యంతరం లేదు; ఆ వివరాలు-short note అందించేదానికి అభ్యంతరం లేదు. మన ప్రభుత్వం కూడ సలహాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అందించారు. ఆ వివరాలు కావాలంటే అందించే దానికి అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—Salient features చెప్పండి. తరువాత note యివ్వవచ్చును.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—చాల ఉన్నవి. కావాలంటే నోటు యిస్తాము. Before the Assembly closes I will give a small gist of the suggestions.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, రాష్ట్రప్రభుత్వ అధికారాలను కుదించటం అన్నది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక అలవాటు. అట్లా అధికారాలను కుదించటంలో--యీ క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు కూడ కేంద్ర ప్రభుత్వం తానే హస్తగతం చేసుకోవాలని చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నంలో ఒక భాగంగా కనుపిస్తున్నది. దానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆమోదించిందా ? లేకపోతే—రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం, 1958 నుండి 1967 వరకు తగు చర్యలు తన హక్కుగా ఎందుకు తీసుకోలేదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద చాలా విశ్వాసం ఉన్నది. చాలా సన్నిహితంగా, ఇచ్చిపుచ్చుకొనే విధంగా, అన్ని వివరాలు చర్చించుకొని చేస్తున్నారు. ఏది ఎట్లా చేస్తే బాగుంటుంది అన్నది క్షుణ్ణంగా యోచన చేసిన పిదప దీనిని గురించి ఒక రూపం ఇవ్వమని రాష్ట్రప్రభుత్వం చెప్పింది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— ప్రశ్న—విశ్వాసం సంగతి కాదండి. ఇది లీగల్ పాయింట్, కాన్‌స్టిట్యూషనల్ పాయింట్; మన హక్కు. నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డైరెక్ట్‌గా అడుగుతున్నాను. ఇది రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అధికారమా ? లేక, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అధికారమా ? రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన భాగం అయినా, ఒక్కొక్కసారి మనం అట్లా ఇవ్వవచ్చును; అది వేరే సంగతి. విశ్వాసం సంగతి కాదు నేను అడుగుతున్నది. ఎవరిది యీ హక్కు ? మనదా ? వారిదా ? ఆ విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం ఏమిటి ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— దానిని గురించి మేము ప్రత్యేకంగా ఏమీ చూడలేదు, మన రాష్ట్రప్రభుత్వం యొక్క డిపార్టుమెంట్ వారు చూశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పిన దానితో ఏకీభవించారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మన స్టేటు గవర్నమెంట్ చాలా రోజుల నుండి ఆలోచించింది. స్టేటు గవర్నమెంట్ మంచి పనులు చేస్తుంటే— కేంద్ర ప్రభుత్వం తాను చేస్తానని ఎప్పుడూ ఢిలే చేయటం అన్నది 12 సం లనుండి మనం చూస్తున్నాము. మనం అందుకు ఒక బిల్లు తీసుకురాకూడదని మీ కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అడ్డం లేదు. మనం ఒక బిల్లు తీసుకువద్దాము. ఇదివరకు మనం డౌరీ బిల్లు చేసిన తర్వాత, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తర్వాత బిల్లు తెచ్చిందన్నది జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. కనుక, యీ బిల్లు తేవటానికి గవర్నమెంట్‌కు అభ్యంతరం ఏమిటి ? తెస్తారా ? తేరా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది అంత సులభమైనది కాదు. పంజాబ్ వారు ఒకటి చేశారు. వారి ముసాయిదా కూడ మనం తెప్పించుకొని చూశాము, అంది కాంప్లికేటెడ్ బిల్లు. అది అన్నింటికి సంబంధించినట్లుగా, ఆల్‌ఎంబ్రేసింగ్‌గా ఉంటే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో, పార్లమెంట్‌లో కూడ చర్చ చేసేట్లుగా చేంచే బాగుంటుందన్న ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మనం యూనియన్‌లిస్టు చూస్తే—7 వ షెడ్యూల్‌లో ఐటమ్ 47—లో Item 47 : Insurance. Insur nce is in the Union List. అని ఉంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎగ్రికల్చర్ అన్నది దేనిలో ఉంది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎగ్రికల్చర్ అన్నది—స్టేటు లిస్టులో ఏమి ఉన్నదంటే — Agriculture including agricultural operation and research, protection against pests and prevention of plant diseases. ఇన్సూరెన్సు వేరు. ప్రొటెక్షన్ వేరు. ఏమి కంటె—Protection against pests. దీనికే కాదు ఇన్సూరెన్సు. Prevention of plant diseases, failure, flood, drought. So many other things are involved. Whatever it is, Sir, my submission to the House is this. ఈ క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు అన్నది మనం అందరం కన్సిడర్ చేస్తున్నాము. చాలా స్టేటు అసెంబ్లీలు, యూనియన్ పార్లమెంట్ కూడ—This is a very desirable and necessary measure—అనేటటువంటిది మన అందరియొక్క అభిప్రాయము. చాలా కాలం క్రిందటే, చాలా గవర్నమెంట్సు, ఇక్కడ కాని, పంజాబ్‌లో కాని, ఇతర చోట్లగాని ఆలోచించినపుడు—దానికి లార్జ్ ఫైనాన్షియల్ ఇంప్లికేషన్సు కూడ ఉన్నాయి. వెట్ క్రాప్సు ఒక విధంగా ఉన్నదనుకోండి. ఏదో ఒక సెక్యూరిటీ ఆఫ్ క్రాప్ కొంత వరకు అయినా ఉంది డ్రయి క్రాప్‌కు సెక్యూరిటీ లేదు. నేను దీనిలో చూడలేదుగాని, నాకు స్థూలంగా తెలిసినంత వరకు మనవి చేస్తున్నాను. Sir, in one sense, without going just now into the merits, I wish to say if you want we will get it examined, whether it comes under the Union List or the State List. But prima facie, it appears to be in the Union List. But whatever it is, Sir, whatever the result of the examination, I think, it is better the Union Government comes into the picture and takes some responsibility in this regard in the interests of the ryots and in the interests of speedy enactment or implementation of this crop insurance which in our opinion is long delayed. It is better, Sir, we await their Bill and give our suggestions also. Of course, as it is an important matter, I hope, the Minister for Agriculture will certainly in consultation with you, Sir, try to give an opportunity to discuss what best should be done.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—అధ్యక్షా, 9 సం. ల నుండి యీ క్రాప్ ఇన్సూరెన్సు గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నట్లు చెప్పారు ఈ 9 సం. ల నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోకుండా జాప్యం చేస్తున్నట్లు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. పంజాబ్‌లో చేసినారని, వారి మునాయిదా తెప్పించుకొని చూశామని, కష్టంగా ఉన్నదని చెబుతున్నారు. ఇదంతా దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇక ఏ మాత్రం జాప్యం చేయకుండా, తొందరలో యీ శాసనం చేయటానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన వత్తిడి తీసుకువస్తుందా ? లేక, రాష్ట్రప్రభుత్వమే స్వయంగా చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—రాష్ట్రప్రభుత్వం చాలా యాంగ్షస్‌గా ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడ త్వరలో దీనిని ఏదో విధంగా చేస్తామని చెబుతున్నారు.

LAND FOR THE FACTORY OF NUTRITIVE CATTLE FEED

22—

* 434 Q: Sri K. Ramanandham (Mudinepally): Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the land required for the construction of a factory for producing nutritive cattle feed at Guddlavalleru village, Gudivada Taluk, Krishna Dissict, has been acquired under the Land Acquistion Act or purchased on the basis of bargaining ;

(b) if so, the extent of the land taken and the price fixed ;

(c) whether the prices of other lands in the said village have been ascertained at the time of fixing the price for the purchase of the said land ;

(d) whether the Government are aware of the fact that there is no way for bigger vehicles like lorries to proceed to the land purchased by them ; and

(e) whether the Government have kept in view the needs of the health of the public while deciding to locate the said factory in the middle of the village ?

Sri P. Thimma Reddy : (a) The land is being acquired under Land Acquisition Act.

(b) Three acres Sir, The price will be fixed and incorporated in the award itself by the Land Acquisition Officer.

(c) The Land Acquisition Officer will obviously take into consideration the market value of the adjacent lard before passing the award.

(d) The site is well connected to the main road and close to the Railway line. Proper approach road is being formed and vehicles like lorries can proceed to the site.

(e) Location of the feed mixing plant of this nature does not in anyway im-pair the health of the public of that locality.

శ్రీ కె. రామనాథం :—అధ్యక్షా, లాండ్ ఎక్విజిషన్ యాక్టు క్రింద ఇది ఎక్వయిర్ చేశారా ?

శ్రీ పి తిమ్మారెడ్డి :—అది ప్రొసీడింగ్స్‌లో ఉంది.

శ్రీ కె. రామనాథం :— మెయిన్ రోడ్ మీద రైతుల స్థలాలు ఉన్నాయి. ఆ రైతులు ఆ స్థలాలను మార్కెట్ వాల్యూకు తక్కువకు ఇస్తామని ఆఫర్ చేసిన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ విషయం నాకు తెలియదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఈ స్థలం గ్రామం మధ్యలో ఉన్నదనే అభిప్రాయం నాకు కలిగింది గ్రామం బయట, మెయిన్ రోడ్‌కు ప్రక్కన ఉన్న స్థలాన్ని ఇవ్వటానికి రైతులు సిద్ధంగా ఉన్నప్పుడు గ్రామం మధ్యన ఉన్న స్థలాన్ని తీసుకోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నేను చదివిన దాంట్లో—"The site is well connected to the main road and close to the railway line." అని ఉంది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఆ స్థలం మెయిన్ రోడ్ దగ్గర ఉండవచ్చును; రైల్వేలైన్‌కు దగ్గరగాను ఉండవచ్చును. అయినా గ్రామం మధ్య కూడ ఉండవచ్చును. ఒక ఫ్యాక్టరీకి స్థలం తీసుకొన్నప్పుడు దాని ఎక్స్‌పేన్షన్‌కు అవకాశం ఉండే స్థలం తీసుకొంటాము. ఆ స్థలం గ్రామం మధ్య ఉన్నమాట నిజమేనా ? గ్రామం మధ్య ఉండిఉంటే—ఆ స్థలం బదులు గ్రామంబయట ఉన్న స్థలం—అవే సౌకర్యాలు ఉంటే—ఎందుకు తీసుకోకూడదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ స్థలం గా. నాగిరెడ్డిగారు చూసిందికాదు, నేను చూసిందికాదు. రామనాథంగారు చూసి ప్రశ్న వేశారు. ఇక్కడ వ్రాసిఉన్నదానిని బట్టి చూస్తే—ఇది అన్ని విధాలా తగిన స్థలమని తెలుస్తున్నది. డిపార్టుమెంట్ వారు చాలా మంది చూసినారు. బాగుందని నిర్ణయం చేశారు.

శ్రీ కె రామనాథం :—ఆ స్థలం ఊరు మధ్య ఉన్నదని, దానికి సరైన దారి లేదని, దానికి వెళ్లే దారి ఎవరి దగ్గర నుండి భూమి తీసుకొన్నారో వారి ఇంటిలో నుండి వెళ్లాలి అని, అది మెయిన్ రోడ్‌కు ఏవిధంగాను దగ్గరలో లేదు అని ప్రభుత్వం వారికి వచ్చిన రిపోర్టులో విదితం అయిఉంటుంది అనుకొంటాను. ఆ స్థలం తీసుకొన్నప్పుడు—అది ఊరు మధ్య ఉన్నదని, ఆ గ్రామస్థులు అబ్‌జక్షనబుల్ అని పిటీషన్ కూడ పెట్టటం జరిగింది. తర్వాత వారు మెయిన్‌రోడ్ మీద ఉన్న స్థలాన్ని ఆఫర్ చేయటం జరిగింది.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆఫీసర్స్ దీనిని క్షుణ్ణంగా యోచన చేసినారు. ఇక్కడ ఉన్న రిపోర్టు బట్టి చూస్తే—ఎక్కడా అబ్‌జక్షన్ లేదు. బాగానే ఉంది.

శ్రీ కె. రామనాథం :— ఈ ఫ్యాక్టరీ ప్రయివేట్ సెక్టార్ లో పెడుతున్నారా ? పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో పెడుతున్నారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇది గవర్నమెంట్‌దని చెబుతున్నాను

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (వర్కాల్) :—ఒక కర్మాగారం నిర్మించేటపుడు—అది ప్రజల ఆరోగ్యానికి భంగకరంగా ఉండకూడదని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇపుడు యీ ఫ్యాక్టరీ గ్రామం మధ్యలో ఉంటే, ఆ గ్రామస్థుల ఆరోగ్యానికి భంగకరం అవుతుంది. దానిని గురించి ప్రభుత్వం యొక్క వైఖరి ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అన్నీ యోచన చేసే చేసినారని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఓ. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :— ఈ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్‌కు ప్రభుత్వానికి ఎంత కాలం నుండి ఆలోచనలో ఉంది ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—దాదాపు రెండు సం. ల నుండి ఉన్నట్లు ఉంది. ఎందుకంటె—తీసుకొన్న తర్వాత, ప్రభుత్వం వారికి కలెక్టర్ డబ్బు కూడ సూచించినారు. అది రెవిన్యూబోర్డులో ఇంకా ఫైనలైజ్ కాలేదు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ తీసుకొన్నప్పుడు—ఆ లాండ్ ధరలు, మిగతా ప్రక్కన ఉన్న లాండ్ ధరలు మీకు అందజేశారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అదంతా చూస్తాను. It is the duty of the Revenue Department because it is not the Animal Husbandry Department that does this. వాళ్లంతా ఎంక్వయిరీ చేస్తారు. వీరు ఫలానా భూమి బాగుంటుంది అన్నారు. విచారణ చేసి దాదాపు ఇంత ధర అనుకొన్నారు. దానికి కావలసిన సబ్ కలెక్టర్ సూచించారు. ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్ రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ వారు ఫైనలైజ్ చేస్తారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఎక్వయిర్ చేసిన ఆ భూమి ధరలు, మిగతా ప్రక్కన ఉన్న లాండ్ ధరలు—ఆ వివరాలు మీ దగ్గర ఉంటే మాకు అందజేస్తారా ? ఆ ప్రొసీడింగ్స్ అప్పుడు ఆ వివరాలు మీ దగ్గరకు వచ్చి ఉంటాయికదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అవి ఎక్వయిర్ కాలేదు. The Revenue Divisional Officer, Gudivada, has adopted two rates. One is Rs. 13,900/ per acre for the levelled area and the remaining unlevelled area is for about Rs. 6,500/ per acre.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఇది acquistion చేయడానికి రెండు సంవత్సరాలు పట్టింది అన్నారు. అది యింకా తగవుగానే ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది. ఫాక్టరీ కట్టడానికి కనీసం 10 సంవత్సరాలు చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆ పని జరిగింది. అసలు land acquisition మటుకు యింకా pending లో ఉన్నది.

శ్రీ పి. కోటయ్య :—ఇప్పుడు యిది industrial area లో include అయి ఉన్నదా ? Include చేయడానికి పంచాయితీ notify చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అసలు గ్రామాలలో industrial areas లేవు. ఏదో తీసుకున్నారు. బహుశః యిది industrial area గా notify చేయాల్సిన అగత్యం ఉండేటట్లు లేదు. ఆ question arise కాలేదు. దానిని గురించి ఏమి చేయలేదు.

BULLDOZERS

23

* 125 Q: Sarvasri T. C. Rajan (Palmaner): B. G. Subba Rama Reddy (Kalahasti): Dh. Narsimham (Udayagiri): Will the hon. Minister for Agriculture be plesed to state :

(a) the number of bulldozers in the State with the Agriculture Department and the number of them in working condition :

(b) the number of tractors in the Agricultural Department and number of them in working condition;

(c) the total number of tractors and bulldozers that are sick and since how long ;

(d) the rate fixed per hour for lending bulldozer by the Department ;

(e) the rate fixed for the tractor per hour ?

Sri P. Thimma Reddy : (a) 198 Sir. 118 in working condition.

(b) 84 Sir. 25 in working condition.

(c) 59 tractors 80 bulldozers.

Idle since the year.	Tractors.	Bulldozers.
1961	27	4
1962	9	-
1963	9	4
1964	4	12
1965	3	19
1966	4	34
1967	3	7
	59	80

(d) and (e) : The following are the charges for tractors and bulldozers hired for agricultural purposes :

(i) Machines of 80 to 120 H. P. Rs. 25/-per hour.

(ii) Machines of 60 to 70 H. P. Rs. 18/ per hour.

(iii) Machines of 40 to 50 H. P. Rs. 15/-per hour.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : --Bulldozers కు spare parts పోతే ఆ spare parts యితర దేశాలనుంచి తెప్పించుకోవాలని, అందుకు foreign exchange లేదని, అందువల్ల ఈ Bulldozers మూల పడిపోతున్నాయని తెలుస్తున్నది. అలా అయినట్లయితే Bulldozers ఉపయోగించుకోలేము. land reclaim చేయ లేము. Agriculture tempo పెంచలేము. కాబట్టి వెంటనే spare parts యిక్కడ తయారు చేయడానికి అయినా లేక foreign exchange లేదనే కొరత లేకుండా చేసి తెప్పించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఆలోచన చేసినది, ప్రయత్నము చేసినది. ఢిల్లీ వారికి చెప్పినాము. వారు సహాయపడినారు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :— Bulldozers, tractors sick అని చెప్పారు. ఎప్పటినుంచి sick లో ఉన్నాయి. ఎంతలో యివి తయారు చేయగలుగుతారో తెలవిస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది cure అయ్యే sickness యేనా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—నిజమే. తమరికికూడా అనుభవము ఉన్నది. ప్రతి జిల్లానుంచి వచ్చి మీకుకూడ చెప్పుకోవడం జరిగింది. 20 సంవత్సరాల పైన వయస్సు అయిన Bulldozers ఉన్నాయి, అందులో war time లో కొన్ని work చేసినాయి. Spare parts కావాలంటే ఒక్కొక్కదానికి రూ. 30 వేలు, 40 వేలు, 50 వేలు అవుతున్నది. అందులో కొన్ని condemn చేయవలసినవికూడ ఉన్నాయి. పనికి వస్తాయని అనేవాటికి spare parts అడిగినాము. Foreign

exchange యిచ్చింది. Foreign exchange యిచ్చినతరువాతకూడ correspondence అంతా వచ్చేటప్పటికి 6 నెలలు సంవత్సరం పడుతున్నది. త్వరలోనే వీలైనన్ని repair చేసి మిగతావి అమ్మేయాలనికూడ చెపుతున్నాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— Land reclamation mid Pennar project క్రింద చాల అత్యవసరమైన విషయంగా ఉన్నది. నీళ్లు supply చేశారుగాని land reclaim చేయడానికి అవసరమైన యంత్రాలు లేవు. ఉన్నవాటిలో కొన్ని repair చేయవలసివస్తే repair చేయడానికి దగ్గరలో repairing workshop లేదు అంటున్నారు. గార్లదిన్నె దగ్గర P. W. D. workshop ఒకటి ఉన్నది. ఆ workshop ను యిలాంటి Bulldozers నుగాని, tractors ను గాని repair చేయడానికి ఎందుకు ఉపయోగించకూడదు ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రభుత్వము నిర్ణయము తీసుకొన్నది. ఛీఫ్ మినిష్టర్ గారు instructions యిచ్చినారు. Agriculture, P. W. D. అని లేకుండా స్థానికంగా ఏదైన P. W. D. Workshop ఉంటే agriculture machinery అంతా అక్కడనే repair చేయవలసిందని వాటిని సంపూర్ణంగా ఉపయోగించుకోవలసిందని, P. W. D. Bulldozers పని చేయనప్పుడు ఈ reclamation work కు ఎక్కడెక్కడ వీలు అయితే అక్కడ వాడవలసిందని ఛీఫ్ మినిష్టరుగారు instructions యిచ్చారు.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు (నర్సాపూర్) :— Bulldozers కు, tractors కు అద్దెరేటు ఎక్కువగా ఉన్నది. ఇది భూస్వాములకు, పెద్దరైతాంగానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతున్నది. సామాన్య రైతాంగానికికూడ అందుబాటులో ఉండే విధంగా అద్దె rate తగ్గిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— అద్దె rate పెంచవలెనని ఆలోచనలో ఉన్నది. ప్రైవేటుగా దున్నేవాళ్ళకు యిచ్చే రేటు అర్థంకంటె తక్కువగా ఉన్నది. ప్రైవేటుగా దున్నించే rate Bulldozers కు గంటకు 50 నుంచి 80 రూపాయల వరకు యితర రాష్ట్రాలలో చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలోనే ప్రత్యేకంగా తగ్గించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన నష్టం భరించి ఈ rate పెట్టింది అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాములు (టెక్కలి) :— శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎన్ని Bulldozers ఎన్ని tractors sick లో ఉన్నాయి ? ఎన్ని working order లో ఉన్నాయి. ఆ వివరాలు తెలవిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ప్రస్తుతం ఆ వివరాలు నాదగ్గర లేవు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— తగ్గించడానికి అవకాశము లేదని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. బీద రైతాంగానికి ఉచితంగా యిచ్చే ఏర్పాటు ప్రభుత్వం చేయ దలచుకొన్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— బీద రైతాంగం, షావుకారు రైతాంగం అని కాదు. భూమికి యిదంతా కావలసియున్నది. నాగిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు mid-Pennar లో కొన్ని వేల ఎకరాలు ఉన్నది. నాగార్జున సాగర్ లో కొన్ని లక్షల

ఎకరాలు ఉన్నది. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టిన ప్రాజెక్టు క్రిందనే యింకా చదును చేయవలసిన భూమి వేల ఎకరాలలో ఉన్నది. కొన్ని వందల Bulldozers అయితేగాని అయ్యేపని కాదు. దీనికి అప్పు సొప్పు foreign exchange అనేక బాధలు పడుతున్నాము. భూమికి సహాయపడాలనేదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. ఆ ప్రయత్నంలోనే ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— నాగార్జున సాగర్ దగ్గర తీసుకు వచ్చిన bull dozers క్రొత్తవే అమెరికానుంచి ఇంగ్లండునుంచి, రష్యానుంచి వచ్చినవి. అవి అప్పుడే చెడిపోవడము జరుగుతున్నది. పని చేస్తున్నప్పుడు continuation of programme లేనందువల్ల రైతాంగానికి ఉపయోగ పడకుండా ఉన్నది. మూడు వేల ఎకరాల కన్న ఎక్కువ యిదివరకు bulldozers పని చేయలేదు. చేయవలసింది 6 లక్షల ఎకరాలు, దానికి గాను ఏమి programme వేశారు. దానికి ఏమి ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—Bulldozers బాగానే పని చేస్తున్నాయి అనుకుంటున్నాము. Break downs అనేవి క్రొత్త కారు కూడ trouble యిస్తూ ఉంటుంది. ఈ మధ్యనే విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఆ వ్యవహారం అంతా చూసి వచ్చినారు. ఇంకా చిన్న చిన్న లోపాలు ఉంటే—ఈ కార్య క్రమం బాగా జరిగే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారు.

శ్రీ సి. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :— తాలూకాకు ఒకటి చొప్పున, పంచాయితికి ఒకటి చొప్పున Bulldozers పని చేయాలని ఏమైన ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం ఉన్నదా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇప్పుడు చేతిలో ఉన్న పనిచేసే దానికి Bulldozers లేవు. ఆ position improve అయిన ప్రొద్దు ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ జి. తిమ్మారెడ్డి (ఆళ్లగడ్డ) :— bulldozers గాని tractors గాని పని చేయించేదానికి ఏదైన క్రమ పద్ధతి ఉన్నదా ? అందులో ఉండే Supervisors, drivers, వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినట్లు సదుపాయాలు చేస్తూ యిష్టం వచ్చినట్లు పంపిస్తున్నారు. అది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ? అట్లా జరగకుండా క్రమ పద్ధతిలో, applications పద్ధతి గాని లేదా గ్రామం priority తీసుకొని ఆ గ్రామం అయిన తరువాత వేరే గ్రామానికి పోయే పద్ధతి గాని ఏదైనా చేస్తున్నదా ? లేక Drivers, Supervisor పైన ఆధారపడి డబ్బు తీసుకొని వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినట్లుగా private సంబంధాలు పెట్టుకొని వారి యిష్టం వచ్చిన వారికి చేసే దానికి ప్రభుత్వం అనుమతిస్తుందా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇప్పుడు ఏదో విధానం క్రింద పని చేస్తున్నది. లోపాలు ఉన్నాయని స్నేహితులు చూచి సలహా యిస్తే వాటిని చూచి క్రొత్త మార్గంగా బాగా పని చేసే దానికి వీలు ఉంటే ప్రయత్నం చేసే దానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— వ్యవసాయ పరికరాలన్ని చాల మార్పు కలిగించారు సంతోషము. కాని ఊడ్పులు ఊడవడానికి మార్పు ఏదీ వచ్చినట్లు లేదు. ఆ మధ్య పేపరులో చూశాను. జపాన్‌లో ఒక రోజు 50 మంది ఎంత ఊడుస్తారో అంత ఊడ్పుగల ఒక మిషన్ ఏదో ఏర్పాటు చేశారు. అలాంటి మిషన్‌లు తెచ్చి మన దేశంలో కూడ ఊడ్పులు ఊడ్చే ఏర్పాటు చేసి స్త్రీలకు విశ్రాంతి యిప్పిస్తామని చెప్పారు. అందు చేత ప్రభుత్వం వారు అలాంటి మిషన్‌లు తెచ్చి స్త్రీలకు విశ్రాంతి యిప్పించే దానికి ఊడ్పును అభివృద్ధి చేయడానికి ఏదైన పథకం ఉన్నదా ? ఉంటే తెలవిస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఆ పథకాలు ఏమి లేవు.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం (నరసన్న పేట) :— ఈ మెషినరి అద్దెకు తీసుకొనేటప్పుడు రైతుల దగ్గరనుంచి గవర్నమెంటు వారు డిపాజిటు తీసుకుంటున్నారు. మిషినరి పని అయిపోయిన తరువాత తిరిగి మిషన్ handover చేసినప్పుడు deposit ను refund చేయుటకు కొన్ని సంవత్సరాలు తీసుకుంటున్నారు. అలా కాకుండా మెషినరి handover చేసిన వెంటనే 24 గంటలలో deposit refund చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇలాంటి దేమీ నా నోటిసుకు రాలేదు. నా నోటిసుకు వచ్చేటట్లుగా ఉంటే తప్పని సరిగా చర్య తీసుకుంటాను.

REDUCTION OF CESS

24—

* 142 Q.-Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the cess given to the Panchayati Raj Institutions was reduced as a result of the Supreme Court's Judgement striking out the Additional Land Revenue Assessment Act; if so, how much; and;

(b) the way in which the Government is going to finance the Panchayati Samithies to that extent ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri T. Ramaswamy) :—(a) Yes, Sir. Approximately about Rs. 115 lakhs per annum. (b) As the provisions of the District Boards Act in the matter of collection of cesses have to be brought into force, consequent on the striking down of the Andhra Pradesh Land Revenue and Additional Assessment Act, 1962, this question does not arise.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఈ సెస్సు తగ్గిస్తే పంచాయతి సమితులలోవుండే టీచర్సు జీతాలు ఆగిపోతాయి. ఇప్పటికే రెండు మూడు నెలలు జీతాలు లేక అవస్థ పడుతున్నారు. వారికి యిచ్చే డబ్బు, సెస్సు కలిపి యిస్తున్నారు. కలెక్టరు నుంచి రావడంలో ఆలస్యం అవుతోంది. వారికి యిచ్చే సెస్సు యిస్తూ, కాష్ కూడ యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషను విషయంలో యావత్తు నష్టమూ ప్రభుత్వమే భరిస్తోంది. సెస్సు తక్కువ అయితే ఆ మేరకు ప్రభుత్వం గ్రాంటు రూపంగా యిస్తుంది. అందుచేత వారికి నష్టం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇప్పుడున్న ఆర్థిసంక్షోభంవల్ల—ఆదాయం కొరత వల్ల ప్రభుత్వం పంచాయతీరాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషనులను దెబ్బకొట్టడానికి చూస్తున్నట్టు తెలుస్తున్నది. అట్లాకాకుండా, అవి అర్థికంగా నిలబడేటట్లు ప్రభుత్వం తగు బాధ్యత తీసుకుంటుందా లేదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అటువంటి అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికిలేదు. మొన్న రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. వారు తేబోయే బిల్లు యాక్టు అయినతరువాత అవసరమునుబట్టి ఏమైనా చర్య తీసుకొనడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ కె. రామనాథం :— ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషనుగురించి ఆ నష్టం ప్రభుత్వమే భరిస్తుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. మిగతా ఎయిడ్, ఖర్చు—పంచాయతిసమితులకు యిచ్చేవి సక్రమంగా వుంటాయా, ఏమైనా ఆపుతారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— లాండ్ రెవిన్యూ లెజిస్లేషను—ఆక్టు వచ్చిన తరువాత ఎంత వస్తుంది, ఎంత తక్కువ వస్తుంది అనే విషయం ఆలోచించిన తరువాత ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (పలమనేరు) :—సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటు దృష్ట్యా యీ సెస్సు కూడ ప్రభుత్వం రైతులకు యివ్వవలసిందేకదా ?

శ్రీ టి రామస్వామి :— రైతులకు రిఫండు యిచ్చే ప్రశ్న లేదు. రాబోయే పన్నులో ఎడ్జస్ట్ చేయాలని ఆర్డర్సు యివ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా చేస్తారు.

ABOLITION OF PANCHAYAT SAMITHIS

25—

* 146 Q.—Sarvasri T. C. Rajan, R. Mahananda (Darsi) :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to abolish the present Panchayat Samithis; and

(b) if so, when ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అటువంటి ప్రపోజలు ఏమీ లేదన్నారు. వీటిని రీఆర్గనైజు చేసి తాలూకాకు ఒక సమితి పెట్టాలనే ఆలోచన వున్నదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అటువంటి ఆలోచన ప్రస్తుతం ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— గవర్నమెంటు లెవెలులో ప్రపోజలు లేదని మంత్రిగారు చెప్పారు. అసలు సంభాషణలో ఎప్పుడైనా కన్సిడరేషను లోకి వచ్చిందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— సంభాషణలో కూడ రాలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— కేరళలో పంచాయతి సమితులను అబాలిష్ చేస్తున్నారు. మైసూరులో కూడ బి. డి. ఒ. లను తీసేస్తున్నారు, అని రిలయబుల్ ఇన్‌ఫర్మేషను వచ్చింది. మన ప్రభుత్వం కూడా ఆవిధంగా ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కేరళ సంగతి నేనుకూడా పేపర్లో చూచాను. మన ప్రభుత్వానికి ఆ ఆలోచన లేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— పంచాయతి సమితులలో ఈ నాడు ఉన్న ఇ. ఒ. లకు, బి. డి. ఒ. లకు తగినంత పనిలేదు, పంచాయతి సమితులు—ఏమీ లాభం లేదని పెద్దలు అనుకుంటున్న విషయం మంత్రిగారికి తెలుసుకదా. ఆదృష్ట్యా దాటిని రద్దు చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— పంచాయతి సమితులు బాగా పనిచేస్తున్నాయని నాకు తెలుసు. కొందరికి ఇందులో కొద్దిగా పనిలేదనే విషయం గురించి ఆలోచన చేశాము. ఎస్. ఇ. ఒ లను రిట్రెంచ్ చేయడానికి కూడ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఎస్. ఇ. ఒ. లను ఇన్‌ఫర్మేషను డిపార్టుమెంటుకు టాగ్ ఆన్ చేయడానికి నిర్ణయం చేశాము.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :— రీఆర్గనైజేషను చేసే ఆలోచన లేదు అన్నారు. ఒక్కొక్క కాన్‌స్టిట్యూయన్సీ మేరకు ఒక బ్లాకుగా ఏర్పాటు చేస్తే అడ్మినిస్ట్రేషనుకు యూస్‌ఫుల్‌గా వుంటుంది. ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కాన్‌స్టిట్యూయన్సీ ప్రతి పది సంవత్సరాలకూ మారుతూ వుంటుంది. అడ్మినిస్ట్రేషన్ యూనిట్స్‌ను అట్లా మార్చడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— పంచాయతి సమితి అధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరిగేటప్పుడుగాని, ఉన్న అధ్యక్షుని దించాలన్నప్పుడు గాని లక్షల కొలది రూపాయలు ఖర్చు కావడం, ఆ జనాన్ని దాచిపెట్టడం—దీనివల్ల పంచాయతి సమితుల పరిపాలన దుబారాగా ఏర్పడడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఇండైరెక్టు ఎలక్షను పద్ధతి మానేసి, డైరెక్టు ఎలక్షను—తాలూకా బోర్డులవలె—పద్ధతి తెచ్చి నడిపించడానికి ప్రభుత్వం యీ అనుభవం దృష్ట్యా ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఖర్చుచేసే వారు డైరెక్టు ఎలక్షను అయినా, ఇండైరెక్టు ఎలక్షను అయినా కూడ ఖర్చు చేస్తారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— 25-30 మంది పంచాయతి ప్రెసిడెంట్లు మాత్రమే కావడంవల్ల వారిని ఎంకరనపెట్టుకొని తీసుకువెళ్లి దాచడం జరుగు

తోంది. సరాసరి ప్రజలనుండి ఎన్నుకోవాలంటే—మొత్తం జనాన్ని దాచి పెట్టడం సాధ్యంకాదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న అక్రమాలన్నిటిని నిరోధించడానికి డైరెక్టు ఎలక్షను తీసుకువస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— దానివల్ల లాభం వుండదు. 30-40 మంది మెంబర్సు వుండాలి గాని, 500 మంది మెంబర్సు వుండరుకదా.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— ఈ సమితులనుంచి కనీసం మైనరు ఇరిగేషనును తప్పించడానికి ఆలోచనలో వుందా ? సమితులనుంచి పి డబ్ల్యు. డి. కి యివ్వడానికి ఆలోచన వుందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి ;— దానివల్ల ప్రయోజనం కనుపించదు. ఇప్పుడు ఆ ఆలోచన లేదు.

శ్రీ టి. చంద్రశేఖర రెడ్డి (ఆలంపూరు) :— మంత్రిగారు ఒక ఎస్. ఇ. ఓ. లను మాత్రమే పంచాయతి సమితులనుంచి తీసేయాలనే వుద్దేశం వుందన్నారు. లేడీ ఎస్. ఇ. ఓ. లు. లేడీ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్స్, ఇండస్ట్రియల్ ఎక్స్‌టెన్షన్ కోఆపరేటివ్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్సు వున్నారు. కోఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు నుంచి రెగ్యులర్‌గా కొంత మంది ఆఫీసర్సు వుండి పని చేస్తున్నారు. కోఆపరేటివ్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్సు—వీరంతా ఏమి చేస్తారు ? అక్కడ చేసే పనిమాత్రం కనబడటం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఖర్చు తప్ప ఏమీ లేదు. అందువల్ల, వారి విషయం కూడ ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కోఆపరేటివ్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్సు ఎక్స్‌టెన్షన్ వర్క్ చేస్తారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిపార్టుమెంటులో వుండేవారు అడ్మినిస్ట్రేషను ద్వారా పనులకు అటెండు అవుతారు. ప్రస్తుతం వారిని తీసేసే ఆలోచన లేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :— ప్రస్తుతం వున్న బి. డి. ఓ ల స్థానే బ్లాక్—పబ్లిక్ రిలేషన్స్ ఆఫీసర్సును వేయాలని అనుకొంటున్నారు. అది ఎంతవరకు నిజం ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— బి. డి. ఓ. లనే ఎక్స్‌అఫిషియో ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఆఫీసర్సుగా నామకరణం చేద్దామని వుంది, అంతకంటె ఏమీ లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— పంచాయతి సమితులు బాగానే పనిచేస్తున్నాయన్నారు. ఆ విషయంలో నేను తగాదా పెట్టుకోదలచుకోలేదు. మంత్రులకు సన్మానాలు బాగా యిస్తున్నాయా లేదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కొన్ని సన్మానాలు యిస్తున్నారేమో.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :— మొత్తం రీఆర్గనైజ్ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నప్పుడు ఒక డిపార్టుమెంటుకు మరొక డిపార్టుమెంటుకు ఓవర్ లాపింగ్‌గా లేకుండా వుండాలనిఆ లోచిస్తున్నారు. పంచాయతి సమితుల డిపార్టుమెంటు అంతా ఓవర్ లాపింగా కనిపిస్తోంది. ఇప్పుడు

యాక్సువల్‌గా వున్న స్టాఫుతో పని లేదని చెబుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో తాలూకా, కో టెర్మినస్‌గా పర్పాటు చేస్తామని ఆలోచించిన విధంగా చేస్తారా? ఫిర్కా డెవలప్‌మెంటు అయితే కొద్ది స్టాఫుతోనే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఇప్పుడు మార్పు చేసే ప్రపోజలు ప్రభుత్వం దగ్గర లేదని మనవి చేశాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇంత వరకు పంచాయతీ సమితులలో పని చేసే ఏ ఏ categories ను తగ్గించారో చెప్పగలరా? మేము విన్నంత వరకు sweepers, peons ను తప్ప ఎవరిని retrench చేసినట్లులేదు. వారిమీద నేనా పడడం.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిర్సిల్ల) :— సమితులను రద్దుచేసే ఆలోచనలేదు అన్నారు.. Administrative Reforms Committee సిఫార్సుల దృష్ట్యా సమితులు చేసే పనులలోని లోపాల దృష్ట్యా వాటిని తిరిగి పునర్వ్యవస్థీకరించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— Administrative Reforms Committee సిఫార్సులపై ప్రభుత్వం ఏ నిర్ణయం ఇంకా తీసుకోలేదు. తీసుకున్న తరువాత అవసరమయితే మార్పులు చేస్తాము.

శ్రీ కె. వి. గంగాధర్ (నిజామాబాద్) :— ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటును పంచాయతీ సమితుల నుంచి విడదీసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా? రాజుగారి నివేదిక ప్రకారం పంచాయతీ సమితుల powers తగ్గించి కలెక్టర్లకు ఇస్తునట్లు వచ్చింది. దానిపై పంచాయతీ రాజ్ ఛాంబరు వారు నిరసన తెలిపారు. దానిని గురించి కూడా ఏమైనా చెబుతారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— మరల repeat చేయండి.

Mr. Speaker :— Let us take up the next question.

ALLEGATIONS AGAINST THE PANCHAYAT SAMITHI PRESIDENT OF PARVATIPURAM

26—

* 334 Q.- Sri M. Venkatarami Naidu (Parvathipuram) : Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether the C.I.D. has conducted any investigation into the allegations against the President of the Panchayat Samithi of Parvatipuram, Srikakulam District;

(b) if so whether the C.I.D. has submitted its report to the Government; and

(c) if so, the action taken by the Government against the said President?

Sri T. Ramaswamy:—(a) Certain allegations have been referred to the Director Anti Corruption Bureau but not to the C.I.D.

(b) The final report of the Anti Corruption Bureau is still awaited.

(c) After the report of the Anti Corruption Bureau is available, the matter will be examined.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— Anti-corruption Bureau కు refer చేసినది ఏ తేదీన ? ఇంకా ఎన్ని రోజుల తరువాత రిపోర్టు వస్తుందని అనుకుంటున్నారో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— Anti-corruption Bureau కు 29-1-67 న refer చేసారు. తరువాత మరల 30 allegations తో మరొక పిటిషన్ వచ్చింది. దానిని కూడా విచారణ చేసి రిపోర్టు పంపాలనికోరాము.

శ్రీ ఎమ్ వెంకట రామినాయుడు : — Anti-corruption Bureau కై పంపిన తరువాత వారి దుర్మార్గాలు ఇంకా అధికంగా కొనసాగుతున్నాయి ప్రభుత్వానికి ఇదివరకే తెలియజేసారు. ఈ enquiry finalise అయేవరకైనా సమితి powers తగ్గించాలని కోరుతున్నాము. దానికి సమాధానం ఏమి ఇస్తారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ప్రెశిడెంటు powers తగ్గించే అధికారం Act ప్రకారం ప్రభుత్వానికి లేదు.

Mr. Speaker :— Government have powers to remove the President but not to reducc the powers.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— ఫైనల్ రిపోర్టు రాకపోవచ్చును. Interim report ఏదైనా వచ్చిందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఇంకారాలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బారెడ్డి :— దేనిని గురించి ఈ allegations ? Nature of the allegations—

Sri T. Ramaswamy :— Nature of al'egations.

1. Sanction of loans to himself and to members of his family and to his favourites, contary to rules.

2. One Sri M. Sriramulu has shown in Samithi records as teacher working in Masimanda primary school. But he never worked there and on the other hand he has been doing the house-hold duties of the President, Panchayati Samithi. He is paid from the Samithi funds. ఇట్లాఉన్నాయి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఈ రెండు allegations కాక ఇంకా ఏమైనా ఉన్నాయా ? 29-1-66 వ తేదీని ఎ. సి. బి. కి refer చేసినట్లు మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఇప్పటికీ సంవత్సరంపై మూడు మాసాలైనది. ఇంకా ఎంత కాలం తీసుకుంటుంది ? కలెక్టరుగారు ఏమీ interim report పంపలేదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 1966 కాదు; 29-1-67 న refer చేసామని చెప్పాను. కలెక్టరుగారి రిపోర్టులో nature of the allegations కొంచెం serious కాబట్టి ఎ. సి. బి. కి పంపాలని వారు సలహా ఇచ్చారు.

శ్రీ కె గోవిందరావు :— ఇంత వరకు రాష్ట్రంలో ఈ రకమైన allegaens వచ్చిన ఏ ఒక్క పంచాయతీ సమితి ప్రెశిడెంటు పైన అయినా చర్యతీసుకున్నట్లు జ్ఞాపకం ఉన్నదా ?

శ్రీ టి రామస్వామి :— జ్ఞాపకంలేదు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— మొదట allegations తో పిటిషన్ ఎప్పుడువచ్చిందో చెప్పగలరా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 16-5-65 న చేశారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— 16-5-65 న first complaint వస్తే 29-1-67 న A. C. B. కి పంపాను అంటున్నారు. ఈ మధ్యలో ప్రభుత్వం ఏమైనా విచారణ చేసారా ? ఇంత time ఎందువల్ల పట్టిందో చెబుతారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఈ allegations కలెక్టరుకు పంపారు. వారి రిపోర్టు రావడం, వచ్చిన తరువాత ఆఫీసులో examine చేసి అప్పటి నుంచి 7, 10 A. C. B. కి పంపారు.

Mr. Speaker :— The term of the Samithi will be over by the time the action is taken.

శ్రీ ఎన్. రాములు (చలకుర్తి) :— ఇది important విషయం. కాబట్టి పదవీ కాలం పూర్తి అయే లోపలనైనా రిపోర్టు వస్తుందా అని మంత్రిగారిని అడగుతున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— త్వరగానే వస్తుంది ; త్వరగానే action తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— Serious allegations అయినప్పుడు ప్రెశిడెంటును తొలగించి enquiry conduct చేయడానికి అవకాశం లేదా ?

శ్రీ టి రామస్వామి :— Allegations మీద remove చేయడానికి సాధ్యం కాదు.

Mr. Speaker :— Enquiry is going on now.

PROTECTED WATER SUPPLY TO VULLAGALLU AND OTHER VILLAGES

27—

* 103 Q.— Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government to sanction Protected Water Supply Schemes to Vullagallu, Kellampalli, Lankojanapalli Venkatapuram and Chalivendra villages in Darsi Taluk, Nellore District; and

(b) if so, the stage at which the matter stands at present ?

Sri T. Ramaswamy :—(a) Proposal for sanction of Piped Water Supply Scheme to Kellampalli has been received. No proposal for sanction of Piped Water Supply Schemes to Vullagallu, Lankojanapalli, Venkatapuram and Chalivendra has been received. Due to paucity of funds and drastic reduction in the plan particularly for Rural Piped Water Supply Schemes and inadequate financial asssistance from Government of India it has been decided not to sanction any new schemes and to proceed with execution of schemes which are under different stages of execution. However new schemes will be considered for sanction after receipt of proposals and as and when adequate financial assistance is made available from Government of India.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— నెల్లూరు జిల్లాలో contribution కట్టి water supply కోరిన కొన్ని గ్రామాలకు కూడా ఇంత వరకు రాలేదని అంటున్నారు. అది నిజమేనా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆ గ్రామాలు ఏమిటో చెబితే.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—వల్లూరు.

Mr. Speaker :—It is nct a separate question.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—కొల్లంపల్లి స్కీము ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడు వచ్చింది ? ఎప్పుడు investigation చేశారు ? ఇప్పుడు ఏ stage లో ఉంది?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇంకా ఎస్టిమేటు చేసినట్లులేదు, వచ్చింది. ఇండియా గవర్నమెంటు నుంచి financial assistane లేదు కాబట్టి ఎస్టిమేటు చేయడానికి అవకాశములేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—ఎన్ని సంవత్సరాల క్రితం ఈ స్కీము వచ్చింది ?

శ్రీ టి. రామిస్వామి :—ఒక సంవత్సరమైనది.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (పాలుజార్ నగర్) :—రాష్ట్రంలో కొన్ని స్కీములు ప్రారంభం చేసారు. క్రొత్త స్కీమ్సు విషయమయితే funds available అయిన తరువాత చూడవచ్చును, ప్రారంభమై జరుగుతున్న వాటిలోకూడా డబ్బు ముట్టనివి ఉన్నాయి. ప్రారంభం చేసిన వాటినైనా పూర్తి చేయడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ప్రారంభంచేసిన పనులు త్వరగా పూర్తిచేయడానికే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—డబ్బు ఇవ్వని వాటి విషయంలో చర్చ తీసుకుంటారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—Pending bills తప్పకుండా ముందు pay చేస్తాము

శ్రీ టి. చంద్రశేఖరరెడ్డి :—పంచాయితీకి సంబంధించిన పనులు రెండు సంవత్సరాలుగా పూర్తి అయినప్పటికి ఈ రోజు వరకు final bills లేకుండా ఉన్నాయి, ఉదహరణ-అలంపూరు పంచాయితీ సమితి. దీని విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—నా దృష్టికి రాలేదు.

SUPPLY OF WATER TO VILLAGES IN ALUR TALUK, KURNOOL DISTRICT

28—

* 357 Q.–Sri D. Govinda Dass (Alur):— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that water is being supplied by lorries to 23 villages in Alur constituency in Kurnool District for the last 3 to 4 years, due to the drought conditions;

(b) whether the supply of water by the Government to each village is satisfactory; and

(c) whether the scheme envisaged by the Government already to meet the water scarcity will be implemented during this year ?

Sri T. Ramaswamy : – (a) Water is being supplied by lorries from the year 1960–61 to the 17 villages in Alur Taluk of Kurnool District. The supply of water to the above villages is not due to drought conditions. Water scarcity is being felt in these villages even when normal seasonal conditions prevailed.

(b) During the year 1967–68 supply of drinking water was started from 8–3–1967 and water is being supplied to 12 villages at present from Low Level Canal at Chintakunta through four lorries. Generally ryots who have got carts get water on carts and those who have no bullock carts depend on lorries for water and the supply of drinking water is being made properly.

(c) Proposals are under consideration.

శ్రీ డి. గోవిందదాసు :—అధ్యక్షా ! మంత్రిగారు చెప్పిన భాషనాకు తెలియదు. తెలుగులో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆలూరు తాలూకాలో 17 గ్రామాలకు నీరు సప్లయి చేయబడుతున్నది. వర్షాభావం ఉన్న సంవత్సరాలలో కూడా నీరు తక్కువగానే ఉన్నది. అందుచేత ప్రతి సంవత్సరం లారీలలో నీరు సప్లయి చేయబడుతున్నది (బి) 1967–68 సంవత్సరంలో 8-3-67 సంవత్సరం లగాయితు 12 గ్రామాలకు చింతకుంట దగ్గర లోలెవెలు కెనాలు నుండి నీరు లారీలద్వారా సరఫరా చేయబడుతున్నది. బండ్లున్నవారు బండ్ల మీద తెచ్చుకుంటున్నారు. బండ్లు లేనివారు లారీలలో వచ్చు నీటిని తీసుకుంటున్నారు. సి. ప్రపోజల్సు యిప్పుడు విచారణలో ఉన్నాయి.

శ్రీ డి. గోవిందదాసు :—వారు చెప్పినటువంటి విషయం చూస్తే బండ్ల తోనూ లారీలతోనూ నీరు సప్లయి కాబడుతున్నదంటే మూడు నాలుగు లారీలు

23 గ్రామాలకు యెట్లా సరిపోవుతవి? యెట్లా పంపిణం చేస్తారు? కనీసం త్రాగే నీటినయినా యివ్వలేకపోతే ప్రభుత్వం చేస్తున్న ఉపకారం యేమిటి? రెండు యెడ్లు ఉన్న రైతు నీరు తెచ్చుకోనడంలోనే ఆ యెద్దులను ఉపయోగించుకుంటే యిక పొలమును దున్నడం యెప్పుడు? మంత్రిగారు యీ కష్టాలను గుర్తిస్తారా?

Mr. Speaker :—I think the Chief Minister will be in a position to tell the House the latest proposals regarding supply of water in Alur taluk.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు శ్రీ గోవిందదాసు గారు చాలా బాధతో చెప్పారంటే అందరికీ అర్థం అవుతుంది. చాలమంది గౌరవ సభ్యులందరికి తెలిసిన విషయమే. ఆలూరు ప్రాంతంలో వర్షాలున్నా పొలాలకు సరిపోయినా త్రాగడానికి నీటి యిబ్బంది ఉన్నదని ప్రభుత్వం గుర్తించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 57 లక్షల స్కీమ్ను పంపించడం జరిగింది అట్లాగే చాగలినాడు ప్రాంతం గోదావరిపైన 30 లక్షల స్కీము

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శాశ్వతంగా పరిష్కారము చేయాలి.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—శాశ్వతంగా డ్రింకింగు వాటరు సప్లయి స్కీము విషయము. ఈ మధ్య మన గౌరవ సభ్యులు గోవిందదాసుగారు ఆ జిల్లా నుండి జిల్లా పరిషత్తు చైర్మను, అక్కడ ఎం. ఎల్. ఏలు అందరూ అక్కడ ఉన్న మంత్రిగారు, తమరూ ఆ జిల్లావారే కాబట్టి దీని యెమర్జెన్సిని గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. సత్యాగ్రహం చేస్తామని వ్రాసినారు. That is the intensity of the feeling, నేను ఢిల్లీ వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ ఉన్న హెల్తు మినిస్టరు చంద్రశేఖరు గారిని, హెల్తు డిప్యూటీ మినిస్టరు గారిని, ఫైనాన్సు జాయింటు శక్రటరీని, ఉన్న డిపార్టుమెంటు వారితో మాట్లాడినాము. దీని యెమర్జెన్సి గురించి అరగంటసేపు చర్చచేసినాము. వారు డబ్బు యిబ్బంది పడుతున్నారని ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారికి చూపినాము. చూచిన తర్వాత వారు చెప్పినదేమంటే చంద్రశేఖరుగారు, ప్లానింగు కమీషను మెంబరు భాకరుగారు కొద్దిరోజులలో ఆ ప్రాంతానికి వస్తారు. మేము expect చేస్తున్నాము. In the next few months శాంక్షను చేస్తారని అది రెండు సంత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటుంది. ఈ సంవత్సరం 20 లక్షలైనా ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. నిజంగా వారు చెప్పినట్లు బాధ ఉన్నటువంటి మాట నిజమే. ఎంత శీఘ్రంగా వీలయితే అంత శీఘ్రంగా నివారణచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము, కృషి చేస్తున్నాము, శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నాము అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—తెలంగాణా యేరియాలో ఉన్న గ్రామాలకు స్కీములు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రతిచోట తెలంగాణాలోను, రాయలసీమలోను, కోస్తా గ్రామాలలోను సప్లయిచేసే స్కీములు వేరుగా ఉన్నాయి. కొన్ని Cluster of villages 25 గ్రామాలు, చాగలునాడు క్రింద 20 గ్రామాలు యిటువంటి కనిపిస్తున్నవి. వాటికి వాటరు సప్లయి వేరే చేసే కార్యక్రమం జరుగుతూనే ఉంటుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు శలవిచ్చిన Cluster of Villages కు స్కీమ్ను పంపించారన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో యిచ్చాపురం, సోంపేట, టెక్కలి తాలూకాలలో 40–50 గ్రామాల పరిస్థితి ఆ విధముగా ఉన్నది. రెండు మూడు మైళ్లు వెళితేనే గాని రెండు కుండల నీళ్లు తెచ్చుకొనడానికి అవకాశములేదు అనే పరిస్థితి యిదివరకటినుంచి ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉండే ఉంటుంది. దానికి స్కీము పంపించారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I cannot say anything off-hand. Kindly put a short-notice question.

Mr. Speaker :—Please put a separate question.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నటువంటి స్కీములో అసలు స్కేర్సిటీ ఉన్న పల్లెలు చేర్చబడలేదని ఒక వార్త వచ్చింది మునిసేపల్లి, చిన్న పోతూరు, పెద్ద పోతూరు, తిమ్మాపురం గ్రామాలలో స్కేర్సిటీ తీవ్రంగా ఉన్నది. కాబట్టి ఆ గ్రామాలను చేర్చి ఆలోచించాలని మీకు పిటిషను వచ్చిందా? ఆలోచిస్తునారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—29 స్కీములు తయారు చేశాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఆలూరు తాలూకాలో ఆ స్కీములో చేర్చని గ్రామాలవారు సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారు. దాని గురించి చెప్పలేదు ఇంకొంటి. ఇదివరకు ప్లానింగు కమీషను మెంబరు రాయలసీమలో డ్రాట్సు విషయంలో వచ్చారు. రాయలసీమలో పండ్ల తోటలున్నాయి బాగా ఉన్నాయి అని వెళ్లిపోయారు అన్ని వివరాలు యిచ్చి తొందరతో స్కీము శాంక్షను చేయించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? చంద్రశేఖరుగారు, థాకరుగారు వచ్చినప్పుడు యిదివరకు జరిగినట్లు పండ్ల తోటలున్నాయని అనే అవాంతరాలు జరగకుండా ప్రభుత్వం నుంచి పకడ్బందీగా చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పకడ్బందీగా చేస్తాము.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధన్నపేట) :—లారీలలో నీటిని సప్లయి చేయడానికి యెంతఖర్చయింది ? నాలుగు లారీలలో సప్లయి చేస్తే సరిపోతుందని మంత్రిగారి అభిప్రాయమా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కో-ఆపరేటివు మినిస్టరు గారు ఒకసారి వెళ్లి చూసినారు. నాలుగు లారీలను 7 లారీలకు హెచ్చు చేయడం జరిగింది.

PATHWAY BETWEEN RAILWAY FENCING LINE AND THE PUBLIC HOUSES AT DONAKONDA

29—

* 55 (O) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Communications be pleased to state :

(a) whether the Government received repeated representations from the villagers of Donakonda about the pathway in between the Railway Fencing line and the public houses ;

(b) whether the Government recommended this to the Railway Board to leave at lease 6 to 8 feet of pathway in between the fencing and the houses ;

(c) whether the Government received any recommendation from the Collector, Nellore about this : and

(d) if not, will the Government refer this to the General Manager, South Central Railway, Secunderabad to comply with the request of the villagers ?

The Minister for Communications (Sri J. V. Narasinga Rao):—

(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) Yes, Sir. This will be done on raceipt of the representation from the villagers of Donakonda and in consultation with the Collector, Nellore.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, కలెక్టరు 1963 లో రిపోర్టు పంపినారని మంత్రిగారు ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు చైర్మన్‌గా వుండగా వారికి రిప్రజెంటుచేసి వున్న విషయము జ్ఞాపకము చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— కలెక్టరును విచారించగా ఏ రిపోర్టు రాలేదని చెప్పారు. ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు చైర్మన్‌గా రావడము దానికి, దీనికి సంబంధములేదు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగావున్న బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు దొనకొండ వచ్చినపుడు vacant siteవున్నప్పటికి railway fencing line ఇళ్ల ముందువరకు పోతూవుండడమువల్ల మనుష్యులు తిరగడానికి వీలులేకుండా వుందని, ఆ line 5, 6 గజాలు లోపలకు జరిపితే ఇళ్లకు ఏమీ ఇబ్బంది వుండదని మనవిచేసి వున్నాము.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— వివరాలు వ్రాసిఇస్తే రైల్వేబోర్డువారికి పంపిస్తాము.

ENGINEERING COLLEGE AT GUNTUR

30—

* 466 Q.—Sri Y. Venkata Rao (Vemsur) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to start a Engineering College at Guntur during the 4th Plan period; and

(b) if so, whether it will be started from July 1967 ?

The Minister for Education (Sri T. V. Raghavulu) :—(a) There is no proposal to start an Engineering College at Guntur during 4th Plan period.

(b) Does not arise.

(ఎ) 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు.

(బి) ఉత్పన్నము కాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతమున్న ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో admissions తగ్గించాలని ఆర్డర్సు ఏమైన issue చేశారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న. అయినప్పటికి అటువంటి తగ్గింపు ప్రయత్నము ఏమీ లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగావున్న బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు 11 సంవత్సరాల క్రిందట జిల్లా ప్లానింగు కమిటీలో మెంబరుగా వున్నప్పుడు అందరము కలిసి ఒక తీర్మానము చేశాము. అది ఏస్థితిలో వున్నదో చెబుతారా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలములో సాంకేతిక విద్యా కార్యక్రమము రూపొందించడములో 91 కోట్ల రూపాయలకు ఒక ముసాయిదా తయారుచేస్తూ గుంటూరులో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ స్థాపించడము అవసరమని భావించబడినది. తరువాతవున్న ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అటువంటి ప్రయత్నము ఇప్పుడు జరగడములేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, గుంటూరులో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ start చేయడము లేదని అంటున్నారు. రాష్ట్రములో, 4 వ ప్రణాళిక కాలములో మరెక్కడైన start చేసే proposal వున్నదా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— ప్రస్తుతానికి అటువంటిది ఏమీ లేదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, 1966 లో pass అయిన B.Es కి ఇంతవరకు ఉద్యోగాలు రాలేదు. ఇప్పుడు రిట్రెంచ్‌మెంటు అను పేరుతో చాల మంది J.Es ని, A.Es ని revert చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో Education department లో technical education అయినప్పటికి ఒక స్పష్టమైనప్లాను వున్నదా లేదా లేక చదువుకొన్నవారిని నిరుద్యోగులుగా తయారుచేయుటమా ?

Mr. Speaker : That is so far as Engineering Colleges are concerned. Then there are polytechnics, about 30 schools in the State and every year about 3 thousand students are getting qualified for various tr ades etc.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— Industrial Training Institutes లో pass అయినవారు, పాలిటెక్నిక్స్‌లో pass అయినవారు, B.Scs. B.Es చాలమంది పట్టాలు పుచ్చుకొనడము తప్ప ఉద్యోగాలు రావడములేదు. అసలు education లో ఒక స్పష్టమైన plan పెట్టుకొని చేస్తున్నారా లేదా ?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— ఈ ప్రశ్న చాల పెద్దది. ఉద్యోగావకాశాలు అన్ని రంగాలలో, అన్ని స్థాయిలలో పెంచడము ప్రణాళికబద్ధమైన మన కృషి పైన ఆధారపడివుంది ప్రభుత్వ కృషే కాకుండా privite sector లో జరిగే కృషి, దాని సాఫల్యముపైన ఆధారపడివుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— ఇలాంటి సమస్యలను ప్రభుత్వమే ఆలోచించాలి. Arts colleges లో చదువుకొన్నవారి సంగతి అటుంచి సాంకేతిక విద్య చదువుకొన్నవారు వేల సంఖ్యలో వున్నప్పుడు ప్రభుత్వము ఏమీ చేయదలచుకొన్నదీ పరిపూర్ణమైన పరిశీలన చేసి దానిని అసలు జరుపవలసి వుంటుంది దానిని గురించి ప్రభుత్వము ఏమి కృషి చేస్తున్నది?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— ఆర్థిక పరిస్థితులు ఇంకా బాగా అనుకూలంగా వుండాలి. వృత్తి విద్యలో సాంకేతిక విద్యలో ఉత్తీర్ణులైనవారు నిరుద్యోగులుగా వుండడము ప్రభుత్వానికి ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. డబ్బు వుంటే తప్ప వారికి ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించే పరిస్థితి వుండదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— అధ్యక్షా! తెలంగాణా విద్యకు సంబంధించి చాల వెనుకపడ్డది. కనుక ఎల్లారెడ్డిగూడాలో కాలేజీని start చేసే proposal ఏమైనా వున్నదా?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— అటువంటిది ఏమీలేదు.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం (నర్సన్నపేట):— అసలు quantitative గా education పెరుగుతోందికాని qualitative గా అభివృద్ధిలేదు. వచ్చే కాలములో engineering colleges ను open చేయడము stop చేసి quality పెరిగేదానికి కృషి చేస్తారా?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:— వృత్తి విద్యకు సంబంధించినంతవరకు గుణాత్మకమైన క్వాలిటీ పడిపోయిందనే మాట సత్యము కాదు. తక్కిన విషయాలలో consolidation, qualitative improvement కు బాగా కృషి చేస్తున్నాము.

Mr. Speaker :— Answers for the other questions will be laid on the Table of the House.

Written Answers to Questions

ENGINEERING COLLEGE AT NELLORE

31—

* 57 (G) Q.—Sarvasri A. Madhava Rao, S. Jagannadham :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the Government propose to start Engineering College at Nellore during the 4th Plan period in view of the meagre facilities for Engineering education ; and

(b) if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) There is no proposal to start any Engineering College during the 4th Plan period.

(b) The Planning Commission have directed not to start any new Colleges during the entire 4th plan period.

POST-GRADUATE COURSE IN ENGINEERING COLLEGE ANANTAPUR

32—

* 72 Q.—Sri P. Venkatesan :-Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to start Post-Graduate Course in the Engineering College Anantapur ; and

(b) if so, when it will be started ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ARTS COLLEGE AT PALAMANER

33—

* 161 Q.-Sri T. C. Rajan :-Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to start an Arts College at Palamaner in Chittoor District ; and

(b) if so, when it will be started ?

A :-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

LAW COLLEGE AT TIRUPATHI

34—

*276 Q. Sri A. Eswara Reddy :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to start a Law College at Tirupathi in Chittoor District: and

(b) if so, when it will be started ?

A :—

(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

35—

*54(R) Q.—Sri S. Jagannadham :--Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Srikakulam Co-operative Central Bank Srikakulam has been superseded by the Government and a Special Officer has been appointed ?

(b) if so, whether the Bank is now being managed by the Special Officer ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) The Term of Office of the Managing Committee of the Srikakulam Co-operative Central Bank expired on 31-10-1966. The Regional Joint Registrar, Kakinada appointed on 1-11-1966, the Deputy Registrar, Srikakulam as part-time Officer-in-charge of the Bank. But in the meanwhile the Managing Committee filed a writ in the High Court, Hyderabad and obtained an interim stay order. The Committee is, therefore, continuing in Office.

CO-OPERATIVE MOTOR TRANSPORT SOCIETY, AMADALAVALASA

36—

*54-(H) Q.—Sarvasri S. Jagannadham, Nicherla Ramulu :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government has deputed an Officer to enquire into the allegations made against the President, Co-operative Motor Transport Society, Amadalavalasa in Srikakulam District;

(b) whether the enquiry has been completed and the report submitted by the enquiry officer; and

(c) if so, whether the hon. Minister be pleased to place the report on the Table of the House ?

A :—

(a) A statutory enquiry under section 51 of the Andhra Pradesh Co-operative Societies Act of 1964 was ordered by the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Srikakulam to enquire into the affairs of the Srikakulam District Motor Transport Co-operative Society.

(b) The statutory enquiry has not yet been completed.

(c) Does not arise.

CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY, CHITTOOR

37—

*208 Q.—Sri T. C. Rajan :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Co-operative Marketting Society of Chittoor is running on profit or loss.

(b) if it is running on loss the reasons thereof and action taken thereon ;

(c) whether it is a fact that the ex-President of the above society has resigned ; and

(d) if so, the reasons therefor ?

A :—

(a) The Chittoor District Co-operative Marketting Society Ltd., is running on a profit.

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir.

(d) He resigned on personal grounds.

ZAMIN LOANS

38—

*365 Q.—Sri P. Seshavatharm :—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the reason why the Zamin Loans previously sanctioned by the Coperative Credit Societies to the landless poor have been discontinued now; and

(b) whether any proposal is under consideration to review the same ?

A :—

(a) The issue of Zamin Loans otherwise known as surety loans to those agriculturist members of the Co-operative Credit Societies who do not own lands and cannot offer Mortage Security has not been discontinued.

(b) Does not arise in view of anwer against (a) above.

PROMOTION OF A.E'S. AS E.E'S.

39—

*55 (D) Q.—Sri P. Gunnayya :—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the number of Asst. Engineers in the Public Works Department (Irrigation) who have been promoted as Executive Engineers during 1965-66; and

(b) the number of Harijans therein ?

A :—

(a) 54 (Fifty four)

(b) 3 (Three)

CROSS-BUNDING WORKS OF RIVER CHANNELS

40—

*55 (T) Q.- Sri Mudile Babu Paramkusam:- Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

Whether the Government will take up the cross-bunding works of all river channels in Srikakulam District by incurring an expenditure of a few thousands to ensure the improvement of food situation in the said district ?

A:—

No Sir.

ADJOURNMENT MOTIONS

re:- STRIKE BY THE R. T. C. EMPLOYEES

Mr. Speaker:- Several hon. Members have given notices of their intention to move motions for the adjournment of the business of the House under Rule 63 of the Assembly Rules, to discuss a matter of urgent public importance, namely, the strike resorted to by the R. T. C. Employees. Notice of one motion has been given by Sarva Sri T. Nagi Reddy, R. Satyanarayana Raju and M. Raghava Reddy. Another notice was given by Sri Ch. Rajeshwara Rao— I think, he is not in the House. Another was given by Sri Vavilala Gopala Krishnayya, and another by Sri Poola Subbayya, with regard to the same matter.

Sri K. Govinda Rao:- I also gave notice of a similar motion,- - with regard to the same matter, Sir.

Mr. Speaker:-- I do not know. But, I may say that at this stage I am concerned with the admissibility of the motion.

Mr Speaker;-- Hon. Member Mr. Nagi Reddy will agree, that the present position is that the R. T. C. Employees have resorted to strike somewhere towards the last week of May, i. e. on 23rd May. They were on strike for 11 days. The strike had been called off on the advice of some leaders or whatever it might be, and the matter has now been referred to the Chief Minister for arbitration or for his award.

Sri T. Nagi Reddy:-- What is the Chief Minister's intervention. Whatever he is gong to do, he knows it.

Mr. Speaker:- That is to say, the Chief Minister's intervention was sought by the leaders. Whatever it was, they sought the intervention of the Chief Minister, and the Chief Minister intervened.

Sri C. V. K. Rao:-- The Chief Minister has promised to give his award on the 8th, and that has not come up so far. That is the position.

Mr. Speaker:-- What transpired between the Chief Minister and the Leader, Sri Makhdoom Mohiuddin, we do not know. But what we gather from the press is that the Chief Minister's intervention was sought and he has agreed, to give his award or opinion regarding the pay-scales etc., enhancement of pay-scales. That is the position. So, as it is, there is nothing pending.

Sri T. Nagi Reddy:-- It is pending, for the simple reason that if the Chief Minister's intervention does not result in an immediate alleviation of the workers' requests, then the possibilty of greater discontent is there, and probably some further action by the R. T. C. Employees might be contemplated upon. The strike was withdrawn on the specific condition that .the Chief Minister would intervene, and he intervened. But his intervention does not mean that nothing would happen after his intervention. The one fact is there: చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఇంటర్‌వీన్ అయిన తరువాత స్ట్రయిక్ మధ్యలో అనవసరమైన పోలీసు ఎక్సెసెస్, అరెస్టులు ఎన్నో జరిగాయి అరెస్టులు జరిగిన తరువాత

బెయిలు మీద విడిచిపెట్టివుంటే విడిచిపెట్టి వుండవచ్చు, అది నాకు తెలియదు కాని కేసులు విత్‌డ్రా చేసినట్లు వార్తలు లేవు. టెన్షన్ అట్లాగే వుంది. ఇంటర్ వెన్షన్ తరువాత కూడా అట్లాగే వుంది. వారు కోరుతున్నది ఎక్కువగా ఏమీ లేదు. ఎన్. జి. వో. లకు ఇచ్చినట్లుగా ఇవ్వమని వారు కోరుతున్నారు. ఛీఫ్ మినిష్టరు గారు మోనోటరి ఎమాల్యుమెంట్స్‌లో కూడా ఇంత వరకు ఎలాంటి ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు. ఇంటర్‌వెన్ అయి 20 రోజులు అయినా ఇంత వరకు ఛీఫ్ మినిష్టరు గారు దానిగురించి ఏమీ ప్రకటన చేయలేదంటే There is a lot of discontent growing and the intervention of the Chief Minister probably will not have any value if he goes on extending time from days to months and from months to years, as it has happened in the case of the R. T. C. management. ఆర్. టి. సి. మేనేజిమెంటువారు అసలు ఫండ్స్ లేవని అంటున్నారు. ఫండ్స్ లేకపోవడానికి కారణం మేనేజిమెంటు లోపమని ఆడిట్ రిపోర్టులో, పబ్లిక్ ఎకౌంట్స్ కమిటీ రిపోర్టు, ఆర్. టి. సి. మీద వచ్చిన అన్ని రిపోర్టులలోనూ The R. T. C. Management is so bad and is one of the worst that could be seen అని చెబుతున్నారు. ఎక్కడ మనకు ప్రాఫిట్స్ దండిగా రావాలో అక్కడ దండిగా రాకపోవడానికి కారణం వర్కర్స్ కాదని, మేనేజిమెంట్ అని మనకు అన్ని రిపోర్టులు వల్ల తెలుస్తున్నాయి. వాటిని చక్కబెట్టకుండా గానీ వర్కర్స్‌మీద పడవేయడం అన్యాయం. ఛీఫ్ మినిష్టరుగారు కనీసం ఎన్.జి.వో.కు ఇచ్చినంత అయినా ఇచ్చి వారి కనీస కోర్కెలను తీర్చకపోవడం ఆశ్చర్యకరంగా వుంది. ఛీఫ్ మినిష్టరుగారి ఇంటర్ వెన్షన్ ఏ విధంగానూ ఫలితాన్ని ఇవ్వలేదు. కనుకనే ఈ ఎడ్జరన్‌మెంట మోషన్ రీజనబుల్ అని, చాలా అవసరం అని, మొత్తం ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చాలా ఉపయోగపడుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఇది లేకపోతే కొన్ని వేలమంది ఆర్. టి. సి. ఉద్యోగులు అనుభవించే నూతన కష్టాలకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. కనుక దీనిని అత్యవసర సమస్యగా తీసుకొని హౌస్ చర్చించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:-- There is no point in going into the merits of the case. I am only concerned at this stage with the admissibility of the matter. The question is whether it is a matter of recent occurrence. The next question is, whether it relates to a definite matter -- a specific issue; and the third question is, whether it is really of such importance as to necessitate an adjournment of the Business of the House and immediate discussion on the motion being taken up,

Sri P. Subbayya:-- All these three points are there, Sir, in this adjournment motion. First, this is a specific matter of public importance. It is also a matter of recent occurrence.

Mr. Speaker:-- If it is a matter of public importance, does it affect the general interests of the public?

Sri P. Subbayya:-- Yes, Sir.

Mr. Speaker:-- Here is a case which affects the interests of a particular section of the society, not the entire society.

Sri T. Nagi Reddy:-- The point here is, does it affect the public? Yes, it does affect the interests of the public for the simple reason that.

Mr. Speaker:-- If the strike had been there in force, the public would have been affected by the transport facilities being practically paralysed. Now, the strike is not there.

Sri T. Nagi Reddy :—Not necessarily, Sir, for simple reason that the strike had been withdrawn on the intervention of the Chief Minister and if the Chief Minister does not give his award immediately, naturally the further action to be taken by the employees would affect the public. The Chief Minister's intervention has only temporarily stopped the situation, and unless it is solved soon, there is likely to be tension again affecting the public.

Mr. Speaker :—None of the notices given by hon. Members mentions the fact that if this is not settled immediately there is going to be a very dangerous situation in the State. None of them has mentioned it.

Sri T. Nagi Reddy :—That is not necessary, for the simple reason that when there is the Chief Minister's intervention and he has said that he is intervening. .

Mr. Speaker :—The point is, it has not been mentioned in the notices given that if this question is not solved immediately there is likely to be some commotion.

Sri T. Nagi Reddy :—That is inevitable naturally.

Mr. Speaker :—So far as I know, there is absolutely no agitation by the R.T.C. Employees, pending on this date.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— ఏజిటేషన్ ఇమీడియట్‌గా వున్నదా లేదా అనేది ఒక పాయింటు ఇంటర్‌వేన్షన్ పీరియడ్ కూడా ఇప్పటికి 20 రోజులు అయినది. అయినా ఇప్పటికీ చర్యతీసుకోకపోతే ....

As legislators we must also take note of the fact that we should not allow any further tension to come into existence. It has already come into existence, with bad results-lot of people arrested, lathi charges, cases pending and people put to loss, etc. Are we going to allow such things to happen, if the Chief Minister, after intervention. does not take any action. కాబట్టి ఇమీడియేట్‌గా టెన్షన్ రాబోతున్నదని కాదు మా వాదన. టెన్షన్ ఇంతకుముందు వున్నదే మా వాదన. దానిని రిజాల్వ్ చేయటానికి ఇంటర్‌వెన్షన్ వచ్చింది. అది ఇంతవరకు పని చేయలేదు. పనిచేయకపోవడం అనేది It has alrady given rise to demoralization and any further growth of tension should be avoided.

కె. గోవిందరావు:— నేనిచ్చిన మోషన్‌లో మరొక విషయం కూడా తెలియచేశాను. ఒక విధమైన ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చిన తరువాత ....,..

Mr. SPEAKER:- There is no question of agreement.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని పక్షాలవారు సంతకాలు పెట్టిన తరువాత మోసేయడం జరిగింది. ఆ ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం ఇంతవరకు ఇంటీరియం రిలీఫ్ ఎనౌన్స్ చెయలేదు. Continued harassment. అక్కడక్కడ జరుగుతున్నది. It is unnecessary provocation.

మిస్టర్ స్పీకర్:— స్పెసిఫిక్ ఇన్‌స్టెన్స్ చెప్పండి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— మెదక్ డిపోలో కొంతమందిని ......

Mr Speaker :—Please do not make all sorts of general allegations. Please cite one instance.

Sri K. Govinda Rao :—In Medak District and in some other centre.

Mr. Speaker :—Has he mentioned it in his notice?

Sri K. Govinda Rao :—Yes, Sir; I have made a mention of it.

Mr. Speaker : -In the first place, I do not have a copy of his notice at all. I do not know to whom he has given.

Sri K. Govinda Rao :—I have sent it to the Secretary, Sir. I have sent it on the 17th.

Mr. Speaker :—But that is not here.

Sri K. Govinda Rao :—That is allright. Because the matter is before the House, I may be permitted to say a few words.

Mr. Speaker :—The notice must relate to a matter of specific occurrence, a matter of recent occurrence. The hon. Member is refering to which incidents? On what date?

Sri K. Govinda Rao :—A few days back, Sir.

Mr. Speaker :--So, he is not sure of the date?

Sri K. Govinda Rao :—Yes, Sir.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— Workers మీద తీసుకొనేటటువంటి చర్యలు రోజు రోజుకు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. Intervention పూర్తి కాకపోతే workers మీద తప్పకుండా there will be a continuous harassment కనుక అవి ఫలానా దినము జరుగుతుందనేది ఉండదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— ఈ సందర్భంలో ఇది recent occurrence of public importance అనేదానికి మేము చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటంటె, దీనివలన కేవలం public కు జరిగినటువంటి inconvinence workers యొక్క సమస్యలు అలా వుండగా, State Exchequer కు రావలసినటువంటిది చాలా రాకుండా పోయి నష్టము సంభవించింది. దీనికి ఎవరు కారకులు? దీనికెవరైనా ప్రత్యేకమైన ఆఫీసర్ల యొక్క mismanagement వల్ల ఇది జరిగిందా ఏమిటి లేక మరే కారణం వల్ల జరిగింది, ఇవన్నీ తప్పకుండా చర్చించవలసిన అవసరమున్నది.

అందుచేత ఇది urgent matter of public importance. ఈ R. T. C, R. T. C. workers demands విషయం అనేది.

MR. SPEAKER:- Has he made mention of these things in the notice-- one instance at least?

SRI K. GOVINDARAO:- There is continued harassment of workers in certain centres.

MR. SPEAKER:- His notice does not contain any mention of such things......

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- కొన్ని arrests జరుగుతున్నాయి. కొన్ని centres లో అని వ్రాశాను. అందుచేత నేను చెప్పేది ఇది specific matter, ఇది urgent matter of public importance అనేది తక్కిన మిత్రులుకూడా చెప్పారు. ఇనుక ఇది ఏ కారణాలవల్ల జరిగింది ఈ సంస్థలో ఈరకంగా ఎందుకు ఈ రకంగా workers మీద చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనివలన 45 లక్షల నష్టముకూడా సంభవించింది Corporation కు, అది ఎందుకు జరగాలి ఆ నష్టంతోపాటు State Government కు కూడా ఎందుకు నష్టము రావాలి, ఇవన్నీ చర్చించవలసిన అవసరమున్నది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఈ R. T. C. Workers Strike సంగర్భంలో, దానివలన వచ్చినటువంటి పరిణామాలు, కార్మికులపైన నిర్బంధ విధానము లాటి ఛార్జీలు, arrests మొదలైనవాటిని గురించి కేసులు ఇంకా pending గా ఉండటము, ఆ తరువాత జనసామాన్యానికి ప్రయాణాలలో కలిగిన ఇబ్బందులు, మొత్తము ఆంధ్రదేశంలో ఆ విధంగా 11 రోజులు సమ్మె జరిగి ప్రజలు కార్మికులు అనేక యిబ్బందులకు గురి అయినారు.

Mr Speaker : —All that is over. It has been referred to the Chief Minister...

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- వీటన్నిటి గురించికూడా Chief Minister గారి intervention గనుక సరిగ్గా పరిష్కరించినట్లయితే, ఇప్పుడు ఈ Adjournment Motion రావడానికి ఆస్కారం లేదు. కాని ఆ పరిస్థితి లేదు. అప్పుడు ఆ tempo లో Chief Minister గారు intervene కాను అని చెప్పిన దాని ఫలితముగా 11 రోజులు పోరాటము జరిగింది. ఆ తరువాత Chief Minister గారు వచ్చి intervene అవుతానని చెప్పినందువల్ల సమ్మె suspend చేయడం జరిగింది. అంతేగాని అంతమాత్రాన అది పరిష్కారమైందని, అనుకోడానికి వీలులేదు. ఆ tempo ఆ కల్లోలము temporary గా తగ్గింది, lull గా ఉంది. suspension లో ఉంది. ఏ రోజునైనా తిరిగి ఆ కార్మికులు సమ్మెలోకి రావచ్చు. కనీసం Chief Minister చేసిన వాగ్దానాలు implement కూడా చేయడంలేదు. అనేకమందిని arrest చేస్తున్నారు. అనేకమంది కార్మికులు ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు.

Mr. Speaker :—When did the employees call off the strike?

Sri Ch. Rajeswara Rao :—On the 3rd.

Mr. Speaker :—On whose advice?

Sri Ch. Rajeswara Rao :—On the Chief Minister's intervention.

Sri T. Nagi Reddy :—The representatives of the R. T. C. Union and the leaders of the R. T. C. met the Chief Minister and on his intervention the representatives of the R.T.C. union called off the strike. It was only on the intervention of the Chief Minister and the Chief Minister's responsibility is greater.

Mr. Speaker :—Who have taken up the cause on behalf of the R. T. C. Union? In view of the action Government proposed to take they were thinking of denationalising some bus routes and putting some lorries on the routes because the situation was going beyond their control–and then the representatives of the employees' union seem to have approached the Chief Minister.

Sri T. Nagi Reddy :—The Chief Minister was approached all right. Every labour leader appoaches the Government in some form or the other for intervention and the Chief Minister was approached to intervene and give an award. I do not know who approached him and I was not among them, but it is commonsense to withdraw the cases against the workers when there is intervention. But the workers are being harassed. The workers were promised that the Chief Minister would give an award and he does not talk about it. Is it not a matter of importance? The strike was withdrawn only on the intervention of the Chief Minister. Whoever approached him it does not matter. The intervention has not been successful so far.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వారు raise చేసిన points, ఇవి recent occurrence, public importance అవుతుందా కాదా అనేది. Recent occurrance విషయంలో...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— Strike జరిగినమాట వాస్తవమే. వాళ్ళు దాని call off చేశారు. They have referred the issue to the Chief Minister. ఇప్పుడు దాన్ని గురించి 15 రోజులనుంచి ఏమీ ఆందోళన లేదు

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఇది recent occurrence అవునా కాదా అనేదానిలో భిన్నాభిప్రాయము ఎవరికీ లేదు కాని తమరు ఇప్పుడు చెప్పింది, దీనిని ఇప్పుడు public importance గా ఏ విధంగా మనము పరిగణించగలము, ఏ గొడవా agitation లేనప్పుడు అని అంటున్నారు. కాని agitation ఉన్నది, వారి సమస్యలు ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు. సమస్యలు అన్నీ అట్లే ఉన్నాయి అనేది వారి నోటీసులో స్పష్టంగా ఉన్నది. ఇది వెంటనే పరిష్కారం కాకపోతే మళ్ళీ ప్రమాదానికి గొప్ప దారితీస్తుంది. కాని ఆ విధంగా అందులో ఉపసంహరించలేదు అనేది raise చేశారు. అది notice లో వ్రాయలేదు, కనుక ఏ విధంగా ఇది public importance క్రింద తీసుకోవాలని అంటున్నారు. కాని తమరు స్వయంగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించి అది తప్పనిసరిగా మరొక ప్రమాదానికి దారి తీస్తుందని తమకు తోచినప్పుడు, తమరే దానిని నిర్ణయించి చేయడానికి తమకు అవకాశం ఉన్నది. ఇది చిన్న విషయం కాదు. ఇదివరకు మనకందరికి తెలుసు, దీనివల్ల రోజుకు 4 లక్షలు ప్రజాద్రవ్యం నష్టం కావడమే కాకుండా ప్రజలందరికి రవాణా

సౌకర్యాలు లేకుండా ఎంతో బాధపడినారు అనే సమస్యను కూడా దృష్టిలోకి తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది కనుక ఇటువంటిదానికి కారకులెవరు అనేది తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. Chief Minister గారు మొదటే intervene అయిఉంటె, ఏ ప్రమాదము వచ్చేదికాదు. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితు లకు దారి తీస్తుంది ప్రజలందరియొక్క దైనందిన వ్యవహారాలకు సంబంధించిన public importance కలిగినటువంటిది. దీనిని ఇంత వరకు పరిష్కారము చేయకపోయినందువలన. ఇది నానిత ఉద్రిక్త పరిస్థితికి, ప్రమాద పరిస్థితి దారి తీస్తుందనే విషయం మనము గమనించినప్పుడు. ఇది public importa ce గా తీసుకోవలసిన అవసరమున్నది. కనుక ఇదితప్పనిసరిగా ఆమోదిస్తే బాగుంటుంది

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అధ్యక్షా, 4 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి గారు వాగ్దానం చేసినారు—సమ్మె విరమించమని, ఆ విషయంలో పరిష్కారమునకు కొన్ని మార్గాలు చూస్తామని వారు చెప్పినమీదట 10 వేలమంది వర్కర్సు సమ్మె విరమించారు ఈ పరిస్థితుల్లో 10 రోజులు అయినప్పటికీ చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఆ విధంగా చేయని కారణం వల్ల సంక్షోభపరిస్థితి యేర్పడింది. అందుచేత రేపు సమ్మె వచ్చినా, ఆ దోళన వచ్చినా, అసంతృప్తి ఉన్నది కాబట్టి దానికి యీ హౌసుకు సంబంధం ఉన్నది. ప్రభుత్వానికి సంబంధం ఉన్నది. అందుచేత చీఫ్ మినిస్టరుగారు తాము చెప్పిన మాటమీద నిలబడమని అడుగుతున్నాను. ఆయన ఇప్పుడు అటు సీటులో కూడా లేరు. ఆయన యిచ్చిన వాగ్దానము యెందుకు అమలు పెట్ట లేదు ? ముఖ్య మంత్రి గారే అమలు పెట్టక పోతే అది matter of public importance అవునా కాదా అని అడుగుతున్నాను. అందుచేత తమరు దీనిని అడ్మిట్ చేయాలని నా ప్రార్థన.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య:— మొట్ట మొదలు చీఫ్ మినిస్టరు గారి వద్దకు R. T. C. Joint Council Leaders పోయి అడిగినప్పుడు నాకు సంబంధంలేదు, మీరూ, R. T C. యేమైనా కండి, అది అటానమస్ బాడీ అన్నారు. తరువాత 11 రోజుల ఉద్యమ ఫలితంగా 2 వేల మంది అరెస్టయిన కారణంగా 44 లక్షలు నష్టమై, గవర్నమెంటుకు రెవిన్యూ లాస్ అయిన ఫలితంగా వారు తప్పకుండ interfere అవుతామని, అడుక్కు పోయి, అడిగినప్పుడు, చెప్పారు. మొదటనే చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఎందుకు ఒప్పుకోలేదు. చీఫ్ మినిస్టరు గారు intervene కావడానికి కారణం యేమంటే—యీ 11 రోజుల ఉద్యమ ఫలితం. వారు ముఖ్యమంత్రి గారి హోదాలో ఒప్పుకున్నారు. intervene అవుతాము. interim relief విషయం మాట్లాడుతాము అన్నారు. పరిష్కారం చేయకపోతే మళ్లీ వారు resume చేయడానికి అవకాశం ఉంది గదా, అప్పుడు ఇది continuous cause of action, specific matter of public importance, recent occurrence అవుతుంది. ఇంతకంటె admissibility కి కావలసిన points యేమిటి? తప్పకుండా admit చేయాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అసలు యీ agitation శాసన సభా సమావేశమునకు ముందు జరిగింది. శాసనసభా సమావేశం నుంచి మధ్యలో జరిగిన వన్నీ దాదాపు recent occurrence క్రింద తీసుకుంటాము.

ఇప్పుడు యీ R. T. C. strike మొట్టమొదట వచ్చినప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు గారు intervene అయితే బాగుంటుందని అంతా అభిప్రాయ పడినారు. కాని అది అటానమస్ బాడీ అన్నారు. అది అటానమస్ బాడీ అన్నప్పుడు 51 లక్షలు లాభం అంటారు. మళ్లీ వర్కర్సు సంగతి అడిగినప్పుడు 10 లక్షల నష్టం అని చూపిస్తారు. ఇట్లాంటి పరిస్థితులలో చివరకు చీఫ్ మినిస్టరు గారు intervene అవడం చాల సంతోషం. అయితే వెనక N. G. Os' కు యిచ్చిన దానిలో వీరికి కూడ యిస్తే సరిపోయేది. N. G. O's strike చేసినప్పుడు వీరు చేస్తే వీరిది autonomous body అన్నారు. కాని అటానమస్ అనేది ఎంత వరకు వచ్చిందంటే చివరకు చీఫ్ మినిస్టరు గారు intervene అయితే గాని situation దారిలోకి రాదనేది ఉన్నది. అక్కడ మొదట ఇంజనీరు, మెకానికల్ ఇంజనీరు, ఉండి ఇప్పుడు అడ్మినిస్ట్రేటరు ఉండినా, పోలీసు, మిలిటరీ అక్కడ పరిస్థితి అదుపులోకి తీసుకొని చివరకి పరిష్కారానికి చీఫ్ మినిస్టరు లెవెల్‌లోకి రావలసి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు వెంటనే పరిష్కారం చేస్తే ఉన్న tension పోయి అడ్మినిస్ట్రేషన్ సరిగా జరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇవాళ ఉన్న పరిస్థితి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాకపోతే లాభం లేదు గనుక వెంటనే డెసిషన్ యివ్వవలసిన ప్రాముఖ్యత ఉంది గనుక చీఫ్ మినిస్టరు గారు ఇప్పుడున్న కేసులు ఉపసంహరించాలని, తక్కిన సమస్యలు వెంటనే పరిష్కారం చేయాలని కోరే దానికి యిది తెచ్చాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఇది adjournment motion కానేరదు. తమరు— in your generosity గౌరవ సభ్యులు ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ adjournment motion admission గురించి ముందు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ strike పైన adjournment motion నా? చీఫ్ మినిస్టరు యొక్క intervention పైన adjournment motion నా? లేక చీఫ్ మినిస్టరు intervene అవుతానన్న తరువాత ఏమీ చెప్పనందుకు adjournment motion నా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఆఁ అదే!

Mr. Speaker:—That is not clear from the notice itself.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— లేకపోతే ఎట్లా అయినది? ఇది anticipatory adjournment motion నో, ఇది ఏమి adjournment motion అనేది నాకు బోధపడలేదు. Obviously Sir, ఇది adjournment motion కానేరదని మొట్టమొదట మనవి చేశాను. మళ్లీ తిరిగి మనవి చేస్తున్నాను ఇటువంటి వాటికి అప్పుడప్పుడు తమరు మొట్టమొదట మాట్లాడటానికి అవకాశం యిచ్చి తరువాత తోసిపారేస్తున్నారు కాబట్టి ఆ పద్ధతిలో వచ్చినట్టు ఉంటేని. ఏమైనా ఉన్న విషయం ఏమంటే (నవ్వు) ....

Mr. Speaker:- Whatever the result of the adjournment motion may be, they want to focuss the attention of the Government on the importance of it, that is the purpose.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— వారు ఏ purpose ఉన్నది అనుకున్నారో అది serve అయినది. తమరు కూడ అవకాశం ఇచ్చారు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— తమరు స్టేట్‌మెంటు యిచ్చిన తరువాత యింకా బాగా serve అవుతుందని అనుకుంటాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇది మొట్టమొదట నుంచి కొంచెం consider చేయాలి. వెనుక 28-3-66 న one day strike చేశారు. D. A. increase కావాలని. అప్పుడు ఒక మేనేజిమెంట్ ఉన్నది. ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ వారు అంతా అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు. 15-5-1966 న ఈ అగ్రిమెంట్ ప్రకారం (just one year ago) కార్పొరేషన్ వారు 5 నుంచి 10 రూపాయల వరకు ex-gratia 4% of pay and D. A. from 1-4-66. అప్పుడు అగ్రిమెంటుకు వచ్చారు. అప్పుడు కూడ Pay Commission constitute చేస్తామని చెప్పారు ఈ అగ్రిమెంటు ప్రకారం 1-7-67 వరకు the Union on its part undertook not to make fresh demand on the enhancement of scales and allowances until 1-7-67 or till this agreement was replaced. ఈ అగ్రిమెంటు యిల్లాఉండగానే 10 వ తేదీ అక్టోబరు 66 న ఒక strike notice serve చేశారు. అది మళ్లీ ఉపసంహరించు కొన్నారో, లేక దానిమీద follow up లేదు. మళ్లీ 9-5-67 న ఒక strike notice serve చేశారు. 24-5-67 నుంచి strike ప్రారంభించారు. Conciliation Proceedings ఎప్పుడైతే succesful కాలేదో అప్పుడు ఆ matter, Industrial Tribunal కు refer చేశారు. ఆ మధ్య కార్పొరేషన్ వారే కొంత డబ్బు యివ్వడానికి కూడ consider చేసుకొని వీరికి offer కూడ చేశారు. వారు మొట్ట మొదట కోరినది ఏమంటే 30% wages increase కావాలని, వగైరా కావాలని. R. T. C. వారికి రాను రాను యీ సంవత్సరమే కొద్దిగా 15 లక్షల profit వస్తే మొట్ట మొదట 30% wages demand వల్ల పెరిగేది 80 లక్షలు. ఆ negotiations జరిగే సందర్భంలో 18% pay increase కావాలని D. A. కావాలని కోరారు. దీనివల్ల ఖర్చు 50 లక్షలకు వస్తుంది. అయినప్పటికీ వారు కోరినటువంటి కోరిక చట్టసమ్మతం కాకపోయినప్పటికీ కార్పొరేషన్ earn చేసిన profits కు ఏమాత్రం సంబంధంలేనప్పటికీ కార్పొరేషన్‌వారు ఒక sympathetic attitude తీసుకొని 14 లక్షల రూపాయలు D. A. పెంచడానికి, అదనంగా 10 లక్షల రూపాయలు 4% ex-gratia క్రింద యివ్వడానికి వప్పుకున్నారు. ఇది నా ఉద్దేశ్యంలో—కార్పొరేషన్ profits చూసినా దాని సందర్భం చూసినా యిది చాల generous గా sympathetic గా తీసుకున్న attitude అని మనవి చేస్తున్నాను. నేను మొట్టమొదట మనవి చేసినట్లు—అసలు ఏమాదిరి ఆందోళన—allowances విషయంలో గాని, యితర విషయాలలో గాని 1-7-67 వరకు చేయము అని అగ్రిమెంటు ఉన్నప్పటికీ కూడ వారు చేసినప్పటికీ కార్పొరేషన్ వారు యిది offer చేసినారు.

అనవసరంగా ప్రజాబసబళ్ళన్ని ఇబ్బంది పెట్టాలనే దృష్టితో (వర్కర్స్ అని నేను అనుకోనండి) ఇపుడు ఉన్న ఆర్గనైజేషన్ ఏవైనా సరే-ఏ కారణంవల్లనో

నాకు తెలియదు—యీ స్ట్రయిక్‌ను అనవసరంగా ప్రెసిపిటేట్ చేశారని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కార్పొరేషన్‌వారు వారి లాభాలకుమించి, రెట్టింపుకుపైగా యీ వర్కర్స్‌కు ఇస్తామని ఆఫర్ చేసినప్పటికిని, ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం స్ట్రయిక్ ఇల్లీగల్ అయినప్పటికీ—యీ స్ట్రయిక్ చేసిన తర్వాత వారికి ఇక గత్యంతరం లేక పోయింది. ఈ కార్పొరేషన్ ఇది ఆఫర్ చేసిన తర్వాత, ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు—ప్రజలకు ఇబ్బంది కలుగకుండా సాధ్యమైనంతవరకు కొంత సర్వీసెస్ నడపటానికి పబ్లిక్ పీస్ అండ్ ట్రాంక్విలిటీకి ఇబ్బంది లేకుండా చూడటానికి ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉన్నది. అది తప్పించుకు విషయం లేదు. ట్రిబ్యునల్‌కు కూడ రిఫర్ చేసిన విషయం తమకు మనవిచేశాను. అయితే ఇందులో చాలా వైలెంట్ యాక్టివిటీస్ జరిగినవి; తమకు తెలుసు. పేపర్స్‌లో చూశాము. నూజివీడు ఏరియాలో ఒక డ్రయివర్‌పైన (పోలీసు కానిస్టేబుల్ చేస్తుంటే) అతనిపైన యాసిడ్ త్రోసేస్తే వెంటనే అతడు చనిపోయిన సంగతి మీరు పత్రికలలో గమనించారు. ఏ కారణం వల్లనో నా దగ్గరకు లీడర్స్ అంతా వచ్చినారు. ఇందులో ఐ. ఎన్. టి. యు. సి వారు ఉన్నారు. లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీవారియొక్క యూనియన్ ఉంది. రైట్ కమ్యూనిస్టువారు వచ్చారు. రిప్రెజెంటేటివ్స్—వచ్చినవారు మనవిచేస్తున్నాను. వీళ్లకు వీళ్లకు ఇంటర్‌నే కూడా ఏదో—వేరే ఉన్నవి. దాని సంగతి ఇపుడు అసందర్భం. ఇప్పుడు నేను మనవి చేయను. I do not want to provoke the representatives of thoseAssociations. ఏమైనప్పటికీ-నా దగ్గరకు వచ్చారు. నాదగ్గరకు వచ్చి "అయ్యా-మీరు ఇంటర్‌వీన్ కావలసింది" అన్నారు. "ఇందులో నేను ఏమి ఇంటర్‌వీన్ అయ్యేది, ఏ గ్రౌండ్‌పైన ఇంటర్‌వీన్ అయ్యేది; ఏదైనాసరే ఒక కారణం చూపించండి; నాకు వద్దుబాబు, ఏదో జరుగుతున్నదికదా, అనవసరంగా ఇల్లీగల్ స్ట్రయిక్‌ను మీరు కంటిన్యూచేస్తున్నారు; మీరు ఏ తాత్కాలిక లాభాలు అపేక్షించి చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావటంలేదు; ప్రజాబాహుళ్యాన్ని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు; ఇపుడు లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు, పెళ్లిళ్లు జరుగుతున్న సందర్భములో, ఎండకాలములో ఈ ఇబ్బందులు మీరు ప్రజలకు పెడుతున్నారు. నేను ఏమీ చేయలేను" అన్నాను. లేదండి—అని నేచురల్‌గా-స్నేహితులు కాబట్టి, ఇతర పార్టీలవారైనా—వారు చెప్పి, నన్ను లోపలికి దిగలాగారు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— మీరు నిజంగా అంత అమాయకులేనా? మీరు పోలీసులను పంపించి పోలీసులచేత చాలా చేయించారు కదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— రావుగారూ, కొంచెం ఓపిక పట్టాలి. అమాయకుడను అయినా, కాకపోయినా, ఏది అయినాసరే—పాపం, అనేక వేల మంది వర్కర్స్ పెడదారిన పెట్టబడ్డారే అనేటటువంటి సానుభూతి ఒకటి ఉంది. అందుకని నేను అపుడే వారికి చెప్పాను—ఏ మాత్రం, ఏ కండిషన్‌కు నేను ఒప్పుకోను; ఏ ఒక్క కండిషన్ నేను ఒప్పుకోను" అని అది అపుడు రైటింగులో కూడా పెట్టినారు. "కండిషన్స్ ఏమీ లేవు; అయ్యా, మీరు చూసి చేయవలసినది" అన్నారు. ఎట్లాఅయినా స్ట్రయిక్ పోతుంది; ఫెయిలవుట్ అయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడింది. తప్పకుండా అయితీరేది; కాని, పాపం, ఆ ఫీలింగ్ ఆ

వర్కర్స్‌కు ఎందుకు ఇవ్వాలనే కారణంచేతనే–నేను ఇంటర్‌వీన్ అయ్యానని మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే, బహుశా ఒకటి రెండు రోజులలో ఫిజిలవుట్ అయిపోయేది. అప్పుడు యూనియన్స్ ఏమయిపోయేవో అది వేరే విషయం. ఉన్నటువంటి వారి ఫీలింగ్‌నుకూడ ఎందుకు హర్ట్ చేయాలి ? సాధ్యమైతే మనం ఏదైనా సహాయపడటానికి వీలుంటే సహాయపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేశాను. అపుడు యీవర్కర్స్‌యొక్క రిప్రజెంటేటివ్స్ యేకాదండి; మక్దూమ్‌మొహిద్దీన్ గారు, రామమోహనరావుగారు రాములుగారు, జగన్నాధరావుగారు, రెవిన్యూ మినిస్టర్‌గారు, (ఇదివరకు రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కార్పొరేషన్ ఛైర్‌మన్‌గా ఉన్నారు కాబట్టి. ఆ పాతవాసనతో వారు కొంతఉన్నారు) వెనుక లేబర్ మినిష్టర్‌గా ఉన్నటువంటి గురుమూర్తిగారు ఉన్నారు ? ఇపుడు లేబర్ మినిష్టర్ అయిన కొండాలక్ష్మణ్‌గారు ఉన్నారు. అంతకు ముందు అపోజిషన్ లీడర్స్–యూనియన్‌తో సంబంధంలేనటువంటి వారు అంతా వచ్చారు. గౌడ్‌గారు, ఈశ్వరీబాయిగారు, జనసంఘంవారు చాలా మంది వచ్చారు. వారుకూడ వచ్చి "మీరు ఇంటర్‌వీన్ కావాలని" చెప్పారు. ఏదో ఇంటర్‌వీన్ అయినామనుకోండి. దానితర్వాత కూడ వారు నన్ను చాలాసార్లు చూసిఉన్నారు. మేము ఏదో మెదలకుండా ఊరుకొన్నామని మీరు అనుకోవద్దు అపుడు కొంత మంది రిట్రైనర్స్‌ను సర్వీసులోకి తీసుకోవటం లేదని–వగైరా–నాకు వచ్చి కంప్లయింట్ చేశారు. ఆ రిట్రైనర్స్‌ను దయచేసి తీసుకోవలసిందని చెప్పాను; ఆర్. టి. సి. మేనేజ్‌మెంట్‌తో మాట్లాడి. కొంత మందిని ఏదో డిక్లరేషన్ అడుగుతున్నారని కంప్లయింట్ చేశారు. డిక్లరేషన్ ఏమీ అవసరం లేదు; ఇదివరకు ఎవరు సర్వీసులో ఉన్నారో వారిని తీసుకోమని చెప్పటం జరిగింది. ఇదివరకు ఎవరైతే అరెస్టుఅయి ఉన్నారో, వారందరు మామూలుగా రిలీజ్ అవుతారు ఎవరైనా బెయిల్ అప్లికేషన పెట్టుకొంటే, ఆర్.టి.సి. వారు అపోజ్ చేయమని చెప్పినారు. ఆ మాదిరిగా కూడా రిఇన్‌స్టేట్ చేయించాను. అపుడు ఒక విషయంపట్టుకు నేను గట్టిగా చెప్పటం, వారు కూడ ఒప్పుకోవటం జరిగింది. ఎవరైతే వయిలెన్స్ యాక్టివిటీస్‌తో ఇన్‌వాల్వ్ అయినటువంటివారు ఉన్నారో, వారిపైన మామూలుగా కేసులు నడుస్తాయి. దాని ప్రతిఫలం ఏమిటో కోర్టులు తేలుస్తాయి. ఏది న్యాయం ? ఏది అన్యాయం ? శిక్ష విధించవలెనా, అవసరంలేదా ?. ఏమి శిక్ష ఇవ్వాలి, ఏమి శిక్ష ఇవ్వకూడదు—అన్నది కోర్టు నిర్ణయానికి వదలివేశాము. అది వారు కూడా ఒప్పుకొన్నటువంటి విషయమే. విక్టిమైజేషన్–లార్జ్ స్కేల్‌గా అక్కడ నుంచి ఇక్కడికి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ వగైరా చేయకూడదు అని తర్వాత వచ్చి రిప్రజెంట్ చేసుకొన్నారు. అందు కంటె–మెదటినించీనా నేను ఏ కండిషన్‌కు ఒప్పుకోలేదు. వారు స్ట్రయిక్ విత్‌డ్రా చేసిన తర్వాత దాదాపు ఒకటి, రెండు సార్లు నాతో వారు కలిశారు. అన్ని విషయాలలో కూడ చర్చలు తీసుకోవటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఏదో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసిందనో, చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు నిర్లక్ష్యం చేశారనో అనుకొనటానికి అవకాశం లేదు. ఇపుడు ప్రశాంతంగానే ఉంది. ఇపుడు వారు అనుకొనేటటువంటి గందరగోళం లేదు; ఆందోళనలేదు. ఇపుడు ఏదైతే కార్పొరేషన్‌వారు ఇస్తామని చెప్పారో,

దానిని గురించి నేను వారితో మాట్లాడాను. వారి దగ్గరనుండి ఒకటి రెండు రోజులలో నా దగ్గరకు వస్తుంది. దానిపైన కూడ నిర్ణయం జరుగుతుంది. నేను ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను ఆర్. టి. సి. విషయంలో గతము 1-7-67 వరకు ఏమాత్రం కూడ డి. ఎ. ఎన్‌హాన్స్‌మెంట్ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని అన్నప్పటికి అసలు ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేనప్పటికీ, గవర్నమెంట్ సర్వెంట్స్‌కు ఇస్తోన్నట్లే ఇస్తున్నప్పుడల్లా—ఎలక్ట్రిసిటీ వర్కర్స్‌కు-ఆర్. టి. సి. వర్కర్సుకు అటువంటివారికి కొన్ని వేల మంది కొరకు మేము బోర్డుకు సిఫార్సు చేశాము. అయ్యా, మేము గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్‌కు ఇస్తున్నాము; మీరు కూడ మీ పరిస్థితిబట్టి, దయచేసి మీ వర్కర్స్‌కు కూడ ఇవ్వటానికి ఏదన్నా కన్సిడర్ చేసి ఆలోచించి ఇవ్వండి. అన్నాము There was no obligation, Sir, They were bound under an agreement. Even then we thought that some relief can be afforded to these workers. నేను ఎందుకు మనవిచేస్తున్నానంటే— All over sympathetic attitude either with regard to Government employees or with regard to semi-government employees like R.T.C. or the Electricity Board. అయినా తమకు తెలుసు రేపు బడ్జెట్ సమావేశంలో చర్చకు వస్తాయి. ఆర్. టి. సి. దాదాపు వారి డిప్రిసియేషన్ వగైరా పోను 15 లక్షలు అయినప్పటికి-నేను ఇపుడు చెప్పినట్లు 24 లక్షల రూపాయలు దాని క్రింద, 10 లక్షల రూ. దీనికి క్రింద 34 లక్షల రూ. లు వారు ఇవ్వటానికి ఒప్పుకొన్నారు. ఇపుడు మీరు కొంత లెక్కలు వేసుకొంటే-యీ ఎక్స్‌గ్రేషియా పేమెంట్ కాని, ఎన్‌హాన్స్‌డ్ డి. ఎ. కాని మీరు కలుపుకొంటే గవర్నమెంట్ సర్వెంట్‌కు ఇచ్చే దానికంటె—కొన్ని కేసులలో ఒకటి, రెండు రూ. ఎక్కువ ఉండవచ్చును; ఒకటి అర కేసులలో ఒక రూ. తక్కువ ఉంటే ఉండవచ్చును గాక -గవర్నమెంట్ సర్వెంట్‌కు వచ్చే దాంట్లో—టోటల్ ఎమాల్యుమెంట్స్ ఏమాత్రం వీరికి తగ్గవు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తగ్గటంలేదు.

Srl P. Subbayya:- It is not correct 47 వాళ్ళకు ఉండేది 41 మీరు యిచ్చేది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— Details నాకు తెలుసు. Exgrutia Payment గాని, enhanced D. A. గాని వేసుకున్నట్లయితే దాదాపుగా, put together కొన్ని విషయాలలో కొంత ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. కొన్ని విషయాలలో కొద్దిగా తక్కువ ఉండవచ్చు ఎప్పుడైనా సరే R. T. C., Electricity వాళ్లకు Government employees కు సంబంధంలేదు అయినప్పటికి కూడ total emoluments compare చేసి చూసుకున్నట్లయితే, ఎక్కడైనా చూసుకోవచ్చు, దానికి సరిపోతాయా లేదా అనేది మీరు గమనించాలి. ప్రజలకు యిబ్బంది జరిగింది. చాల యిబ్బంది కలుగజేసినారు. కొంత నష్టం వచ్చింది. ఎవరు పెట్టుకోవాలి యీ నష్టం? ఎందుకు వచ్చినట్లు ఈ strike? ఏ కారణం వల్ల వచ్చినది strike? Agreement ఉన్నది Pay Commission కూర్చున్నది. కొద్ది మాసాలలో వాళ్ళు నిర్ణయం చేయబోతారు. ఎందుకని ఈ workers ను provoke చేయవలసి వచ్చిందో నాకు బోధపడటము లేదు. Most illegal strike, most in opportune movement ఇది వేరే కారణాలకు అని నేను

అనుకోవలసి వస్తున్నది. 16 వేల workers, 34 లక్షల రూపాయలు payment చేస్తున్నప్పుడు, Pay Commission కొద్ది రోజులలో కూర్చుని నిర్ణయాలు చేయ బోతున్నప్పుడు, agreements subsisting గా ఉన్నప్పుడు why were they provoked, Sir. ?

Sri P. Subbayya:- It is not correct Sir.

Sri K. Brahmananda Reddy:- He may say that it is not correct.

Mr. Speaker:- He disputes the correctness of the facts, is it?

Sri P. Subbaiah:- Yes, Sir.

Mr. Speaker:- Well, let him complete.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— కాబట్టి నేను మనవిచేస్తున్నాను. *I thought* that after some days strike leaders have realised their fault in abetting them for a strike-- whoever it may be. A P. T U. C. ఉండవచ్చు. I. N, T. U. C. ఉండవచ్చు. That does not matter. Peace tranqullity ని చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేసే holding the Publice to ransom is not a proper thing. Legitimate demands అయినటువంటివి ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో కొంతవరకు consider చేసి వారికి యిస్తాము అనుకొని offer చేసిన తరువాత కూడ ఈ మాదిరిగా చేస్తూఉంటే ఏమి అనుకోవలసివస్తుంది? ప్రభుత్వం reasonable గా ఉన్నప్పుడు, corporaiion reasonable గా ఉన్నప్పుడు, వారికి assistance జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు, యిటువంటి attitude ను encourage చేస్తే ప్రభుత్వం firm land తో deal చేయకపోయినట్లయితే it wlll bc utter lawlessncss which the publib will not tolerate. I am happy to say that the entire public of Andhra Preadesh have appreciated the stand taken by the Government.

Sri T. Nagi Reddy:—That is not correct. The fact is that the public did not support the Government. That they supported the workers was well-known factor at the time of the strike.

Mr. Speaker:—That is according to the hon. Member.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Very good. That has got to be his view. I do not question it; whatever view he might hold. The point is, Sir, I say on the floor of the House that this Government has been, is and will be quite sympathetic to the legitimate aspirations of the workers wherever they may be and therefore, Sir, this kind of pres, sure tactics or other tact cs will not help. Let us see. Ofcourse, in the next one or two days as soon as the communication comes from the R. T. C. I will certainly say regarding the only item which has got ao be announced by me. The rest has been settled. It is not as if tfter the date I saw the leaders I kept quiet. You can ask the leaders themselves, how many times they have seen me. They have seen me, they have represented to me from stage to stage for any thing which they considered obstructing tactics by the Corporation. They talk like that. But immediately when it came to my notice I had talked to the reeneral Manager and others and I am glad to say that I found a good wsponse from the General Manager and others. On this occasion, I Gant to take the opportunity of thanking those police personnel and other Home Guards who have assisted us in running some services—

nearly about 400 buses. Violence తో ఉన్న కేసులు తప్ప వేరే కేసులు ఉన్నాయని నేను అనుకోను. Arrest లో ఎవరూ లేరు. Detention లో ఎవరూ లేరు. జైలులో ఎవరూ లేరు. ఏవైతే voilent activity ఉన్నవో ఆ కేసులు జరుగుతూ ఉంటాయి. వాటి నిర్ణయములు కోర్టులు చేస్తూ ఉంటాయి. కడమ వాళ్ళందరిని తీసుకోవడం జరిగింది. Retainers ను తీసుకోవడం జరిగింది. కడమ workers ను తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ కారణం వల్ల వాళ్ళకు victimization ఏమీ రాలేదు. ఇది ఉన్నటువంటి విషయము. On merits చూసినా on the technical aspect of the admissibility చూసినా this must be ruled out without consideration.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— అసలు విషయం మంత్రిగారు చెప్పలేదు. 8 వ తారీఖునాడు మంత్రిగారు వాగ్దానం యిచ్చి, ఢిల్లీ వెళ్లి వచ్చేలోగా నేను ప్రకటిస్తాను అని చెప్పి, యిప్పుడు అయన చెప్పినదంతా పూర్వకాలం ఆయనకు ఉన్నటువంటి వ్యతిరేక భావాన్ని పైకి కక్కుతున్నట్లుగా ఉన్నదిగాని సుహృద్భావాన్ని ప్రకటించి ఆయన తక్షణమే ఎటువంటి మేలు ఆ workers కు కలుగ జేస్తారో ప్రకటించడం లేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు strike illegal అన్నారు. అది correct కాదు. D. A. Salary వగైరాలంతా agreement లో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు కోరినది interim relief. That is not a point there that is not an issue there. వారు interim relief కోసం agitation చేస్తే ఈ agitation, ఈ strike illegal అని చెప్పడం ఏమాత్రం సబబు అయిన విషయం కాదు. ఇంకో విషయం ఏమంటే—1961 నుంచి 1966 వరకు ఎన్ని points living index పెరిగింది. 64 points. అది ఎంత cash? అందుచేత అదికూడ తీసుకున్నట్లయితే వారు చెప్పినది correct కాదు.

Mr. Speaker:- That is all right. Please sit down,-- I shall give decision tomorrow

re: INHUMAN AND UN BECOMING BEHAVIOUR OF THE CHINESE AUTHORITIES TOWARDS INDIAN EMBASSY OFFICIALS IN PEKING.

Mr. Speaker:- Smt. Eshwari Bai has given notice of an adjournment motion. The notice reads like this:-

" I hereby give notice of my intention to move the following Motion :-

' That this August House be adjourned after the question hour to discuss the grave situation arising out of the inhuman and unbecoming behaviour of the Chinees Authorities to our Indian Embassy officials in Peking, which behaviour is the gratest insult which any nation has inflicted so far on our Country. Hence I demand that after discussion a protest resolution should be sent to the Government of India in this regard expressing anger and indignation of the people

of the State and demanding that the Union should scrap the diplomatic relations with China forthwith." Yes, how is it admissible?

(Pause)

I learn that some other members have given notice with regard to the same matter. The members are Sarvasri A. Bhaskar Rao, T. Nageswar Rao, Pragada Kotiah, Prabhakariah, M. Venkatramiah, V. C. Keshava Rao, J. C. Srirangam, Chetty, K. Ramchandra Reddy. The notice reads like this :-

" This House condemns the outrage purported by the Chinese on the officials of the Indian Embassy at Peking, Sri K. Raghunath and Sri Vijay and denounces the Chinese Government for allowing it to occur."

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి:— అధ్యక్షా! Indian Emassy పైన, Indian diplomats పైన ఏదైతే అత్యాచారము, అన్యాయం జరిగిందో అది nation కు ఒక విధమైన insult. అది భరించతగనటువంటి సమస్య. వారిని ప్లేన్‌లో నుంచి దించి చెప్పుల హారాలు వేసి, వాళ్ళ ముక్కులు నేలకు రాయించి ప్రతి వీధి వీధి త్రిప్పి, కొట్టి వాళ్ళను పంపించారు.

ఇది ఇండియాలో ఉండే ప్రతి వ్యక్తికి కూడ అవమాన కరమైన విషయం. కాబట్టి మన అసెంబ్లీనుంచి ఒక ప్రొటెస్ట్ రిజల్యూషను పాస్ చేసి ఇండియా గవర్నమెంటుకు పంపించాలని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— అధ్యక్షా, గత 5, 6 రోజులుగా మనం పత్రికలు చూస్తుంటే చైనీయులు ఎంతఅమానుషంగా, ఎంత పశువులుగా వ్యవహరిస్తున్నదీ మనకు చాల స్పష్టపడుతున్నది. అక్కడ మనడిప్లొమాట్స్‌గా ఉన్న వారిని మెడ పట్టి గెంటడం, చెప్పులు వేయడం, ఒకచోట నిలబడనీయకుండా హేళన చేయడం. ఉమ్మివేయడం ఆటువంటివి ఏ నాగరిక ప్రభుత్వం. ఏ ప్రజలు కూడ చేయరాని అమానుష కార్యక్రమాలు. చైనీయులు ఇటువంటివి చేసి రెచ్చగొట్టు తున్నారంటె మన దేశానికి వున్న గౌరవం ఎంత మంటకలిసి పోతున్నదో. మనకు స్పష్టంగానే బోధ పడుతోంది. వారు యీనాడు మాత్రమే కాదు. పూర్వం కూడ మనతో చాల స్నేహ సంబంధాలు ఉన్నాయంటూ, ప్రకటనలుచేస్తూ, మన దేశాన్ని అమాంతంగా కబళించాలనే అలోచనతో ఎంతఅమానుషంగా ప్రవర్తించి నదీ, దానివల్ల మన దేశానికి ఎంత నష్టం జరిగినదీ మనకు తెలుసు.

Mr. Speaker :— Hon Members have given notice of an adjournment motion. I quite realise and understand the feelings of all of them. The only question is whether we can bring it in the shape of an adjournment motion. I am only concerned with the admissibility. If they give notice of a resolution, then the House might consider about it. If they say 'Adjournment Motion', it must comply with certain conditions of admissibility. Unless it complies with the conditions of admissibility, I won't be able to admit it.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య:— తమరు అవన్నీ ఆలోచించి, ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి, నిర్ణయం చేస్తారనే అభిప్రాయంతో చెబుతున్నాను. ఈవేళ రాష్ట్ర మొత్తంమీదే కాదు. దేశం మొత్తంమీద ఉన్న పరిస్థితులలో ప్రజల ఉద్రేకాన్ని అదుపులో పెట్టాలనే ఆలోచనతో యీ మోషను తెచ్చాము తప్ప వేరే ఉద్దేశం లేదు. గత వారం రోజులుగా చైనీయులు సాగిస్తున్న పశు కార్యక్రమం గురించి... ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంతవరకు మీవారు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో అనుకుంటాను ఒక రిజల్యూషను పాస్ అయింది. ఈవిషయం గురించి ఏకగ్రీవంగా....

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అడ్జర్న్‌మెంటు మోషనగా తీసుకు రావడానికి అవకాశం లేకపోతే చైనీయులు సాగిస్తున్న అరాచక చర్యలను, దౌర్జన్యచర్యలను కిరాతక కృత్యాలను ఉదహరిస్తూ మనం వారి చర్యలను నిశితంగా విమర్శించడమే కాదు, ఖండిస్తూ వారితో డిప్లమాటిక్ రిలేషన్స్ తెగ తెంపులు చేసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడిందని దీనిని గురించి అట్టే ఆలస్యం చేయడం వాంఛనీయం కాదని— ఇది బహుశః దేశం మొత్తం లోని ప్రజల అభిప్రాయం—మన అభిప్రాయాన్ని కేంద్రానికి తెలియచెప్పవలసిన బాధ్యత యీ హవుసుకు కూడ వున్నదనే అభిప్రాయంతో అడ్జర్న్‌మెంటు మోషనుగా కాకపోయినా, మన అభిప్రాయాలని ఒక తీర్మానరూపంగా పొందుపరచి, చైనీయుల కిరాతకచర్యలను ప్రపంచానికి చాటిచెప్పడానికి వీలయిన విధంగా మనం వ్యవహరించవలసిన అవసరం వున్నదనే బాధతోనే యీ ప్రతిపాదన తమ ముందు పెట్టడం జరిగింది. ఇది అడ్జర్న్‌మెంటు మోషను అవుతుందా కాదా అనే టెక్నికాలిటీస్‌కు సంబంధించిన విషయం. తమరు సరిచూడగలరనే అభిప్రాయం వుంది. తప్పని సరిగా ఏ రూపంలో అయినా సరే దీనిని చర్చ చేయడానికి, ఒక తీర్మానరూపంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, ప్రపంచానికి మన అభిప్రాయాలు చాటిచెప్పడానికి అవకాశం కల్పించవలసిందిగా నేను అర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అడ్మిజబిలిటీ ఆఫ్ ది మోషన్ వున్నదా లేదా అనే పాయింటుమీద మాట్లాడమన్నారు.

Mr. Speaker :-- None of them are doing it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ఈవేళ ఉదయం వార్తలలో కూడ అక్కడ కొన్ని వేలమంది దాడిచేసి అక్కడ వున్నవారికి ఆహారపదార్థాలు అందనీయకుండా చాలా దౌర్జన్యాలకు పూనుకున్నారని వచ్చింది. ఇతర ఎంబసీల వారు వెళ్లి ఇండియన్ ఎంబసీలోని వారికి ఆహారపదార్థాలు సప్లయి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే కూడ నిరోధించి తరిమికొట్టారట. మనవారిని బయటకు రమ్మని సవాలు చేస్తున్నారు అని వార్తలు వచ్చాయి. ఇది దేశం మొత్తానికి సంబంధించిన అర్జంటు పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్సు వున్న విషయము కాకుండా యీ అక్కరెన్స్ ఇరకా జరుగుతోంది, రీసెంట్ అక్కరెన్స్ మాత్రమే కాదు. ప్రత్యేకంగా మోషను

ఒకటి తేవలసిన అవసరం లేకుండానే, ప్రభుత్వ పక్షం కూడ అడ్మిజిబిలిటీకి అంగీకరించడానికి అభ్యంతరం వుండదని నేను అనుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :— It will not be admissible but if it has been brought forward before the House in the shape of a Resolution then it will be considered.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అటువంటి తీర్మానంగా పెట్టుకోవచ్చు. కాని అడ్జర్నమెంటు మోషనుగా ఇప్పుడు చర్చకు వచ్చింది కాబట్టి అడ్జర్నమెంటు మోషనుగా కూడ అడ్మిజిబిలిటీకి బలమైన కారణాలు వున్నాయని నా మనవి.

The Minister for Revenue (Sri V. B. Raju) :— Under Rule 96 it can be taken up Sir. This is a motion which has great public importance Sir, with your discretion, it may be allowed.

Mr. Speaker :— That is what I say. It may be admissible under some other Rule. It must come before the House in some other shape, but not as an adjournment motion.

శ్రీ బి. వి. రమణయ్య (అల్లవరం) :— గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు మన శాసనసభ ఒక తీర్మానం చేయడంవల్ల ఆంధ్ర ప్రజల, ఆంధ్ర శాసనసభ యొక్క అభిప్రాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేయడానికి వీలుంటుంది. దేశం మొత్తమీద వుండే ప్రజల భావంతో పాటు మనం కూడ భాగం పంచుకొని యీ విషయం మీద మనం తీవ్రమైన అసమ్మతి తెలియజేయడ మనేది మనం అడ్జర్నమెంటు మోషను అని చెప్పినా చెప్పవచ్చు, లేకపోతే రాజుగారు చెప్పినట్లు మనందరం కూడ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించి ముక్తకంఠంతో ఒక తీర్మాన రూపంలో తీసుకు వెళ్లి, యీ దురన్యాయాన్ని, దుశ్చర్యను అరికట్టవలసిన బాధ్యత ప్రజల అభిమతాన్ని ప్రతిబింబించే బాధ్యత మనకు వుందని శాసనసభ్యుడుగా నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— అధ్యక్షా, గతవారం పదిరోజుల నుంచి యీ సమస్య కేవలం ఆంధ్ర దేశాన్ని మాత్రమే కాకుండా, మొత్తం భారత దేశాన్ని కలవరపరుస్తోంది. చైనీయులు అక్కడ మనవారిపట్ల చేసే దుష్కార్యాలు ప్రపంచంలో ఎక్కడ, ఏ నాగరిక ప్రభుత్వం కూడ చేసివుండలేదు, చేసినట్లుగా మనం చరిత్ర చదువుకోలేదు. మన ఎంబసీలో 60-70 మంది ఉద్యోగస్థులను బంధించి, ఆహారం, నీరు, నిద్ర లేకుండా చేయడం అంటే అది రాక్షస ప్రాయం కాని మానవులు చేసే పనిమాత్రం కాదని చెబుతున్నాను. ఇది మొత్తం భారతజాతికే అవమానకరమైన విషయంగా మనం భావించాలి. ప్రజలు కాశ్మీరు నుంచి, కన్యాకుమారి వరకు ఆందోళన చెందుతున్నారు. న్యూ ఢిల్లీలోవున్న చైనీయులు, వారి ఆఫీసులలో వున్నవారు పోలీసులను అవమానించడం, కొట్టడం వరకు వచ్చిందంటే వారి దుష్కార్యం, దుష్కృత్యం, అహంభావం ఎంతవరకు వచ్చిందో గమనించవలసిన అవసరం వచ్చింది. మన శాసన సభ ద్వారా ప్రజల వాంఛితాన్ని కోరికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి

తెలియ చేయవలసిఉంది. ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం చాలా తక్కువ చర్య తీసుకుంటున్నది. ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా రెజెల్యూషన్ రూపంలో రూలు 98 క్రింద చర్చిస్తారో మరే విధంగా చర్చిస్తారో కాని ఈ విషయాన్ని పత్రికలలో ప్రచార రూపంగాను అన్ని విధాలుగాను ప్రజల వాంఛను తెలియజేయవలసి ఉంటుంది, మరొక సిగ్గుచేటు అయిన విషయం, పత్రికలలోకూడా వచ్చింది. అన్ని పార్టీలవారు ఈ చర్యలను ఖండిస్తూంటే కమ్యూనిస్టులలో కొంతమంది దానిని ప్రేలెత్తి చూపకుండా—అయిన దానికి కాని దానికి ఏదోమాట్లాడి గావుకేకలు పెట్టే కమ్యూనిస్టులు-దానిపై మాట్లాడక పోవడం విచారకరమైన విషయం, వారి దేశభక్తిని ఏమనుకోవాలో మరి.

[Sri C. V. K. Rao tried to interrupt]:- ఈ సభలో ఎవరి అభిప్రాయాలు వారు చెప్పుకోవచ్చు, ఒకరు మాట్లాడేటప్పుడు మరొకరు మాట్లాడకూడదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన భారత ప్రజలకు ఏ దేశం అగౌరవం చేసినా మనం దానిని ప్రతి ఘటించవలసిందే; దానికి అసమ్మతి తెలుపవలసిందే, ప్రభుత్వ రంగంలో తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోవలసిందే, దానిని పార్టీల లెవెలులో ఒక పార్టీ మరొక పార్టీ దుమ్మెత్తి పోయడానికి అవకాశం తీసుకోవడం చాలా గర్హనీయమైన విషయమని చెప్పదలచుకున్నాను, నేను ఏ ప్రత్యేకమైన పార్టీకిచెందిన మనిషిని గాను, కేంద్రంలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుంది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—ఆయా వ్యక్తులు అవలంభించే వైఖరిని గురించి తమతమ అభిప్రాయాలు చెప్పుకోడానికి ప్రతి సభ్యునికి హక్కు ఉన్నదని రావుగారు గ్రహించాలి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— ఏమి మాట్లాడడానికైనా అందరికి హక్కు ఉన్నది. నేను కాదనడం లేదు, కాని కమ్యూనిస్టు పార్టీకి పార్లమెంటులో కూడా రిప్రజెంటెటీవులున్నారు, అక్కడ చర్యలు జరిగాయి. కమ్యూనిస్టు పార్టీ తన అభిప్రాయాన్ని పార్లమెంటులో వ్యక్తపరచింది, ఇక్కడ కూడా ఏదో కమ్యూనిస్టుపార్టీ మీద అభాండంమోపాలని ప్రయత్నం చేస్తే అందుకు నా అభ్యంతరం లేదు. An untruth can be persistently continued, but it can never become a truth.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :—నేను చెప్పేది నిరాధారమైన వాదం కాదు. ఆధారం తోనే పత్రికలలో వచ్చె వార్తల బట్టే చెబుతున్నాను. ఏ పార్టీపైన అభాండం వేయడం నా ఉద్దేశం కాదు, అన్ని విషయాలను యథార్థంగా చిత్రించడమే నా ఉద్దేశం, లేనిపోనిరభస చేయడం నా ఉద్ధేశంకాదు. కమ్యూనిస్టు పార్టీలోని ఒక సెక్షన్‌వారి గత చరిత్ర చూస్తే.

Sri T. Nagireddy :—I rise on a point of order, Sir కమ్యూనిస్టు పార్టీ గత చరిత్రను చర్చించదలచుకుంటే నాకు ఎంత మాత్రం అభ్యంతరంలేదు.

ఆ చరిత్రను చాలా సుహృద్భావంతో చర్చించడానికి దానిపై నిలబడడానికి నేను సర్వదా ఉన్నాను, There is nothing which Communist party need hide and there is no necessity for it కాని ఈనాడు చైనీయులు చేసిన వివిధ చర్యలను చర్చకుతెచ్చి దానిని అంతర్గత విషయంగా మార్చి కమ్యూనిస్టు పార్టీ మీద చర్చగా రూపొందించాలని తలచుకున్నవారి దుష్ట బుద్ధిని గురించి మాత్రం కొద్దిగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:—పార్టీలు కాకుండా present day policy మీద చెప్పండి.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ:— ఇక్కడ దుష్టులు, దుష్టబుద్ధిగల వారు ఎవరూ లేరు, వేరే ఉన్నారు. అన్నివిషయాలు ప్రజలకు చెప్పకతప్పదు, సభవారికి నివేదించక తప్పదు. ఇటువంటి సందర్భాలలో చరిత్ర చూసుకుంటే ఇప్పుడైనా నాగిరెడ్డిగారు వారి స్నేహితులు.

Sri T. Nagi Reddy :—Shall I bring it to your notice, Sir,

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :—అయినదానికి కానిదానికి ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడమే పనిగా ఉన్నవారికి ఏమి చెప్పాలి.

Sri T. Nagi Reddy :- I rise on a point of order, again, Sir. Are you going to allow me to reply to that speech? I very strongly protest, Sir, in which the hon. Member is going on referring. I would like to know whether we are discussing here the policy of the Left Communist Party, in which case I must have a complete right and whatever time I need to answer him; or are we discussing some thing else about the adjournment motion? If it is a question of the discussion of the policies of the communist party in relation to any country, it does not matter—or internal policy. I am prepared for it and stand to it.

Mr. Speaker :- This House is concerned only with the atrocities committed by the Chinese Party which is the communist party-red guards or who ever it may be. We are not concerned with the activities or the policies of the communist party here in this country.

An hon. Member :- On a point of order, Sir. This is a matter of national importance. The learned member has been speaking about the resolution. Is it not relevant to refer to the attitude of various parties? On such matters of national importance, it is not a question of criticising any party. It is a matter which is under discussion and is of vital national importance. Is it wrong to refer to the attitude of various parties on such matters of national importance?

Mr. Speaker :- Any how we are not at this stage concerned with the merits. We are only concerned with the admissibility of the motion now.

An hon. Member :- The hon. Member has been referring to the attitude of various opposition parties on a matter. How is it irrelevant?

Mr. Speaker :- It is irrelevant in the sense that he connot speak about the merits of the case. He can only speak on the admissibility of the motion under rule 63 which none of them are doing. Simply because one member did it, he is doing the same thing now. When I asked them to confine themselves to the admissibility of the Motion, they don't do.

Sri T. Nagi Reddy :- So far as our adjournment motion in regard to the R. T. C. was concerned we did it very clearly. I did not go into the history of the R. T. C. strike or any thing of that type. As to why that particular adjourument motion is admissible, I talked. If I had talked any thing extraneous on the R. T. C. then it would have been an entirely different matter. I did not go in even to criticise the Government on the question of R. T. C. which I would otherwise have done.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :— ఆర్. టి. సి. సమ్మె సందర్భంలో వారు తెచ్చిన తీర్మానం కంటె ఇది ప్రాముఖ్యమైనదని చెప్పవలసిఉంది. ఇప్పటికే చైనీయులపై తీసుకోవలసిన చర్య తీసుకోలేదేమో; ఇప్పటికే ఆలస్యమైనదేమో అని పిస్తోంది. ఇప్పటికైనా ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకుంటారని వారిని సమర్థించే వారిపై సరియైన చర్యలు తీసుకుని వారి దుష్టబుద్ధిని అరికట్టాలని సభవారు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకంగా మనవి చేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు:—రూల్సు ప్రకారం ఈ adjournment motion ను admit చేయడానికి లేదు. ఇది సెంట్రల్ సబ్జక్టు. వేరే ఏ మైనా తీర్మానం చేయాలంటే దానిని admit చేయడానికి స్పీకర్ గారికి హక్కు ఉంటుందనుకొంది.

Mr. Speaker :—They may please consider giving notice under Rules 95and96. Then, I would consider whether I should admit or not. As it is, I consider that it is not admissible. So, I am not allowing it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— స్పీకర్ గారికి ఉన్న అధికారాలను పురస్కరించుకొని adjourdment motion గా ఉన్నదానిని వారే మార్చి రెజల్యూషన్‌గా స్వీకరించవచ్చును. తమకే ఆ అధికారం ఉన్నది. దానిని proper shape లో పెట్టి దానిని allow చేసే అధికారం సంపూర్ణంగా స్పీకరు గారికి అధికారం ఉంది. తమరే చేయవచ్చును.

Sri V. B. Raju :- When the intention of those hon. Members who have given notice is clear and when they expressed the desire that it may be treated as a Motion under Rule 95, the hon. Speaker may be kind enough to accept it.

Mr. Speaker:- I am disallowing it as adjournment. But I am admitting it under Rules 95 of the Assembly Rules. I will fix up the time when it should be taken up for discussion.

Then, the hon. Member can give it as a separate motion. It must be in the shape of a motion. . . . .

The Minister for Medical (Sri V. P. Narasimha Rao) :— The text of the motion is already there. Perhaps, it can be also constituted as the text of the Resolution.

Sri Pragada Kotiah :— When will the motion be taken up for discussion, Sir?

Mr. Speaker : – I will intimate later on.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— నేను ఆహారధాన్యాల ధరల గురించి వాయిదా తీర్మానాన్ని యిచ్చాను.

Mr. Speaker :—That I have admitted under Rule 74. There is one Notice given by Sri Chowdary Satyanarayana, regarding breach of privilege.

శ్రీ చౌదరి సత్యనారాయణ (పొందూరు):—అధ్యక్షా, నేను 5—6—67 తేదీన శ్రీకాకుళం ప్రొహిబిషను యిన్స్పెక్టరుదగ్గరకు వెళ్లి శ్రీకాకుళం దగ్గర నున్న అక్కివరం గ్రామంలో ప్రొహిబిషను జరుగుతోందని ఒక పిటిషను తీసుకుని ప్రొహిబిషను యిన్స్పెక్టరు దగ్గరకు సాయంకాలం 7 గంటలకు వెళ్లాను. వెళ్లిన తరువాత.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మంత్రిగారి దగ్గరకు సమాచారం వచ్చిందా ?

మధ్యపాన నిరోధక మంత్రి (శ్రీ పి. సత్యనారాయణ): —ఇంకా రాలేదు. వారంరోజులైనా టైము యిస్తేగాని సమాచారం రావడానికి లేదు. శ్రీకాకుళం నుంచి రావాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మూడు రోజులలో వస్తుంది.

Mr. Speaker :—After the 22nd, i. e. Budget presentation, we disperse and only on 27th we will discuss.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి: —మంత్రిగారు 7 రోజులు కావాలంటున్నారు. Even in Delhi Sir, when an important question comes, they get the information within a matter of twenty four hours and if we are not able to get it in a matter of two or three days, then I suspect the efficiency of the administration.

Mr. Speaker : What does hon. Minister for Prohibition say ?

శ్రీ పి. సత్యనారాయణరావు :—నిన్న ట్రంకాల్సు చేస్తే యెవరూ పలకలేదు. లైన్సు సరిగా లేవు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- 27 వ తేదీన తీసుకుంటాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

G. O. Ms. No. 2657, HOME (TRANSPORT-II) DEPARTMENT, dated 12-12-1966.

Under the Andhra Pradesh Moter Vehicles Taxation Act, 1963.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, I beg to lay on the Table "under sub-section (3) of section 16 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963. (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy

of the notification issued in G. O. Ms. No. 2657 Home (Transport-II) Department, dated 12-12-1963 and published in Part-I of the Andhra Pradesh Gazette, dated 26-12 1966, as required under sub-section (1) of section 16 of the said Act."

Mr. Speaker : -Paper laid on the Table of the House.

GOVERNMENT BILLS

THE ANDHRA PRADESH (TELANGANA AREA) TENANCY AND AGRICULTURAL LANDS (AMENDMENT) BILL 1967.

Sri V. B. Raju:—Sir, I beg to move for leave to introduce "the Andhra Pradesh (Telengana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill 1967."

Mr. Speaker :—Motion moved.
(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1967."

The motion was adopted.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

THE ANDHRA PRADESH STAMP (INCREASE OF DUTIES) BILL, 1967.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం :— అధ్యక్షా, స్టాంపు డ్యూటీని యింక్రీజు చేయడానికి మంత్రిగారు బిల్లును ప్రవేశ పెడుతూ ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి స్టాంపుడ్యూటీ యింక్రీజు చేయడం అవసరమని మంత్రిగారు చెప్తున్నారు. నిజంగా అటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా ఏర్పడవలసి వచ్చిందో నాకేమీ అర్థం కావడం లేదు. ఇప్పుడు అనేక విధాలుగా పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. పన్నులు వసూలు చేసిన తరువాత సక్రమంగా ఎంతవరకు ఖర్చు పెట్టారని ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే దానికి సరియైన సమాధానం రావడం లేదు. ఈనాడు ప్రభుత్వం యిష్టానుసారంగా వచ్చిన పన్నులను దుబారా చేస్తున్నందు వల్ల గవర్నమెంటులో డబ్బు తక్కువగా ఉన్నది. అందువల్ల ప్రజలపైన పన్నులు వేయక తీరదని చెప్పారు. కొన్ని బోర్డులున్నాయి. ఖాదీ బోర్డు, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు, ఇండస్ట్రీసు బోర్డు, ఆర్.టి.సి. బోర్డు యివన్నీ ఉన్నాయి. ఈ బోర్డులపైన ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఈ బోర్డులను ఎందువల్ల సృష్టిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎలక్షన్సులో ఓడి పోయి డిపాజిట్లను కూడా పోగొట్టుకున్నవారిని తీసుకువచ్చి ఛైర్మనుగా నామినేటు చేసి ఒక్కొక్క ఛైర్మనుకు వేయి రూపాయలు జీతం, అలవెన్సులు యిచ్చి ప్రభుత్వం దుబారా చేస్తూ ప్రజలపైన పన్నులు వేయక తీరదనడం సమంజసం కాదు. బోర్డులు మాత్రమే కాదు. అడ్మినిస్ట్రేటివు రిఫార్మ్సు కమిటీవారు సాధ్యమైనంతవరకు రెవిన్యూబోర్డును రద్దుచేస్తే బాగుంటుందని రికమెండు చేశారు. అప్పటి మంత్రిగారయిన రామచంద్రారెడ్డిగారు రెవిన్యూ

బోర్డు అనవసరమని చెప్పి ఉన్నారు కాని యీనాడు రివెన్యూ మంత్రిగా ఉన్నవారు రివెన్యూబోర్డు రద్దుచేసే పరిస్థితి యింత మాత్రం లేదని చెప్పి ఉన్నారు. రివెన్యూబోర్డును రద్దుచేస్తే యెన్నో కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వ మొత్తానికు మిగులుతుంది. అటువంటి కార్యక్రమం చేపట్టకుండా కష్టపరిస్థితిని యెదుర్కొంటున్నామని చెప్పడం సమంజసంగా లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు పూలసుబ్బయ్యగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెబుతూ యితర రాష్ట్రాలలో చేసుకొనవచ్చు, వాటితో సంబంధంలేదు. మన రాష్ట్రంలో చేసుకోవాలని అన్నారు అటువంటి పరిస్థితులలో యీనాడు 1967లో కాదు, గత 10—12 సంవత్సరాల క్రితం తీసుకురావలసినది, మైసూరులో, కేరళలో, మదరాసులో చేశారని రివెన్యూ మంత్రిగారు చెప్పకుంటూ వచ్చారు. నిజంగా అటువంటి పరిస్థితి ఆ రాష్ట్రంలో చేసినప్పుడు మనం యెందుకు చేయకూడదు. అటువంటి పరిస్థితులలో యితర రాష్ట్రాలలో చేసినటువంటి మంచి పనులు యేమి ఉన్నవో వాటిని పరిశీలనచేసి అవి యెందుకు తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయలేదని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు మదరాసులో వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు రూపాయకు రెండు అర్ధలు బియ్యం అమ్ముతూ ఉంటే ప్రభుత్వం యెందుకు దృష్టిలోకి తీసుకోలేదు ? ఆ పని ఆంధ్రరాష్ట్రంలో యెందుకు చేయలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. బడ్జెటు సమావేశము అవుతున్న మొదటి రోజునే ప్రజలపైన పన్ను వేయడానికి ప్రభుత్వము సిద్ధపడవది. ఢిల్లీలో కూడ మొదటి రోజునే రైల్వే బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టి రైల్వే రేట్లు పెంచేసరికి చాల ఘోరమైన ప్రమాదము జరిగింది. ఆంధ్ర దేశములో కూడ ఘోరమైన ప్రమాదము జరుగబోతున్నదా అనిపిస్తున్నది. మొదటి రోజునే ఎందుకు tax వెయవలసివచ్చినదో నాకు తెలియకుండా వుంది. Land Revenne Act ను కొట్టి వేస్తూ సుప్రీమ్ కోర్టు వారు తీర్పు ఇచ్చారు దానిని ఏ విధముగా సర్దుబాటు చేసుకోవాలనేది సుప్రీమ్ కోర్టు కొట్టి వేసిన దగ్గర నుంచి చెబుతూనే వున్నారు. ఏదో రకముగా land revenue ను పెంచడానికి వీలుగా మంత్రి గారు ఒక స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు. 1962 లో వున్న పరిస్థితులు ఏ విధంగావున్నవో అదే పరిస్థితులలో ఆ బిల్లును తీసుకుని వచ్చి ప్రవేశ పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. Stamp duty increase చేస్తూ బిల్లును తీసుకుని వచ్చారు. ఇలా tax పైన tax వేసి taxes పెంచడము జరుగుతున్నది కాని ప్రజల ఇబ్బందులను ప్రభుత్వము గ్రహించినట్లు లేదు. గత 20 సంవత్సరాల నుంచి కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలన చేస్తున్నది. ఎండ కాలములో త్రాగడానికి మంచి నీళ్లు లేక, కొనుక్కోడానికి బియ్యము లేక ఇబ్బంది పడుతూవున్న పరిస్థితులలో ఈ ప్రభుత్వాలు అటువంటి చర్య తీసుకొన్నట్లు కన్పించడము లేదు కాని పన్నులు వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. Stamp duty ని హెచ్చు చేయడము కూడ ఒక విధంగా land పైనే indirect గా వసూలు చేయడము జరుగుతుంది. Buildings అమ్మి కొంటే stamp duty ఎక్కువ pay చేయవలసివస్తుంది. Moveable properties లక్షలు ఖరీదు చేసే బంగారమును అమ్మినా కూడ Stamp duty అవసరము వుండదు. చెడిపోయే వస్తువు

అమ్మకాలు చేసేప్పుడు, ప్రక్క వారికి అవసరము కలిగి వుండి వున్నందుని కొనుక్కొనేటప్పుడు దానిపైన ఎక్కువగా ఈ భారము పడుతుంది. Land పైన ఈ రకముగా taxes వేయకుండా వుంచడము మంచిది. 50% increase చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు stamp duties వల్ల 1 కోటి 50 లక్షలు ఆదాయము వస్తున్నది. ఈ బిల్లు వల్ల [illegible] కోటి రూపాయలు అదనముగా వస్తుందని ప్రభుత్వ అంచనా. [illegible] అనుసరించి 2 కోట్ల రూపాయలపైన వసూలు అవుతుందని మా అంచనా. 50 % increase కంటె ఇప్పుడున్న tax లో 25% తగ్గిస్తే మంచిది. Under valuation [illegible] ఎకరము ఏ 2 వేలో, 3 వేలో వుండే రూ. 250/-లకో, రూ. 300/-లకో మాత్రమే stamp వేస్తున్నారు. దీనిని పరిశీలించి Under valuation చేయకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. [illegible] ఆఫీసులలో 10 వేల రూపాయల విలువకు stamp [illegible] వలసి వుంటే ఏ 2 వేలకో 3 వేలకో under valuation చేసి కొని దానికి [illegible] fees చెల్లించడమే కాకుండా [illegible] కూడ [illegible] ఆఫీసులలో [illegible] registration చేయించుకొంటున్నారు. Under valuation జరగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. అప్పుడు stamp duty ఎక్కువ వేయవలసిన అవసరము వుండదు. గవర్నమెంటుకు fees ఎంత అయితే చెల్లిస్తున్నారో [illegible] fees, 1,2 రెట్లు [illegible] సబ్ రిజిష్ట్రారుకు ప్రైవేటుగా చెల్లిస్తున్నారు. [illegible] అందరికీ తెలిసిన సత్యము. [illegible] అనడానికి వీలు లేదు. [illegible] వుండి కూడ [illegible] లేనట్లు వుండటే [illegible] అనుకోవాలి. [illegible] అరికట్టడానికి ప్రభుత్వము [illegible] కొంటుంటా అంటే దానికి సరియైన సమాధానము రావడం లేకుండా పోతున్నది. రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ఒక ఉదాహరణ చెబుతు రూ. 92 లు stamp duty చెల్లించవలసివస్తుందనుకోండి. అటుపైన 50 % increase అంటే రూ. 10 లు కట్టవలసి వస్తుంది. 15 రూపాయలే [illegible] తప్ప 50% అంటే 92 + 46 = 138 రూపాయలు కాదని అన్నారు. [illegible] చెప్పారో నాకు అర్థము కాలేదు. అది clarify చేయాలి.

ఇంతకుముందు transport bill తీసుకొనివచ్చినప్పుడు, [illegible] పెంచినవుడు ఇష్టమువచ్చినట్లు పెంచారు. అప్పటికప్పుడు బిల్లు తీసుకునివచ్చి pass చేసేటప్పుడు సాధకబాధకాలు తెల్పుతూ అమెండుమెంట్సు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేశారు. 50 % increase అవుతున్నదా-ఎక్కువ అవుతున్నదా [illegible] concerned employees ని సంప్రదించి సాధకబాధకాలు తెలుసుకొనే అవకాశము కల్పించడానికి ఈ బిల్లును public opinion కి circulate చేయాలని, దానికి అమెండు మెంటు పెట్టివున్నాను. అది కూడ consider చేయాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే సెలక్టు కమిటీకి అయినా refer చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ అమెండింగ్ బిల్లును చిట్టగూపము ధరస్తే [illegible] భారము పెరిగే మాట నిజమే. ఈ భారమును వున్న వారు భరించడము సహజము. కాని చిన్న చిన్న కమతాలు కల్గివుండి అప్పుడప్పుడు అమ్ము

డము కాని, కొనడము కాని జరిగే సందర్భములలో చిన్న వారు భరించడము కొంచెము కష్టముగా కన్పిస్తున్నది. అలాంటి వారికి ప్రత్యేక సదుపాయము వున్నదా అంటే ఎలాంటి సదుపాయము కన్పించడము లేదు. ప్రభుత్వము దీనిని ఆలోచించాలి. ఏదైన 10 వేలురూపాయలు కిమ్మత్తు కలిగిన ఆస్థులు విక్రయ సందర్భములో ఇవాళ ప్రవేశ పెట్టిన rates of stamp duty అమలు చేసినా, 1,000, 2 వేల లోపు కిమ్మత్తువున్న చిన్న ఇళ్లు, స్థలాలు మార్పిడి సందర్భాలలో ½ ఎకరము, ఇలాంటి చిన్న వ్యవహారాలలో పేద వారికి ప్రయోజనము కలిగే విధంగా చట్టములో సవరణ చేయడము న్యాయము అవసరము అని అనుకొంటున్నాను. మనము పెద్ద వారి మీద పెద్ద భారమును, చిన్న వారి మీద చిన్న భారమును వేయాలనే సూత్రాన్ని అంగీకరిస్తున్నప్పుడు, ఈ చట్టాలను చేస్తున్నపుడు అది లేకపోవడము విడ్డూరముగా కన్పిస్తుంది, ఈ విషయము అమెండుమెంటుగా పెడితే సరిగా ఆమోదించడము సంభవము కాదు. మంత్రిగారు దీనిని పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. పోతే హరిజనులు ఉన్నారు. వారి ఇండ్ల స్థలాలు వారు ఖరీదు చేసుకోలేరు. కాబట్టి ప్రభుత్వమే కొంత డబ్బు కేటాయించి ఈ భూములు కొంటున్నది. ఎక్విజిషన్ ప్రొసీడింగ్స్‌వల్ల తీసికొనే స్థలాలు కాకుండా ఇతరత్రా సంప్రదింపుల ద్వారా రిజిష్టర్ చేసి తీసికొనే భూములుకూడా వున్నాయి వారికి ఎలాటి సహాయం దొరకబోతున్నదో ఆలోచించాలి. భూవసతి లేక, ఇండ్ల స్థలాలు కొనుక్కోటానికి ప్రభుత్వంమీద ఆధారపడిన హరిజనులకు ఎలాంటి సదుపాయం వున్నదని ఆలోచించాలి.

ఇక తెలంగాణా ప్రాంతంలోని సహకార సంఘాలవారికి స్టాంప్ డ్యూటిలో కన్సెషన్ ఇస్తున్నారుకాని ఆంధ్రప్రాంతంలో వుండే సహకార సంఘాలకుమాత్రం కన్సెషన్ ఇవ్వటంలేదు. Certain exemptions grant చేయటానికి ప్రభుత్వానికి ఒక section క్రింద అధికారం వున్నది. ఎవరైతే ప్రభుత్వాన్ని ఇన్‌ఫ్లూయన్స్ చేయగలరో వారే ప్రయోజనాలు పొందేటట్లు కాకుండా ప్రభుత్వానికి వున్న ప్రజా సామాన్యానికి ఉపయోగపడేట్లు వుండాలి. ఆ అధికారాలు కేవలం ఒక ప్రాంతానికి ఒక వ్యక్తికి ఉపయోగించటం సద్వినియోగం అనిపించుకోవు. Stamp duty కి సంబంధించి తెలంగాణాగూర్చి సహకార సంఘాలకు ఇచ్చే కన్సెషన్ ఆంధ్రప్రాంతంలోని సహకార సంఘాలకుకూడ ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఇక, ఈనాడు వడ్డీరేటు విపరీతముగా వున్నది. సహకార సంఘాలు ఏర్పడితే సామాన్య ప్రజలకు తక్కువ వడ్డీ Reserve Bank of India ఇచ్చే రుణం State Co-operative Bank కు వస్తే వారు కొంచెం తీసికొని District Co-operative Central Bank కు కొంత పంపితే వారు కొంత వుంచుకొని కొంత Primary Co-operative Society కి పంపితే క్రిందవరకు వచ్చేసరికి వడ్డీరేటు 9 %, 10 % చెల్లించే దుస్థితి ఏర్పడుతున్నది.

కనుక నా ఉపన్యాసం ముగించే ముందు [illegible] సవరణలు [illegible] అమ్మకంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలోని నవంబరు [illegible] సవరణలను ఇచ్చిన [illegible] యాలు ఆంధ్రప్రాంతంలోని సవరణలకు [illegible] stamp duty [illegible] టప్పుడు వున్నవారిని గాని [illegible] ప్రయోజనం ఏమిటి అనేది ప్రభుత్వం దాచి [illegible] పరిశీలించా లని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి.— అధ్యక్షా, [illegible] stamp duty కేవలం 50% మాత్రమే పెంచుతున్నట్లు [illegible]. ఉదాహరణగా [illegible] 50 పై. [illegible] 107 రూపాయలు మాత్రమే [illegible]. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి [illegible] పెరిగితే పెరగవచ్చు [illegible] ఎక్కువయినప్పుడు [illegible] 1 ఎకరం కొన్నవారు [illegible] ఎకరాకే [illegible] స్నారు. 200, 500 రూపాయలలో కొనుక్కొనే [illegible] ప్రదేశాలలో [illegible] మీద వ్రాయించుకొని [illegible] cases వల్ల చాలా ఇబ్బందులు [illegible]. అటువంటప్పుడు [illegible] ఇప్పుడింకా 50% పెంచితే [illegible] చెందుతారు. [illegible] మీదనే వ్రాయించుకొం[illegible] ఏదైనా వస్తువు ధర [illegible] లాభం రావచ్చు. అదే ఎక్కువ ధర [illegible] కూడా అంతే. కనుక stamp duty [illegible] అవకాశం వుంది. పల్లెటూరి ప్రజలతో మేము [illegible]. అక్కడ కొన్ని భూములలో 75% రిజిస్ట్రేషన్ [illegible]. Stamp కాగితంపై వ్రాసుకొని భూములుకూడా వున్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో stamp duty పెంచటం తగదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, పంచాయితి డిపార్టుమెంటు 5% [illegible] చేస్తున్నారు. [illegible] stamp రూపంలో [illegible] చేస్తున్నారు. [illegible] 100 రూపాయలకు భూమి కొంటే [illegible] stamp కొనవలసి వస్తున్నది. ఈ stamp మీద [illegible] పోతే ఆ కాగితాలు చెడిపోయాయని అంటారు. అందువల్ల [illegible] వ్రాసుకొన్నా 8 రూపాయల [illegible] stamp తీసికొం[illegible] పోతుందని పద్ధతి [illegible] పెడితే బాగుంటుంది. Stamps ఒక్కొక్కసారి [illegible] ఇబ్బంది వుండదు. సబ్ రిజిస్ట్రార్ [illegible] ఇబ్బందులకు [illegible] చెల్లించుకొని చెల్లని కాగితాలను చెల్లించుకొంటున్నారు. 500 రూపాయలు దానికి stamp duty $3 \times 5 = 15$ రూపాయలు [illegible]. [illegible] 25 వసూలు చేస్తున్నారు. 5 0 [illegible] పంచాయితీ డిపార్టుమెంటుకు పోయే సెస్ మాత్రం 1000 రూపాయల [illegible] వసూలు చేస్తున్నారు. [illegible] యలకే 6×8 48 రూపాయల stamps కొంటే [illegible] 1000 రూపాయలకు 80 రూపాయల stamps [illegible]. అలా [illegible] ఇబ్బంది పడుతున్నారు. [illegible] పంచాయితి డిపార్టుమెంటుకు, [illegible] పరిషత్తుకు

పంచాయితి సమితికి వున్న ratio లో పంచాయితీలకు equal shares ఇచ్చి తిస్తు ఇస్తే బాగుంటుంది రెవిన్యూ మినిస్టరు గారు 10 పైసలు 20 పైసలు చేస్తే ఏమి పోయిందని ఎంతో చులకనగా మాట్లాడారు. మన జేబులో వున్న 10 పైసలు మనకు లెక్కలోకి రాకపోవచ్చు. కాని పేద రైతాంగానికి 2 పూటల సూనె వస్తుంది. Stamp duty ఏ పర్సంటేజిలో వున్నదో అదే పర్సంటేజిలో పంచాయితిరాజ్ సెస్ కూడా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే, registration of documents విషయం వచ్చినప్పుడు, మనము మూడు రూపాయల స్టాంపు తీసుకొన్న తరువాత, మళ్ళీ వ్రాసే fees కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. దానితోపాటు, దాంట్లో రెండు లైన్సు గీయవలసిన map ఉన్నట్లయితే, దానికి కూడా 5 రూపాయలు charge చేస్తారు. అదికూడ scale ప్రకారంగా map ఇవ్వకుండా, ఏదో తన చేతితో గీతలు గీసి ఇస్తున్నారు. మనము scale ప్రకారంగా map register చేసి ఇచ్చేటప్పుడు దానికి 5 రూపాయలు వసూలుచేసి కూడా అది scale ప్రకారం ఇవ్వకుండా చేతితో గీసి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దానికి cloth ఏదయినా అవసరము ఉంటె, ఈ cloth కూడా ఈ applicant దగ్గరనే వసూలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి కేవలం రెండు గీతలు గీసినంత మాత్రాన, దానికి ప్రభుత్వము ఈ 5 రూపాయలు ఎందుకు వసూలు చేస్తున్నారో దాన్ని గురించి ఆలోచించవలసి యుంటుంది మనము ఎప్పుడు true copy ఒక document కు అడుగుతున్నామో, దానికి మూడు రూపాయలు మొత్తము మీద ఇవ్వమని కోరినప్పుడు, దానికి wordings కు పైసలు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు, ఆ map కూడా ఆ fees లోనె రావాలి. దీనికి అదనంగా charge చేయడం సరియైనటువంటిది కాదు. పోనీ, scale ప్రకారం map ఇస్తున్నారంటె అది కూడా ఇవ్వడంలేదు. కనుక, ఈ map కొరకు charge చేసే 5 రూపాయలు fees ను తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ప్రతి తాలూకా సెంటర్ లోను Registration office వుండాలి కాని ఈనాడు మా జిల్లాలో చూస్తే మూడు పరకాలు తాలూకాలోను, ములుగు తాలూకాలోను Registration Office లేదు. బేస్తవారము, బేస్తవారము, ఒకతను వస్తాడు. అప్పుడు కుప్పలకు వస్తారు జనము. ఆ వచ్చినవారు అతనికి మామూలు ముడుపు చెల్లిస్తేనే అతను ఆ రోజు 8. 9 గంటలవరకు ఉండి register చేస్తాడు. లేకపోయినట్లయితె, 11 గంటలకు వచ్చి, 5 గంటలకు వెళ్ళిపోతాడు. ఆ రైతులు 20, 30 మైళ్లు నుంచి రావలసినవారు ఉంటారు. అంతదూరము నుంచి వచ్చి, ఈ పని జరగకపోతె చాలా నిరుత్సాహపడతారు. కనుక అతనికి ఆ మామూలు ముడుపు చెల్లించుకొని ఆ పని చేయించుకొని పోతారు; పోనీ, తెల్లవారి వరకు ఉందామా అంటె, అతను మళ్ళీ మరునటి రోజు వరంగల్ లో ఉండాలి, కనుక అక్కడ ఆగడు. అక్కడి నుంచి వరంగల్ కు పోదామనుకొన్నా, అక్కడ వరంగల్ లో మరల పెద్ద క్యూ, అందులో అది పట్టణము కాబట్టి, పోని మళ్లీ బేస్తవారము వస్తాము అనుకొంటె, అప్పటికి వానపడితే పనులు ఉంటాయి. మరల రావడానికి వీలుపడకపోవచ్చుననే ఉద్దేశంతో ఆ ముడుపు అతనికి చెల్లించుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి ఈ

Act సందర్భంలో, మనము ఈ fees పెంచడం వరకే కాకుండా, రైతులకు ఈ క్రయ విక్రయదారులకు సౌకర్యాలు కూడా కలిగించవలసినటువంటి బాధ్యత కూడా మనపైన ఉన్నది. తరువాత ప్రతి [illegible] Centre లో కూడా Registration Office లేక అక్కడ ప్రజలు నానా బాధలు గురి అవుతున్నారు, కనుక ప్రతి తాలూకా సెంటరులో కూడా Registration Office కల్పించాలి. ఒక వేళ ప్రభుత్వము ఇప్పుడు retrenchment అంటున్నది గనుక ఆ విధంగా ప్రతి చోట ఏర్పాటు చేయడానికి వీలు లేదంటె, కనీసం వారానికి 2 రోజులు alternative days లో గాని, వరుసగా 3 రోజులు అయినా గాని అక్కడ ఆ deputation clerks ను పెట్టేటట్లు కనీసం ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ Co-operative Societies విషయంలో registration గురించి కూడా చెప్పారు నిజంగా ఆంధ్ర ప్రజలు ఆంధ్ర Co-operative Societies లో ఆ అవకాశాలు పొందక పోవడం చాలా విచారకరము ఈ Co-perative Societies [illegible] ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు ఒకటే అన్నప్పుడు, ఇక్కడ ఈ Registration Offices లో Registration fees వసూలు చేస్తారని ప్రగడ కోటయ్యగారు చెప్పినారు. అది చాలా విచారకరమైన విషయము. ఈ సొసైటీలన్నీ ఏ స్థితిలో ఉన్నాయో మనకు తెలుసు. Co-operative movement utter గా fail అయిపోయింది. Fail కావడమే కాకుండా, [illegible] కొన్ని చేనేత సహకార సంఘాలు కానివ్వండి, వరపతి సహకార సంఘాలు కానివ్వండి ఉదాహరణకు తీసుకొంటె, ఒక వేళ సరియైన లెక్కలు పెట్టి, police action లేకుండా కోర్టుకు గనుక లాగించినట్లయితే ఒక్కొక్క రైతుకు, కొన్నివందలపైన అప్పులు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క Co-operative Society లో, మా తాలూకాలో పది సొసైటీలు ఉన్నాయి. వాటిలో 40 వేలు, 50 వేలు ఉన్నప్పటికీ కూడా, దానికి రాజకీయ అండదండలతోటి సమాజములో [illegible] అవుతున్నారు. తిన్నట్లుగా రుజువు అయినాయి. కోర్టులో సాక్ష్యాలు [illegible] అయినప్పటికి కూడా వాళ్ల దగ్గర ఆ డబ్బు ఇప్పటి వసూలు చేసే స్థితి లేదు. ఈ లోపల వాళ్లు ఆ భూములు భార్యా బిడ్డల పేరట చేసుకొని ఈనాడు [illegible] పోయే పరిస్థితిలో వాళ్లు ఉన్నారు. ఈ జాప్యము జరగడంవలన, ఈ Co-operative movement ఏదైతె మనము registration చేసుకొన్నామో, దానివలన నష్టము కలుగుతున్నది. కాబట్టి ఈ Co-operative Societies ఉపయోగపడాలంటె మొత్తము దానికి శిస్తు లేకుండా చేయడం మంచిది. కాబట్టి ఈ చెప్పినటువంటి సూచనలు కనీసం ఆలోచనకు తీసుకువస్తారని రివిన్యూ మంత్రిగారిని సవినయంగా కోరుతున్నాను. తప్పకుండా ఈ Stamp Duty పెంచడం అంత న్యాయము కాదు. దిన దినము, Taxes పెరుగుతున్నాయని, ధరలు పెరుగుతున్నాయని ప్రభుత్వోద్యోగులలో అసంతృప్తి, రైతులలో అసంతృప్తి, కూలీలలో అసంతృప్తి ఉంటున్నది అటువంటప్పుడు, ఇంకా పెంచడం అంటె, ఏమి అభివృద్ధి చేశారంటె, పన్నులు అభివృద్ధి చేశామని చెప్పుకోడానికి మాత్రం పనికి వస్తుంది. Prohibition Act తీసివేయవలెనని పోయిన అసెంబ్లీలో చెప్పారు అది ఇప్పుడు next Bill లో తెస్తున్నారు కనుక దానివల్ల కూడా ఆదాయము పెరుగుతుంది.

ఆ విధంగా ఆదాయం వస్తుంది గదా, కనుక రివిన్యూ శిస్తు తక్కువ చేయమని కోరితే. అది కూడా మళ్లీ ప్రవేశ పెడుతున్నారు. కనుక ఇటు రెండు విధాలుగా వసూలు చేయడానికి పూనుకొంటున్నప్పుడు, ఈ చిన్న Stamp Duty విషయం తీసుకొని ప్రాకులాడటం మంచిది కాదని మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చిరామశేషయ్య శ్రేష్ఠి (నందిగామ) :—అధ్యక్షా, రివిన్యూ మంత్రిగారిచేత ప్రవేశపెట్టబడినటువంటి ఈ stamp duty పెంపుదల బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను. అయితే general stamps లేక ప్రజలు చాలా బాధలకు లోనఅగుచున్నారు అనేది మీదృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. రూపాయి, 2 రూపాయలు, 3 రూపాయలు, 50 రూపాయలు లోపఉన్న స్టాంపులు stamp vendor తీసుకొనివస్తే అతనికి commission ఎక్కువ ఇస్తున్నారు అనే ఉద్దేశముచేత, ఆ స్టాంపులు తీసుకురావడానికి అలవాటు అయిపోయింది. ఈ రూపాయి, 2 రూపాయలు స్టాంపులు తీసుకొనివచ్చి, ఈ వేలాది రూపాయలు క్రయవిక్రయాలు వ్రాయడానికి పూనుకొంటె ఎక్కువ స్టాంపుల సంఖ్యలో ఉన్నందువలన వ్రాత వ్రాసేవారు, గుమాస్తాలు, రిజిస్ట్రార్లు వీటిని లక్ష్యంచేయకుండా వాటికి ప్రతిఫలము మరో రూపములో ఇచ్చే పద్ధతిలోనే వాటిని చూడడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ క్రయ విక్రయదారులకు సమయానికి, సకాలానికి ఈ స్టాంపులు supply లేని కారణంచేత వాయిదా పెట్టుకొన్నటువంటి agreements వలన, నష్టాలకు గురిఅయినటువంటి కేసులుకూడా ఉన్నాయి. అందువలన, చిన్న స్టాంపులు supply చేయుచున్నటువంటి ఈ సంవత్సరం, దాదాపు కొన్ని వందల కేసులు మా జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గములో fail అయి అవి civil court కు పోవలసినటువంటి దుస్థితి కలిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువలన చిన్న స్టాంపులవలన జరిగేటటువంటి ఇబ్బందిని తొలగించడానికి పూనుకొని, స్టాంపులు ప్రజానీకానికి సకాలంలో అందించేటటువంటి ఏర్పాట్లు చేయాలి. ఇక ఈ స్టాంపులు అచ్చువేయించడం విషయంలో, పూర్వము తెలంగాణాలో అచ్చువేయించేటటువంటి ఏర్పాటు ఉండేదని తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు నాసిక్‌లోనే తయారుచేసి కొన్ని రాష్ట్రాలకు పంపకం చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అయితే ఈ స్టాంపులయొక్క కాగితాలు విదేశాల నుండి దిగుమతి కావాలని, ఆ కాగితముమీద print కావాలని ఆ విధంగా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. మన భారతదేశంలో నాణ్యత కలిగిన కాగితాలను నాసిక్‌లోనో లేక ఇతర రాష్ట్రాలలో అచ్చువేయించే పద్ధతులు ఉన్నట్లయితే, ఆ రాష్ట్రాలకు మనము కాగితాలు supply చేసి, ఆ fees ఇచ్చి, మనకు కావలసిన వివిధ రకాలైన స్టాంపులు అచ్చువేయించుకొని అవి ఇక్కడ మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సరఫరాచేస్తే, ఈ క్రయ విక్రయదారులు సకాలంలోనే ఈ ఉపయోగాన్ని పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక అలాంటి స్టాంపులు మన రాష్ట్రములో ఉండేటటువంటి Presses లో గాని, ఇతర రాష్ట్రాలలోగాని ఇండియాలో తయారయ్యే నాణ్యత కలిగిన కాగితాల మీద అచ్చువేయించి సకాలంలో ఇవన్నీ సరఫరాచేస్తే,

మనము ప్రజలకు ఎంతో సహాయము చేసినవారము అవుతాము. ప్రజలను అనవసరంగా కేసులకు లోనుకాకుండా చేసినవారము అవుతాము. కనుక తప్పకుండా ఈ విషయం గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచించవలెనని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాములు :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ రెవెన్యూమంత్రిగారు ఈ Stamp duty బిల్లును ప్రవేశపెడుతూ, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు, 50 లక్షల ఆదాయంవస్తుంది. కాస్తా ఆర్థిక పరిస్థితి క్లిష్టంగా ఉన్న సమయంలో ఇది వెంటనే pass చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని సెలవిచ్చారు. ఇది చాల చిన్న బిల్లు, సొమ్ము అవసరం ఉందని అన్నారు. కాని ధనాన్ని సేకరించడానికి ప్రభుత్వానికి పన్నులు వేయడంతప్ప మరొక సులభమార్గం కనపడినట్లు లేదు. ప్రభుత్వానికి ధనం కావలిస్తే జరుగుతున్న లోటుపాట్లను సరిదిద్దాలి. ప్రభుత్వానికికూడ తెలుసు—రిజిస్ట్రార్స్ ఆఫీసులో ప్రాపర్టీస్ తక్కువ విలువలతో రిజిస్టరు చేయించడం, రిజిస్ట్రేషను ఫీజులు ఎంత అయితే అంత లంచం అక్కడ ఆఫీసుల్లో తీసుకోవడం జరుగుతోంది. స్టాంపులు దొరకని పరిస్థితిలో ఎక్కువ ధరపెట్టి స్టాంప్సు కొని జనం రిజిస్టరు చేయించుకొంటున్నారు. ఈ అవినీతి, అక్రమాలు అరికట్టడానికి పూనుకుంటే యిప్పుడు యీ 50% పెంచకుండానే నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ రాబడి వచ్చేది. ప్రభుత్వం అటువంటి విషయాల్లో చర్యలు తీసుకొనుటకు ఏ విధంగాను పూనుకోదు సరికదా, అది అరికట్టడం కష్టం అని అసెంబ్లీలో చెబితే యీ అక్రమాలుచేసేవారు, లంచాలు తీసుకునే ఉద్యోగస్థులు ఏమనుకుంటారంటే—అసెంబ్లీలోనే ప్రభుత్వం తమ అశక్తను వెలిబుచ్చుతోంది కాబట్టి ఏమిచేసినా బాధలేదనుకొని ఇంకా మితిమీరిపోయేచేసే అవకాశం కలుగుతుంది. ఆస్తి విలువ రెండు వేలు ఉంటే 1 వెయ్యి రూపాయలే చూపించి రూ. 92 లు Stamp duty క్రింద వసూలు చేస్తున్నారు; అది రెండు వేలకయితే 185 రాబడి రావడానికి అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వానికి యీ 50% పెంచడమే సులువు అనిపిస్తోంది. గాని ఆస్తి విలువల మదింపు తక్కువచేసి రిజిస్టరు చేస్తున్న వారిపైన చర్యలు తీసుకొనుటకు ఎందుకు వెనకాడుతున్నారో అర్థంకావడంలేదు. సిటీస్‌లో, మునిసిపాలిటీస్‌లో Capital value మీద House tax విధిస్తారు. కాని రెండువేలు మూడువేలుగల ఇళ్లు రిజిస్ట్రార్సు ఆఫీసులో 1 వెయ్యి రూపాయల విలువ క్రింద రిజిస్ట్రేషను జరుగుతోంది. మునిసిపాలిటీస్‌లో, మేజర్ పంచాయితీలలో ఆస్తి విలువ మదింపుచేసి పన్నులు వేస్తున్నప్పుడు ఆ విలువ ఎంతో తెలుసుకొనుటకు సబ్ రిజిస్ట్రారు ప్రయత్నం చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు యిచ్చారా? దానికి పూనుకోకుండా పన్నులు వేయడం సులభమార్గం అయిపోతోంది. ఎందుకంటే మీరు ఎగనామం పెట్టితే పెట్టండి, మాకు రావలసినది పన్నులు వేసి వసూలు చేస్తాము అన్నట్లుగా ప్రభుత్వం చేస్తోంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయమంతా రావడంలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం యీ రిజిస్ట్రేషను చేసే ముందు—భూముల విలువ తెలుసుకొనడం కష్టమేమోగాని, ఇళ్ళ విలువ ఆస్తి విలువ లెక్కలు కట్టబడి ఉంటాయి కాబట్టి ఆ విలువ ప్రకారం డాక్యుమెంటు

రిజిష్టరు అవుతుందో లేదో చూడవలెనని హెచ్చరికచేస్తే బాగుంటుంది. రిజిస్ట్రార్సు ఆఫీసులో లంచాలు యిచ్చే విషయంలో లోగడ డాక్యుమెంటరీ రైటర్స్ బేరగాళ్లుగా ఉండటానికి ఉపయోగపడుతున్నారని వారిని కట్టుదిట్టంచేస్తే లంచగొండితనం అరికట్టబడుతూందని డాక్యుమెంటరీ రైటర్సుకు లైసెన్సులు ఏర్పాటు చేశారు. తరువాత ఎంతవరకు యిది ఉపయోగపడింది, అదికూడ ప్రభుత్వము దృష్టిలో పెట్టుకొని సబ్ రిజిస్ట్రార్సు ఆఫీసుల్లో యీ లంచగొండితనం వ్యవహారం పరిశీలించాలని, తనిఖీ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ప్రజలు స్టాంపులు దొరకక చాల యిబ్బందులు పడుతున్నారు. నాసిక్‌లో ప్రింట్ అవుతున్న స్టాంపులు అందినప్పుడు సప్లయి చేస్తాము, లేకపోతే కష్టము. అంటున్నారు. అటువంటప్పుడు రిజిష్టరు చేసేవారు ఆ విలువ సబ్ రిజిస్ట్రారుకు నగదు రూపంగా యిచ్చి రిజిష్టరు చేయటానికి అవకాశం కలుగజేస్తే స్టాంపుల కొరత బాధ లేకుండా రిజిస్ట్రేషను జరుగుతుంది. ఇప్పుడు అదనంగా 50 % పెంచడంకంటె యీ విధంగా చర్యలు తీసుకొని ఏర్పాటుచేసి ప్రభుత్వం ఎక్కువ రాబడి సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని యీ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ) సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, స్టాంపు డ్యూటీ ఒకేసారి 50 శాతం పెంచే చట్టాన్ని మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ రోజుల్లో సర్వసాధారణం అయిపోయింది—శాసన సభలో ప్రభుత్వంవారు ఏ బిల్లు తెచ్చినా కొన్ని కోట్ల రూపాయలు పెంచటానికిచేసే ప్రయత్నం తప్ప ప్రజలకు ఉపయోగపడేవి, పరిస్థితులను బాగుచేసే పనులు తలపెట్టడంలేదని ప్రజలు భావిస్తున్నారు. దీనికి మూలకారణంగా—ప్రభుత్వంయొక్క ఆర్థిక విధానం. కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి డబ్బు అవసరమని ప్రభుత్వంవారంటున్నారు. అయితే ఎక్కువగా డబ్బు సంపాదించి కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలంటే దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఆమూలాగ్రంగా పరిశీలన చేయించాలి—ప్రజలలో అనేకవర్గాలపైన వేస్తున్న పన్నుల విధానం ఎటువంటిది ? ఈ పన్నుల విధానం సంస్కరించి ఏ వర్గాలపైన ఏ పరిస్థితులలో పన్నులుపెంచి ఏ విధంగా డబ్బు రాబట్టాలి ? పరిశీలించి ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుచేసి డబ్బు సంపాదించి ప్రజోపయోగకరమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలనే విషయంలో ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు. ఆవిధంగా చేసి బిల్సు తెస్తే యీ శాసనసభలో ఆమోదించడానికి, అందరితో సహకరించడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. కాని ఇక్కడ పరిస్థితి తలక్రిందులుగా ఉన్నది. ఒక వైపు జనసామాన్యంపై పన్నులు ఎక్కువగా ఉన్నవి; తెలంగాణా ప్రాంతం, ఆంధ్ర ప్రాంతం అని కాకుండా పన్నులు ఎక్కువగా ఉన్నవి. ప్రత్యేకించి తెలంగాణాలో పన్నులు విపరీతంగా ఉన్నవి. కనుక మొత్తం పన్నుల విధానం సంస్కరించి ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రావడానికి ఏ వర్గాలపైన పన్నులు వేయాలి, ఎటువంటి పద్ధతులలో పన్నులు సంపాదించి ప్రజోపయోగకరమైన కార్యక్రమాలు చేయగలుగుతాము అనేది సమగ్రంగా పరిశీలించి అటువంటి సూత్రాలు విధానాలు ప్రభుత్వం రూపొందించడానికి పూనుకొన్నప్పుడు,

పరిస్థితులు సాకల్యముగా విచారిద్దాము, ఆలోచిద్దాము, అని దేశంలో ప్రపిలుపు యిచ్చి మంచి వాతావరణం సృష్టించి మూలమైన మార్గాలు వేస్తాను, సంస్కరణాలు చేస్తాము, అని దేశంలో పునరుజ్జీవనం కలగచేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఆలోచన ఉంటే ప్రభుత్వంతో ప్రజలు సహకరించి విచారణ చేసి మార్పులు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం అటువంటి ఆలోచనలలో తలదూర్చి అందులో విషయాలు సేకరిస్తామని, పరిశీలిస్తామని— దానిని గురించి ప్రతిపక్షాల సహకారం అట్లా పెట్టి—కాంగ్రెసు పార్టైనా దేశంలో ప్రగతిని గ్రహించి కొన్ని మూలమైన మార్పులు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని, పాలసీలో మార్పులు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని అలాంటి ప్రకటనలు చేసి రైతు సామాన్యానికి, ప్రజాసామాన్యానికి, పేదప్రజలకు ముఖ్యంగా విశ్వాసం కలిగించేసి ఆ మార్పులు తీసుకువస్తామని ప్రకటన చేసిన తరువాత ఆ వివరాలలోకి వెళ్లినప్పుడు ఎక్కడ డబ్బు సంపాదించాలి ఎవరివద్ద ఏవిధంగా సంపాదించాలి అనే ఆలోచనలలో అందరూ నిమగ్నం కావడంలో. డబ్బు సంపాదించే ప్రయత్నం చేయడంలో ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు, అందులో, నేను యిదివరకే మనవిచేసినట్లు మేము కూడా సంపూర్ణంగా సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉంటాము. కాని యీనాడు పరిస్థితులు తలక్రిందులుగా ఉన్నవి. భూసంస్కరణలవిషయంలో, భూసమస్యలవిషయంలో, కార్మికుల చట్టాల విషయంలో, ఇండ్లస్థలాల విషయంలో లావనీ భూములకు పట్టాల విషయంలో, పేదప్రజలకు రావలసిన హక్కులు, సౌకర్యాల విషయంలో యీ ప్రభుత్వం ఏమాత్రం బాధ్యత లేకుండా మందకొడిగా జాప్యంగా వ్యవహరిస్తూ, ఎవరి అదృష్టానికి, ఎవరి కర్మానికి వారిని వదలిపెట్టటం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు యీ స్టాంప్‌డ్యూటీ పెంచటం అక్రమం, అన్యాయము. స్టాంప్‌డ్యూటీమీద ఇదివరకు 4, 5 కోట్ల రూ. వస్తూఉండినది. ఇపుడు దీనివల్ల ఒక కోటి 50 లక్షల రు. ఆదాయం పెరుగుతున్నది. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజుకూడ కలుపుకొంటే, ఇప్పుడు 8 కోట్ల 50 లక్షల వరకు వచ్చింది. రిజిస్ట్రేషన్ ఒక కోటి 50 లక్షల వరకు ఉంది. ఇప్పుడు దీనిని 50 పర్సెంట్ వరకు పెంచటంఅంటే, ఇంకా మూడునాలుగు కోట్ల రు.ల వరకు పన్ను పెంచటం అవుతుంది. ఎవరిపైన యీ పన్ను పడుతున్నది. డాక్యుమెంట్స్ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకొనేవారిపై, ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్ వ్రాయించుకొనేవారిపై, ఆస్తులు కొనుక్కొనేవారిపై, తాకట్టు పెట్టకొనేవారిపై యీ భారం పడుతున్నది. ప్రజలయొక్క ఆర్థికపరిస్థితిని పెంపుచేయాలని అనుకొనే యీ శాసనసభకు. యీ సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది. ఈనాడు క్రయవిక్రయాలు తెలంగాణాలో చాలా జరిగాయి. గత పది సంవత్సరాలనుండి—వెనకటి పోరాటాలవల్ల, ప్రజలయొక్క ఆందోళన వల్ల వచ్చిన బ్రహ్మాండమైన మార్పులవల్ల చాలా భూములు భూస్వాములదగ్గర నుండి రైతులు కొన్నారు. వాటిని ఇంకా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవలసిఉంది. వాటిని వేలిడేట్ చేస్తామని, ఇంకో సంవత్సరం పొడిగిస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఒక్కొక్క రైతు రెండుసార్లు భూమి కొన్నాడు. తండ్రి ఒకసారి కొంటే, కొడుకు ఒకసారి కొన్నాడు. మళ్లీ ఇంకోసారి కొనవలసివస్తున్నది. ఎందుకంటే

అలా కొన్నవారికి రక్షణ లేదు. అటువంటివారికి డాక్యుమెంట్స్ రిజిష్టర్ చేసి గ్యారంటీ ఇచ్చే పరిస్థితి యీ దేశంలో లేదు. తర్వాత మళ్లీ తాను భూమి అమ్మలేదని భూస్వామి అన్నప్పుడు—తన భూమిని, తన పంటను, తన కబ్జాను కాపాడుకోటానికి మళ్లీ డబ్బు ఇచ్చి ఏదో పద్ధతిన భూమిని కాపాడుకోవలసిన పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు 10 సం॥ల నుండి కొన్నవారందరు ఇపుడు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు కట్టాలి. స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టాలి. వారికి ఏమైనా మినహాయింపు ఉన్నదా? వారికి మినహాయింపులేదు. ప్రభుత్వానికి డబ్బులేదుకాబట్టి, డబ్బుకావాలి, అందుచేత మినహాయింపులేదు. ఈ పన్ను తప్పకుండా పేదవారిపైనకూడ పడుతుంది. ఈ భూములు కొనుక్కొనేవారిలో పేదవారు కూడ ఉన్నారు. వారిపైనకూడ యీ స్టాంప్‌డ్యూటీ పడుతుంది. పేదవారిపై పడదు అనుకోటానికి వీలులేదు. ఇపుడు హైదరాబాదులో 100 రు లు అద్దె ఇచ్చుకొనేవారు యీ స్టాంప్‌డ్యూటీ కట్టాలి. వారు యీ టాక్స్‌కట్టాలంటే బాధగా ఉంటుంది. రైతాంగం, వెయ్యి రెండు వేల రు. పెట్టి భూమి కొనుక్కొన్నప్పుడుగాని, తమ భూమి తాకట్టు పెట్టుకొన్నప్పుడుగాని వారు దీంతో సతమతం కావలసివస్తుంది. రైతులు ఎగ్రికల్చరల్ లాండ్స్‌పై తహశీల్‌దార్ వద్ద లోన్స్ తీసుకొనటానికి ఎంకంబరెన్స్ సర్టిఫికేట్ తీసుకోవలసివచ్చినపుడు వారు తప్పనిసరిగా యీ స్టాంప్‌డ్యూటీ కట్టాలి; రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలి. ఇపుడు రు. 16-50 తీసుకొంటున్నారు. ఈ లోన్స్ ముఖ్యంగా హరిజనులు, ట్రయిబ్స్, మధ్యతరగతి ప్రజలు తీసుకొంటున్నారు. వీరంతా రు. 16.50 డబ్బు కడితేగాని వారికి లోన్ దొరకదు. దీనిద్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆరుకోట్ల రు. ఆదాయంలో సగానికంటె ఎక్కువ యీ పేద మధ్యతరగతి ప్రజలపైనుండి వస్తుంది. వీరికి ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చారా అంటే లేదు 58 లో ఇచ్చారు. కాని 62 లో ప్రభుత్వానికి డబ్బు తక్కువ ఉందని, పొదుపు చేసుకోవాలని, వచ్చే రాబడి ఎందుకు వదలి పెట్టాలని ఆ ఎగ్జంప్షన్ తీసివేశారు. ట్రయిబ్స్‌కు షెడ్యూల్డ్ కాస్టువారికి ఇచ్చిన ఎగ్జంప్షన్‌కూడ 66-67 తో అయిపోతుంది. మళ్లీ వారంతా రు. 16-50 ఎంకంబరెన్స్‌సర్టిఫికేట్‌కొరకు ఖర్చుపెట్టాలి. అది మినహాయించాలని కోరుతున్నాను. ఏ వర్గాలపైన యీ పన్ను భారం పడుతుంది అన్నది ప్రభుత్వం విచారించి పన్ను పెద్దవారిపైననే పెంచాలి గాని, మూకుమ్మడిగా, జనరల్‌గా అన్ని డాక్యుమెంట్స్‌పైన, అన్ని ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్‌పైన 50 పర్సెంట్ స్టాంప్‌డ్యూటీ పెంచటం సరైనదికాదు. పేద, మధ్య తరగతి ప్రజలపైన పన్ను తగ్గించి, పై వర్గాలపైన, పెద్ద డాక్యుమెంట్స్, వేల లక్షల రు. ల ట్రాన్స్‌యాక్షన్స్‌పైన పన్ను వేసే పద్ధతి ఆలోచించాలి. ఈ బిల్లులో ఒకే క్లాజులో అన్నింటిపైన 50 పర్సెంట్ పెరుగుదల అని చెప్పటం న్యాయం కాదు. ఈ బిల్లును యీ రూపంలో ఆమోదించటం న్యాయం కాదు. యీ బిల్లును పునర్ వ్యవస్థీకరించి, సాకల్యంగా విచారించటానికి ఒక సెలక్ట్ కమిటీని వేసి దీని పునాదులు మార్చవలసి ఉంటుంది, దాని తర్వాతనే దీనినిగురించి విచారించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇపుడు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా యీ బిల్లును సపోర్టు చేయటం నాకు అంగీకారయోగ్యంగాలేదు. కాబట్టి యీ బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :— అధ్యక్షా, గవర్నమెంటువారు ఏ బిల్లు ప్రవేశపెట్టినా, ఏ పని చేసినా, ప్రజలు వెన్నెముక అనే విషయాన్ని వారు మరచిపోతున్నారేమోననిపిస్తున్నది. ఇది నగ్నసత్యంగా కనబడుతున్నది. 63వ సంవత్సరంలోనే యీ స్టాంప్ డ్యూటీ పెంచారు. ఆ పెంచేటప్పుడు ఎఫిడవిట్ లో 3 రు. లు చేశారు. దానివల్ల ఎక్కువ డబ్బు వచ్చింది. ఇపుడు దానిని తొలగించాము అన్నారు. ఈ స్టాంప్ డ్యూటీ 63 నుండి పెంచుతూ వస్తుంటే—ఇట్లా ఎంత కాలం ఇది పెంచుతూ ఉంటారో అర్థం కావటంలేదు. వ్యక్తికి భూమికి ఉన్న సంబంధ బాంధవ్యం-యీ రెండు ఏకాత్మ్యంగా ఉంటాయి. అందువల్ల భూమి కొను క్కొనేవారందరికి యీ స్టాంప్ డ్యూటీ ఎక్కువ అవుతుంది. ఈ స్టాంప్ యాక్టులో మొట్టమొదట సబ్ రిజిస్ట్రార్ కు చాలా పవర్స్ ఇచ్చారు. సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆ ఆస్తి నిర్ణయించిన ధర సక్రమమైందికాదని, వారికి సరైతే యని తోస్తుంటే, ఆ ధర ఎన్ హాన్స్ చేయటానికి అధికారం ఇచ్చారు. ఈ అధికారం ఎట్లాంటిదంటే- ప్రపంచంలో అమ్నిపొటెంట్, అమ్నిషియంట్ లాగా ఆయన ఉంటాడు అన్న మాట మీరు వేసినధర సక్రమంగా లేదని చెప్పి, ఆయన ఎన్నోరెట్లు ధర ఎక్కించిన పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. ఈనాడు అది తీసివేశారా ? అది తీసి వేయలేదు. ఇపుడు 50 పర్సంట్ ఎక్కించారు. మళ్ళీ ఆ సబ్ రిజిస్ట్రార్ కు ఆ పవర్స్ అట్లాగే అట్టేపెట్టరు. ఈ 50 పర్సంట్ హెచ్చించినతర్వాత, మళ్ళీ సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఎక్కించే అవకాశం ఉంది. ఇపుడు ఉన్నటువంటి పవర్సేగాకుండా ఇంకా ఎక్కువ పవర్స్ వారికి ఇస్తున్నారు. నేను నెల్లూరులోగాని, మిగతా చోట్లగాని చూసినపుడు-- వారు నిర్ణయించే క్రయంధర ఎక్కువ అవుతుంది. ఇది అరికట్టకపోతే ప్రజానీకం ఎట్లా ఉంటుంది ? చాలా బాధ పడుతుంది. దానికేమి సమాధానం యీ బిల్లులో కనబడలేదు. అసలు యీ బిల్లు ఎందుకు ప్రవేశపెట్ట వలసివచ్చింది ? ఇప్పుడు ఆర్థికదస్థితి ఎక్కువైనందువల్ల యీ బిల్లు పెడు తున్నాము అన్నారు. ఎంతవరకు పన్నులు పెంచటానికి అవకాశం ఉన్నదో అంతవరకు ఇదివరకే పెంచారు. ఇపుడు ఇంకా పెంచితే, ప్రజలు భరించలేకపోతే మీరు ఏమి చేస్తారు. ఇవాళ ఎక్కడ చూసినా కొనటానికి స్టాంప్స్ లేవు. ఎవరూ వారానికి 150 రు. మించి స్టాంప్స్ అమ్మకూడదు అంటారు. ఆ రూలు ఎవరికి అర్థం కాదు మేము 150 రు. స్టాంప్స్ అమ్మాము; ఇక స్టాంప్స్ లేవు అంటారు. ఇప్పుడు 50 పర్సంట్ ఎక్కించినపుడు దీనివల్ల ప్రజలు ఎంతమంది బాధపడతా రన్నది ఆలోచించాలి. ఈ ప్రభుత్వంలో బ్రతకలేమని, బ్రతకటానికిబదులు చావటం మేలు అని ప్రజలకు అనిపిస్తున్నది ఈ స్టాంప్ యాక్టులో బోల్డ్ గా 50 పర్సంట్ హెచ్చించామని అన్నారు. అంత బోల్డ్ గా హెచ్చించవలసిన అవసరం ఏమిటి ? సుప్రీంకోర్టువారు లాండ్ రెవిన్యూ కొట్టివేశారు కాబట్టి 50 పర్సంట్ ఎక్కిస్తాము అంటున్నారన్నమాట. ఈ నాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో సబ్ రిజిస్ట్రార్ 50 పర్సంట్ 100 పర్సంట్ కూడా [illegible] అధికారము ఉంది. ఆయనకు ఉన్న పవర్స్ వర్ణనాతీతం. అటువంటప్పుడు [illegible] గాని, మధ్యతరగతివారు గాని ఏమి చేయాలి ? "ఆర్థిక దుస్థితి ఉన్నప్పుడు మేం ఏమి చేయాలి, ఎట్లాగో అట్లా డబ్బు సంపాదించాలి, డబ్బు సమకూర్చుకొని ఖర్చు చేయాలి" అంటారు.

పొదుపు సంగతి దేవుడికి ఎరుక. ఈనాడు అందరిపైన పన్నులభారం భరించలేనంత వేస్తున్నారు. ఈ స్టాంప్ డ్యూటీ ఎందువల్ల పెంచారు? కోర్టు ఫీజు పెంచటానికి వీలులేదు కాబట్టి యీ స్టాంప్ డ్యూటీ హెచ్చిస్తున్నారు. ఇవాళ ప్రతిపక్షంలో తక్కువమంది అధికారపక్షంలో ఎక్కువమంది ఉండటంవల్ల ఏ బిల్లు తెచ్చినా, పాస్ అయిపోతూ ఉండవచ్చును. అయితే అది కాదు నిర్ణయము. ప్రజల దృష్టిలో ఏది మంచిది. ఏది చెడ్డది అనేది నిర్ణయిస్తున్నామా? అది చూచినట్లయితే ఈరోజు అది కనబడడం లేదు. stamp duty అనేది మనిషికి భూమికి ఉండే చట్టరహితమైన హక్కులను చేకూర్చే document of title అవుతుంది. అటువంటిదానిలో మనం అంత చొరవ చేసుకోకూడదు అనిపిస్తున్నది. కాబట్టి దయయుంచి stamp duty పెట్టేటప్పుడు మంత్రిగారు కూడ, ప్రజలకు భారం కాకుండా తగ్గేంతవరకు. ఎంతవరకు ఉంటుందో అంతవరకు ఆలోచిస్తే బాగా ఉంటుందని అనిపిస్తున్నది.

శ్రీ కె రామనాధం:— అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు stamp Act amendment ప్రవేశ పెడుతూ యిది చాల చిన్న బిల్లుఅని, discussion కూడ పెద్దగా అవసరం ఉండదని చెప్పారు. కాని వారువేసిన భారం మాత్రం చాల పెద్దది. 100కి 50 వంతులు stamp duty ని పెంచడం అంటే ప్రభుత్వానికి చిన్నవిషయంగా కన్పించవచ్చుగాని భరించే వారికి మాత్రం. అది మోయలేని భారం అనే విషయం పదే పదే ప్రతి పన్నును పెంచుతూ ఉన్న ప్రభుత్వానికి తెలుసునని అనుకుంటున్నాను. Simple గా అన్నిటికి కలిపి ఒకే clause లో 50 వంతులు పెంచాము అని చెప్పడం ప్రభుత్వం వారికి తేలికే గాని ప్రతిదానికి 50 వంతులు ఎక్కువ కట్టవలసి వచ్చేటప్పటికి భరించేవారికి మాత్రం చాల భారంగా కన్పించుతూ యున్నది. Stamp Act ప్రకారం రు. 1000 కి 92 రూపాయలు stamp లోగడనే కట్టవలసివస్తున్నదని పెంచిన దానివల్ల 107 రూపాయలకు పెరుగుతుందని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. అదే ఆస్థి రెండుసార్లు మూడుసార్లు చేతులు మారేటట్లయితే, అది కోర్టుకు కూడ వెళ్ళడం సంభవించేటట్లయితే stamp duty రూపేణా, court fee రూపేణా ఆస్థి అంతా ప్రభుత్వానికి సంక్రమిస్తుంది. అసలు ఈ stamp Act అనేది-మనకు ఉన్నటువంటి దస్తావేజులను. ఆస్థికి సంబంధించిన హక్కులను తెలియ జేసేవిగాను, పరిరక్షించేవి గాను ఉండాలి కాని భారంగా ప్రభుత్వానికి అందులో భాగం చెందేటట్లుగా ప్రతిదఫా ప్రభుత్వం పెంచుకు పోతూ పూర్తిగా ఆస్థి తమది అనేహక్కును ఈరూపేణా కోరుతున్నారేమో ననిపిస్తున్నది. ఈ stamp duty యితర రాష్ట్రాలలో 5 సంవత్సరాల క్రితమే పెంచబడిందని మనరాష్ట్రంలో యిప్పుడు పెంచుతున్నాము అని మంత్రిగారు చెప్పారు. అనేకమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు యితర రాష్ట్రాలలో అక్కడ ప్రజలకు యిస్తూఉన్న సౌకర్యాలను మనప్రభుత్వం ఏమాత్రం కలుగ జేసినదని తిరిగి నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ప్రతిరాష్ట్రంలో వారు ప్రజలకు కలుగ జేస్తున్న సౌకర్యాలను మన ప్రభుత్వము కలుగజేసినట్లయితే 5 సంవత్సరాల

క్రితమే వీరు దీనిని పెంచినప్పటికి మనకు నష్టం ఉండేది కాదు. అనేక పన్నులను లోగడ పెంచుతూ ఈరోజున తిరిగి stamp duty ని పెంచుతున్నారు. ఆ పన్నులన్నీ పెరిగి ఉండకపోయినట్లయితే పెద్ద భారం అనిపించేది కాదు. అన్ని రకాల పన్నులు పెంచుతూ తిరిగి stamp duty ని కూడ పెంచితే భరించే వారు దీనిని చాల భారంగా చూస్తున్నారు. లోగడ వేసిన additional land assessment పోవడంవల్ల దానిని పూడ్చుకోడానికి ఏ వనరులు ఉన్నాయా అనే ఉద్దేశ్యంతో యివన్నీ పెంచుతున్నాము అనే దృష్టి ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. Additional Assessment Act ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం ఆ పన్నును వారు వదులుకుంటున్నట్లుగా ఏమి కన్పించడం లేదు. రెవెన్యూ మంత్రిగారు చేసిన ప్రసంగం ప్రకారం ఆ పన్నంతా తిరిగి మరో రూపంగా వేసి ప్రజలకు ఏమి వాపసు యివ్వకుండా దానిని వారు ఎట్లాగో సాఫల్యం చేసుకుంటూనే ఉన్నారు. తిరిగి ఈ పన్నులన్నిటినీ అందు మూలంగా ప్రజలపైన వేయడం సబబు కాదు. Court Fees Act పడో భరించగలిగిన వారికే కాకుండా ప్రతివారికి భారం మోపుతూ ఉన్నది. 1,000 రూపాయలు ఆస్తి, 500 రూపాయల ఆస్తి మార్పిడి చేసుకుంటున్న వారికి, ప్రతి నిత్యం ఉన్న కష్టాలవల్ల వారి జీవితావసరాల కొరకు భూములను అమ్ముకోవడం జరుగుతూ ఉంటుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో రూ. 1,000 కి 5 రూపాయలు అయినప్పటికి అది చాలా భారం అనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితులలో ఈ stamp duty ని పెంచి తిరిగి ప్రజలపైన యింకోసారి భారాన్ని మోపడం న్యాయం కాదు. అయితే మద్రాసులో చేసినట్లుగా మన ప్రభుత్వం వారు కూడ దీనిలో తక్కువ stamp పెట్టి తప్పించుకునే విషయాన్ని నిరోధించినట్లయితే ప్రభుత్వానికి కోటి రూపాయలు వచ్చి ఉండేది. సక్రమంగా ఉన్న విలువను తెలియజేసి ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా stamp duty కట్టుతున్న వారిమీద తిరిగి యింకా భారాన్ని మోపడం అనేది సబబు అయిన విషయం కాదు. మద్రాసు ప్రభుత్వం చేసినట్లుగానే మన ప్రభుత్వం వారు కూడ ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకొని యిప్పుడు జరుగుతున్నటువంటి under valuation వల్ల ప్రభుత్వానికి వస్తున్న నష్టాన్ని సరైన మిషనరీని ఏర్పరచి పూడ్చుకొనడం సబబుగా ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. స్టాంపులు సరైనవి దొరకడం లేదని, అందువల్ల 10 పైసలు 15 పైసలు మారుగా 20 పైసలు చేశామని కూడ మంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే 20 పైసల stamps దొరుకుతాయనే నమ్మకం లేదు. అనే మిషతో ప్రజలపైన భారం మోపడం సబబు అయినపని కాదు. కావలంటే Security Press లో తగినంత మొత్తంలో కావలసిన స్టాంపులను అచ్చు గుద్దించి ప్రజలకు అందుబాటులో పెట్టాలిగాని ఫలానా stamp దొరకడం లేదు అని ఆ రూపేణ తిరిగి యింకో భారాన్ని ప్రజలపైన మోపడమనేది ప్రభుత్వం వారి అసమర్థతవల్ల ప్రజలు నష్టపడాలని చెప్పడం అవుతుంది. అది సబబు అయిన విషయం కాదు. ఇంకా stamp duty ని పెంచడం వల్ల సొసైటిలో ప్రతి వర్గానికి భారం ఎక్కువ అవుతూ ఉన్నదనే విషయం ప్రభుత్వంవారు గమనించి ఈ బిల్లును ఉపసంహరించు కుంటారని, మద్రాసులో లాగానే యిక్కడ కూడ రావలసిన ఎగబాటును

నిరోధించే చర్యలు తీసుకుంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు stamps దొరకక పోయినట్లయితే ప్రజలకు, వారి వద్ద నుంచి డబ్బు తీసుకొని రసీదులు యిచ్చేఏర్పాటు చేస్తే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తూ ఈ కాలాన్ని నాకు ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— అధ్యక్షా! ఎన్నికలు అయిపోయిన తరువాత ప్రారంభోత్సవము తప్పనిసరిగా పన్నులతోనే ప్రారంభం కావాలి అది మనకు అలవాటు. ఎందుకంటె మరొక అయిదు సంవత్సరాలపాటు ప్రజల దగ్గరకు పోవలసిన పనిలేదు. 5 సంవత్సరాలు అయ్యేటప్పటికి ఇదంతా మరచిపోతారు. క్రొత్త మొక్కులతో ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుకని వీలైనంతవరకు ఎన్నికలు అయిన మొదటి సంవత్సరంలోనే రకరకాల పన్నులు వేయడం మనకు అలవాటు. కనుక ప్రభుత్వం ఆ సుసాంప్రదాయాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెట్టింది అనడంలో మాకేమి ఆశ్చర్యంలేదు. కాని ఈసారి ప్రజలకు అర్థం కాకుండా చేయాలనే పద్ధతిలో ప్రారంభోత్సవం జరిగింది అనిపిస్తోంది. మొన్న అసెంబ్లి సమావేశం పూర్తి అయిన తరువాత బహుశ ఒకటి రెండు రోజుల లోపలనే మనకు సంబంధం లేదు అనుకోండి ఎందుకంటే independent bodies అని పెట్టేశాము కనుక మనకు సంబంధం లేకుండా, మనకు చర్చించడానికి అవకాశం యివ్వకుండా electricity charges పెంచేశారు. 8 పైసల నుంచి 12 పైసలు చేశారు. 50 % increase అనేది ప్రభుత్వంవారు క్రొత్తగా నేర్చుకున్న పాఠం. అక్కడ 50 % పెంచి మళ్ళీ యిప్పుడు 50 % పెంచడానికి తయారు అవుతున్నారు ఒకవైపున దేశంలో ఆహార ధాన్యాలను ఎక్కువగా పండించి అవసరమైన సౌకర్యాలన్నీ రైతులకు చేసి ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి ఆహార పరిస్థితి నుంచి బైటపడాలని ఉపన్యాసాలు యిస్తూ ఉంటాము. తత్ వ్యతిరేకమైన చర్యలు మనం ఆచరణలో ప్రవేశపెడుతూ ఉంటాము. అది ఒక indirect tax. మద్రాసులో ముందే పెంచేశారు. మేము యిప్పుడు పెంచుతున్నాము. ఇన్ని సంవత్సరాల కాలం holiday యిచ్చాము కదా దీనికి ఎందుకు ఒప్పుకోకూడదు అని వారి objects and reasons లో చెప్పారు. బాగానే ఉన్నది. మద్రాసులో యిచ్చినట్లుగానే electricity charges అన్నీ రైతులకు తగ్గించి, మీరు యింకా ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయడానికి మేము ఈ రకంగా సహాయ పడుతున్నాము కాబట్టి దానిని తగ్గించి దీనిని పెంచుతున్నాము అని చెప్పడానికి ఈ ప్రభుత్వము సంసిద్ధంగా లేరు. అసలు taxation అనేది పలురకములు. మరొక రకమైన taxation మొన్ననే అమలు జరిగింది.

అధికోత్పత్తికి అవసరమైన మరొక సాధనంగా ప్రభుత్వంవారు ఎరువులధరల పెంచారు. ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జస్ పెంచి, అన్నింటికీ అవసరమైన స్టాంపు డ్యూటీ కూడ పెంచడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకుంది. ప్రభుత్వానికి ఒక పాలసీవున్నదా అని నా అనుమానం. లేదని మేము చెబుతూనే వున్నాము. దేవుడు ఒక్కొక్క సారి ప్రత్యేక పరిస్థితులలో కనబడతాడు. శత్రువులకు, మిత్రులకు కూడ కనుపిస్తాడు. ప్రహ్లాదునికి కనిపించాడు. హిరణ్యకశిపునికీ కనపించాడు దేవుడు.

తిట్టేవాడూ దేవనామస్మరణ చేస్తాడు, పొగిడేవాడూ దేవనామస్మరణ చేస్తాడు. ప్రభుత్వం శత్రువులకూ, మిత్రులకూ కూడా వారి ప్రస్తుత స్వరూపం యీ 5 సం॥ కాలంలో [illegible] బహిర్గతం చేసినందుకు ఒక విధంగా సంతోషిస్తున్నాను. ఈ 20 సం॥ల నుంచి వారు అవలంబించిన ఆర్థిక నీతి, ఆర్థిక విధానం వల్ల ఏ దశకు తీసుకువచ్చారంటే వారు సృష్టించుకున్న ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి వారే బయటపడలేని స్థితికి తెచ్చుకున్నారు. ప్రభుత్వం యిక్కడ వ్రాసింది

"With a view to meet the present difficult ways and meanposition of the State" ఈ పన్ను వేస్తున్నాము అన్నారు. ఆర్థిక విధానాన్ని యీ రూపంలో కొనసాగించినందువల్ల ఎన్ని పన్నులు వేసినారో, ఎంత ఎక్కువగా పెంచినారో యీ ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి బయటపడతాము అనుకుంటే మాత్రం వారు పిచ్చి వారని ప్రపంచం భావిస్తుందని చెబుతున్నాను. ఈ ఆర్థిక సంక్షోభం సృష్టించడానికి కారణాలు ఏమిటని పునాదులలోకి పోకుండా, ఖర్చులు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి పన్నులు పెంచుతున్నామని చెబుతున్నారు. దాని అవసరమైన మౌలిక నిర్ణయాలను పకడబందీగా తీసుకోడానికి యిష్టపడక యీ విధంగా పన్నులు పెంచడంవల్ల ఆర్థిక సంక్షోభం మరింత తీవ్రతరం కాబోతున్నది. ప్రభుత్వ ఆర్థిక సంక్షోభంతో పాటు ప్రజల ఆర్థిక సంక్షోభం కూడ తీవ్రం కాక తప్పదు అని నేను ప్రారంభంలోనే చెప్పదలచుకున్నాను. ప్రభుత్వం యిటువంటి పన్ను చర్యలు వచ్చినందుకు మాత్రం నాకు చాల సంతోషంగా వుంది. ఈ స్టాంప్స్ అమ్మకానికి కూడ ఒక కార్పొరేషను పెట్టి దానికి యిచ్చి [illegible] సర్దుకు రాకుండా చేస్తారేమోనని నా భయం. ప్రభుత్వం ఒకటి రెండు పెట్టింది కార్పొరేషనులు పెట్టి వారికి నష్టం వచ్చినా, లాభం వచ్చినా — ఎప్పుడూ నష్టమే తెండి లాభాలు ఎరుగము. కాని అవి ఇక్కడ సంపాదనానికి అవకాశం వుంటుంది. దీనికి అవకాశం యిచ్చినందుకు రెవిన్యూ మంత్రిగారికి ఒక విధంగా ధన్యవాదాలు చెప్పుకోవాలి. ఈ పెరుగుదల ఎంత? ఒక మిత్రుడు నిన్న మాట్లాడుతూ 3 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు దీనివల్ల అదనపు ఆదాయం వుంటుందంటే రెవిన్యూ

మంత్రిగారు అంగీకరించడు, ఒక కోటి 60 లక్షలకు మించివుండదు అన్నారు. నేను బడ్జెటు ఎస్టిమేట్సు తీసి చూచాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలోనే ఎంత ఆదాయం వుంటుందని ప్రభుత్వం అంచనా వేసిందని గమనించాను. ఇప్పుడు వారినితిలకించమని కోరుతున్నాను. సేల్ ఆఫ్ స్టాంప్స్ 6 కోట్ల 70 లక్షలు, కోర్టు ఫీ, రియలైజ్డు ఇన్ స్టాంప్స్ ఒక కోటి 22 లక్షలు. ఇంకా చిన్నచిన్నవి వున్నాయి. మినిమమ్ 50 పర్సెంటు పెంచాలనున్నారు. వందకు నూటముప్పది వరకు పెంచినవి కూడ వున్నాయి. దానిని గురించిన వివరాలు తరువాత యిస్తాను. మొత్తానికి ప్రభుత్వానికి రాబోతున్న ఆదాయం ఎంత అనేది సభ్యులకు చెప్పడం న్యాయము. ప్రభుత్వానికే తెలియకపోతే ఇక మాకు చెప్పదేమిటి! మంత్రిగారు ఒక కోటి, 60 లక్షలు అంటే నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. ఉజ్జాయింపుగా చూస్తే 5–6 కోట్లు

వుండాలి. మంత్రిగారు అట్లా ఎందుకు అన్నారు అని బడ్జటు ఎస్టిమేట్సు తెప్పించి చూశాను. బహుశ ఒక విషయం వారు మనహాయించి చెప్పుతూరు.

payments to the local bodies– and duty levied by them on transfer of properties-- 2 crores 65 lakhs.

ఈ రెండు కోట్ల 65 లక్షలు తీసేస్తే 4 లక్షల చిల్లరో, 3 లక్షల చిల్లరో వస్తుంది. దానికి మాత్రం డ్యూటీ పెరగదా?

శ్రీ వి. బి. రాజు.— స్టాంప్ డ్యూటీ, సర్చార్జి, రిజిస్ట్రేషను ఫీ, కాపీ హోల్డర్స్ ఫీ -- యీ ప్రకార నేను మొత్తమొదటే మనవి చేశాను. దీనిమీద ఎక్కువ డిస్కషను అవసరం లేదు. ఇది 66–67 రివైజ్డు ఎస్టిమేట్సు నుంచి మనవి చేస్తున్నాను. Stamp duty is 3 crores 61 lakhs and 76 thousands which is being affected now. The whole amount will actually be passed on to the local bodies deducting 5% of administrative charges.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :–– రెండు కోట్ల 65 లక్షలు తీసేస్తున్న దానిమీద యీ డ్యూటీ పడదా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :–– పడదు. 3 crores 61 lakhs and 76 thousands actually realised in the stamp duty last year 1966-67 and that will be affected now.

Sri T. Nagi Reddy:— What about the court fee realisation ?

Sri V. B. Raju :— That is not going to be affected now.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :–– అది తీసుకున్నా దాదాపు 5 కోట్ల రూపాయల వరకు..........

Sri V. B. Raju :— As a matter of fact we have got difficulties: maximum 1 1/2 crores we may get.

Sri T. Nagi Reddy :— If it exceeds ?

Shri V. B. Raju :- There is big gap between the cup and the lip.

Shri T. Nagi Reddy :–– I know the gap. ఇప్పుడు వేసిన పన్ను రెండు కోట్ల వరకు ఆదాయం యిచ్చేది ఈ పన్నును సెపరేట్‌గా చూడరాదు. టేబిల్ మీద పెట్టిన దానిని బట్టి we have to increase stamp duty again since the Supreme Court has quashed the Land Revenue Act.

ప్రొహిబిషను అమెండుమెంటు బిల్లు ఒకటి పెట్టారు. చూచేవారికి ఇందులో ఏమీ పన్ను వుండదని అనిపిస్తుంది. కాని ఇందులో కూడ కొత్త క్లాజు ఒకటి పెట్టి ప్రభుత్వం ఆదాయం సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది. We must now get ourselves prepared to bear greater burdens but not greater benefits. అదికూడ ఒక ప్రాధానమైన విషయం. నేను ఇంతకు ముందు చాలాసార్లు మనవి చేశాను. మన రాష్ట్రం వివిధ కారణాల చేత ఇతర రాష్ట్రాలమాదిరిగా దానంతటదే ఆదాయం ఇంక్రీజు కాగలిగిన పద్ధతిలో అభివృద్ధిని సాధించలేదు.

అది అగ్రికల్చర్ స్టేటువల్ల సాధ్యం కాదు. ఈ 20 సంవత్సరాలకాలంలో—అప్పుడు అగ్రికల్చరల్ స్టేటుగా ఎక్కడ వున్నామో అదేరూపంలో యీనాటికి వున్నాము తప్ప అందులో ఇసుమంత అయినా అభివృద్ధి కాలేదు. ఇది గవర్నమెంటు రిసోర్సెసుకు కూడ పెద్ద నష్టం అని మేము చెప్పాము. ఎలక్ట్రిసిటీ వున్నది. ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూచుకుంటే మన రాష్ట్రంలో కన్సంషన్ ఎంత? ఎలక్ట్రిసిటీ కన్సంషను పెరగకపోతే ఆంధ్రరాష్ట్ర అభివృద్ధి మెడీవల్ అగ్రికల్చరల్ స్టేటులో వున్న మాదిరిగానే వుంటుంది కాని 20 వ శతాబ్దపు అగ్రికల్చరల్ స్టేటుకు రాగలుగుతుందా? కాజాలదు. చేసిన ఘోరమైన తప్పులలో ఇదొకటి ఇతర రాష్ట్రాలతో చూచుకుంటే కనీసం హాఫ్ పర్సెంట్ అయినా వుండడానికి వీలులేని దుస్థితిలో ఎలక్ట్రిసిటీలో వుంటే—అభివృద్ధిని కించపరిచేటట్లుగా 19 వ శతాబ్దంలో మాదిరిగా నిలబడి, రిసోర్సెస్ పెరగాలంటే ఎట్లా పెరుగుతాయి? మదరాసులో పెరిగినట్లు ఇక్కడ పెరగవు. మదరాసులో రిసోర్సెస్ పెరగడానికి చాలా కారణాలున్నాయి. పట్టణాలు అభివృద్ధి అయితేనే మనదేశం కాదు, ఏదేశమైనా ఇనేష్టు రెట్లుగా రిసోర్సెస్ త్వరత్వరగా పెరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. 1951 లో పట్టణాలకు సంబంధించిన- జనాభా విషయంలో —ఏ దశలో వున్నామో పర్సంటేజి చూచుకుంటే యీనాడు కూడ అదే స్థితిలో వున్నాము తప్ప అంతకంటే ఏమిలేదు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పక్క పన్నుల హెచ్చింపు విషయంలోనే పోల్చి చూచుకుంటే ఎట్లా? ఈ 20 సంవత్సరాల కాలంలో ఆంధ్ర దేశానికి చేసిన అపారమైన నష్టాన్ని గుర్తించి, అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోకుండా అక్కడ స్టాంపు డ్యూటీ పెరిగింది నేను పెంచుతాను, ఆ రాష్ట్రంలో లాండు రెవిన్యూ పెరిగింది కాబట్టి నేను పెంచుతాను, అక్కడ వాటర్ టాక్సు పెరిగింది కాబట్టి నేను పెంచుతాను అని చూడ్డం, మిగతా సౌకర్యాల విషయం చూడక పోవడం చాలా ప్రమాదకరం యీ ప్రభుత్వానికి నని నేను హెచ్చరించుతున్నాను. ఈనాడు ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితులను బట్టి ఏర్పడిన దుస్థితిని మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. 50 % పెంచుతున్నామని ఇందులో చెప్పారు. ఇది అసలు వ్రాయకుండా ఉంటేనే బాగుంటుంది. మూడవ క్లాజు మొస్తే 10 నయా పైసలున్న దానిని 20 నయాపైసలుగా substitute చేయాలని అన్నారు నాకు లెక్కలలో మైనస్ మార్కులు వచ్చాయి, మంత్రిగారికి మంచి మార్కులే వచ్చి ఉంటాయి. ఆయన రివెన్యూ మంత్రి కదా మరి, 10 నయాపైసలున్న దానిని 20 చేసారంటే నా లెక్క ప్రకారం 100 % అయినది, మంత్రిగారి లెక్క ప్రకారం 50 % అయినదేమో నాకు తెలియదు. 10 paise and 20 paise are to be increased to 20 paise and 40 paise. మరొక చోట ఒక రూపాయిని రూ 2.80 లకు పెంచారు. ఇవన్నీ మంత్రిగారు చూస్తే మంచిది. ఒక చిన్న అలవాటు మనకు ఉన్నది—ఇదివరకు నుంచి ఉంటున్నదే, Stamp Act ను తెలంగాణాకు వర్తింపు చేసేటప్పుడు integration పేరుతో enhanced rates వర్తింపు చేసారు. అది పన్ను వేయడం కాదు; ఆదాయం పెంచాలనే దురుద్దేశం లేదు! integration మాత్రమే ఉద్దేశం, ఆదాయం ఆ రూపంలో వచ్చింది. పన్ను వేయడం కాదు. ప్రభుత్వం ఉద్దేశించి చేయలేదు ఈ పని, 50 % పెంచడమనే దానిలో

సెక్రటేరియట్‌లో అన్ని విషయాలు దృష్టిలోనికి తీసుకున్నారో లేదో కాని ఇది చాలా అన్యాయమని చెప్పదలచుకొన్నాను. మరొక విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ప్రభుత్వంవారు డబ్బు లేదు అని చెబుతూ అన్ని రంగాలలోను కోత కోయడం ప్రారంభించారు. ఒకవైపు retrenchment చేస్తూ మరొక వైపు పన్నులు వేయడం ప్రారంభించారు. Retrenchment successful గా చేస్తే పన్నులు ఎందుకు వేయాలో అర్థం కావడం లేదు. మద్రాసు రాష్ట్రంలో retrenchment ఉందా; కేరళలో ఉన్నదా? మద్రాసులోను కేరళలోను వారి ఉద్యోగులకు వీలైనంత వరకు సెంట్రల్ స్కేల్సు అమలు చేస్తాం అంటూ ఉంటే ఆ సంగతి ఇక్కడ మాట్లాడరు, కాని ఇక్కడ పెంచారు కాబట్టి ఇక్కడ కూడా పెంచుతారని మాత్రం అంటున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో కల్పించిన సదుపాయాలు ఇక్కడ కూడా కల్పిస్తామనే విషయంలో ఉండే దీక్ష ఏమీ లేదు; పన్నులు పెంచాలనే విషయంలో మాత్రం దీక్ష కనబడుతోంది. ఇది అసంతృప్తిని ఎక్కువ చేయడానికి మాత్రమే తోడ్పడుతుంది. నిద్రాణమైన ఆంధ్రదేశంలో ఏమి చేసినా చెల్లుబడి అవుతుందని ఆంధ్ర ప్రజానీకం ఎక్కువగా గ్రామ సీమలలో ఉంటారు కాబట్టి వారు పట్టణ ప్రజానీకం మాదిరి అలజడి బహిరంగంగా కనిపించడం లేదు. అందుచేత మా ఇష్టం వచ్చిన విధంగా ప్రవర్తించే హక్కు ఉంది అని ఆ హక్కు దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తే నిద్రాణమైన గ్రామీణ ప్రజానీకం ఒక్కసారి మేల్కొని ఎదురు తిరిగితే పట్టణ ప్రజానీకం వల్లకంటె ఎక్కువ సంక్షోభం వస్తుంది. L t the Government remember that always in its policies. ఈనాడు చేస్తున్న పనివల్ల ఈ agrarian state పై భరింపరాని మోత వేస్తున్నారు. గాడిదకూడా గడ్డిమోపు ఎక్కువయితే తిరుగుబాటు చేస్తుందని అంటారు. ఆ ప్రమాదం ఈనాడు వస్తున్నట్లు నాకు కనబడుతోంది, దానిని హెచ్చరిక చేయకపోతే ప్రధానమైన నా కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చిన వాణ్ని కాను. ఈ బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఈ బిల్లును withdraw చేస్తారని, లేనిచో కనీసం సెలక్టు కమిటీకి అయినా pros and cons చర్చించి ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

Smt. B. Jayaprada (Vinukonda):—Mr. Speaker, Sir, supporting the Stamp Duty Enhancement Bill, Just I would like to give one or two suggestions. In the statement of objects and reasons, it is stated that it is proposed to increase the rates of stamp duty generally by 50% over the last revised in 1943. It is a flat increase, but my only suggestion is that let there be increase but let there be a general exemption level. Poor people's purse may not be touched whether they be vendors or the purchasers and let there be an increase after a certain exemption level and that too in a ab rate and not in a flat rate. That is the only suggestion that I would like to make.

Thank you, Sir,

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా, మేమందరము జనరల్ ఎన్నికలు అయిన తరువాత జరిగే బడ్జెటు సమావేశంలో ప్రభుత్వం దేశంలోని పరిస్థితులను గమనించి మనదేశం రాజకీయ map లో వచ్చిన మార్పులను దృష్టిలో పెట్టుకుని తమ పాత పద్ధతులనుంచి ఆలోచనా విధానం మార్చుకుని ఇటువంటి పన్నులు వేసినపుడు ఆలోచిస్తారని అనుకున్నాను. Stamp Act విషయంలో ఏమైనా చేయవలసివుంటే ఇపుడు ఉండే duty ని తగ్గించడం సరియైన మార్గం అని అనుకుంటున్నాను. ఇంతకు పూర్వమే స్టాంపు డ్యూటీని క్రమేణా పెంచడం జరిగిందని మనందరకు తెలుసు. ఇపుడు కోటి రూపాయలు అదనంగా వస్తుంది అంటున్నారు. ఇది అక్కరలేకుండా ఇంతకు పూర్వం ఉన్న చట్టం సరిగా అమలు చేస్తే మూడు నాలుగు కోట్లు వస్తుంది. Under valuation వల్ల విపరీతమైన కరప్షన్ ఉన్న సంగతి తమకు తెలుసు. ప్రొహిబిషన్ యాక్టు, రిజిస్ట్రేషన్ యాక్టు—ఈ రెండూ అమలుచేయడంలో ఉన్నంత కరప్షన్ ఏ ఇతర చట్టం అమలు చేయడంలోను లేదని సామాన్య ప్రజలందరు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇది కొంత తగ్గించి ప్రజలకు కొంత భారం తగ్గిస్తే under-valuation అనే భావం పోయి రావలసిన ఆదాయం పూర్తిగా వస్తుంది. సేల్సుటాక్సు విషయంలో మనకు ఇటువంటి దృష్టాంతాలున్నాయి. ఇట్లా క్రమంగా పెంచుకుంటూ పోతే తప్పించుకోడానికికూడా అనేక మార్గాలున్నాయని మనకు తెలుసు. పెంచుకుంటూ పోయినా మనకు వచ్చేది evasion తప్ప మరేమీ కాదు. కరప్షన్ ఇంకా పెరుగుతుంది. ఒకటి రెండు కోట్లు ఆదాయం వస్తుందని అంటున్నారు. తప్పించుకునే పద్ధతులు వల్ల కరప్షన్‌వల్ల పెరగడం సాధ్యం కాదేమో అనిపిస్తుంది. మద్రాసు రాష్ట్రంలో పెంచారని అన్నారు. ఏ ఏ instruments పై ఎంత అనే వివరాలు మాకు చెప్పలేదు. మద్రాసు రాష్ట్రంలోని total incidence of taxation మాకు తెలియదు, ఆ details అన్నీ చెబితే బాగుంటుంది, అవి యేమీ లేకుండా మొదట incidence of taxation గురించి ఏమీ మాట్లాడకుండా దీనిని ఒక దానిని తీసుకువచ్చి పెంచాలంటున్నారు. నిన్న మదరాసు బడ్జెటు ప్రవేశ పెడుతూ స్టాంపుడ్యూటీయే మాత్రం పెంచనవసరం లేదు, ఉన్నదానిని అమలు జరిపి, కరప్షనును అరికట్టి, అండరు వాల్యుయేషనను అరికడితే కావలసినంత వస్తుంది అని మదరాసు ప్రభుత్వం చెప్పిన విషయం రివిన్యూ మంత్రిగారి దృష్టికి రాలేదా అని అడుగుతున్నాను.

[Mr. Speaker in the Chair]

తరువాత భారం పడేటటువంటిది యెవరిపైన అని చూస్తే మీరందరకును తెలుసును యీ రోజున ఒక స్టూడెంటు వెళ్ళి నెటివిటీ సర్టిఫికేటు కావాలంటే రూపాయి బిళ్ల పెట్టి తహసీల్దారుగారికి పిటిషను యిస్తేగాని రాదు. అదే విధముగా అనేక యెగ్జంప్షన్సు చేయవలసినవి అనేకం ఉన్నాయి. ఇందాక చెప్పారు. తక్కావి రుణాలకు యెంబరెన్సు సర్టిఫికేట్సు తెచ్చుకోవాలంటే దరఖాస్తుమీద స్టాంపు పెడితేనేగాని రాదు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కేవలం స్టాంపు డ్యూటీ పెంపుదల యెవరిపైన పడుతుందని చూస్తే కొనుక్కునేవారిపైన పడడంలేదు. ఇద్దరు కూడా ఫలానా కేసులుకూడా చాలా విశేషంగా ఉన్నాయి.

తెలంగాణాలో నాకు తెలిసినంతవరకు పరిస్థితి యేమిటంటే పాత జమీందారులు అమ్మకున్నటువంటివి బీదరైతులు కొనుక్కుంటారు, ఆ విధముగా వారిపైన పడుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో మేము చెప్పినటువంటిది అంగీకరించకపోయినా అధికారపార్టీకి చెందిన శ్రీమతి జయప్రదగారు చెప్పినటువంటిదైనా కనీసం అంగీకరించకపోతే యేమాత్రం జస్టిసు చేయడం లేదనిపించుకుంటుంది. ప్రజలలో చాలా తీవ్రమైన అసంతృప్తి యేర్పడుతుంది. ఒక ప్లాను పెట్టండి. బీదవారిపైన పడకుండా చేయండి. లక్షలు ట్రాన్సాక్షన్సు ఉన్నచోట పెంచండి. అంతేగాని అసలే అసంతృప్తిచెంది ఉన్న ప్రజానీకంపైన యీ భారంకూడా పెడితే దానివల్లవచ్చేఫలితాలను పన్నులను ప్రవేశపెట్టేవారే భరించవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శేషావతారం (పాలకొల్లు) :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రివిన్యూమంత్రిగారు స్టాంపుడ్యూటీ బిల్లును చిన్న బిల్లుగా చిత్రించి 50 శాతము పెంపుదల అని శలవిచ్చారు. అయితే యీ రోజులలో రైతులందరికీ ఆర్థికపరిస్థితులు తలక్రిందులైపోయి చాలా బాధగా ఉన్న పరిస్థితులలో యీ బిల్లు పెట్టడం చాలా విచారకరంగా ఉన్నది. అయితే రిజిస్ట్రేషను చేయాలంటే రిజిస్ట్రారుగారి ఆఫీసులో రిజిస్ట్రేషను స్టాంపులతోపాటు దానికి సమానమైన రూపాయలు పెట్టి యిస్తేగాని రిజిస్ట్రేషను చేయడం లేదు. కరప్షను చాలా హెచ్చుగా ఉంది. ఆ మొత్తము యివ్వకపోతే చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలనుంచి పదిపన్నెండుమైళ్ల దూరం నుంచి వచ్చినవారు యిబ్బంది పడవలసి వస్తుంది.

Mr. Speaker :–Stamp fee is different from registration fee. Government is not enhancing the registration fee, is that not so ?

Sri V. B. Raju :– Yes, Sir. I would like to make one point clear, so that discussion may not be necessary. Facts and figures are not available with the members, and Sri Nagireddy has also raised that point.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మామూలుగా జరిగేది రిజిస్ట్రేషను ఫీజు యెంత ఉంటుందో అంత వేరే యిచ్చుకోవలసి వస్తుంది. అది వారు చెబుతున్న విషయం. There is no question of enhancing the registration fee.

శ్రీ పి. శేషావతారం :— కరప్షను హెచ్చుగా జరుగుతున్నదని మనవి చేశాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంకాహెచ్చుగా పెంచితే కరప్షను యింకా హెచ్చు అవుతుందంటారు అంతేనా ?

శ్రీ పి. శేషావతారం :— స్టాంపుడ్యూటీ యెక్కువపెంచడం సరియైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. రైతు చాలా విపరీతమైన ఆర్థిక పరిస్థితులలో కరువు కాటకాలకు గురి అవుతున్న యీ రోజులలో బిల్లు తెచ్చినందువల్ల రైతులు చాలా యిబ్బందిపడతారు దేశానికి వెన్నెముకయిన రైతుమీద స్టాంపుడ్యూటీ

పెంచడం వల్ల రైతులు చాలా బాధపడతారని మనవిచేస్తున్నాను. మామూలుగా రైతులకు సొసైటీలలో అప్పులు దొరకడం లేదు. సావుకార్లవద్ద వెయిరూపాయలు తీసుకుంటె రెండు వేలకు వ్రాయించవలసివస్తుంది. అందువల్ల రిజిస్ట్రేషను డ్యూటీ యెక్కువవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువేత ఈబిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రెవిన్యూమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన అమెండింగు బిల్లును యీ కారణాలవల్ల వ్యతిరేకిస్తున్నాను ఇప్పటికి సామాన్యప్రజానీకం పన్నులభారంతో క్రుంగి కృశిస్తున్న యీ పరిస్థితులలో మళ్లీ స్టాంపులపై డ్యూటీ 50 శాతము పెంచడం అంటే చాలా శోచనీయమైన సంగతి. కారణమేమంటే సబురిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో అవినీతి యింతని చెప్పడానికి వీలులేదు. అవి రికగ్నయిజుడు మామూలుగా తయారవుతున్నాయి. క్రయదారులు పడుతున్న యిక్కట్లు యింతని చెప్పడానికి వీలులేదు. నాన్ జుడిషియలు స్టాంపు పేపర్సు దొరకక 50—60 మైళ్లదూరం పోయి స్టాంప్సు సేకరించి అవస్థ పడుతున్నారు. ఫలానాగడువునాటికి సేలు కంట్రాక్టు రిజిస్టరు కావాలని షరతులు పెట్టుకున్న సందర్భంలో స్టాంపులు దొరకని కారణంగా షరతులు నెరవేరక కాంట్రాక్టు రద్దయిన సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. అది ముఖ్యంగా రెవిన్యూ మంత్రిగారు గమనించి గుర్తు పెట్టుకోవాలి. స్టాంపులను వంద రూపాయలకు నాలుగు రూపాయలు హెచ్చు పెట్టి తెచ్చుకున్న సందర్భాలు చాలా ఉన్నాయి. అదికాక సేలు కంట్రాక్టులో కొన్నవారే భరించాలన్నది సరియైనది కాదు. Transper of Property Act, ప్రకారం అమ్మేవారే స్టాంపుడ్యూటీ భరించుకోవాలి. కొనేవారే భరించాలని కాంట్రాక్టు వ్రాసుకుంటే తప్ప అమ్మేవారే భరించుకోవాలి. అమ్మేవాడు అవసరాన్నిబట్టి, అప్పులు తీర్చుకొనడానికో, బిడ్డవివాహానికో అమ్ముకుంటారు. కొనేవారు తక్కువకు అడుగుతారు. ఆ విధముగా సామాన్య ప్రజానీకం బాధపడుతున్నారు. రెవిన్యూమంత్రిగారు Statement of objcets and reasions లో కూడా చెప్పను చేశారు. పరిసర రాష్ట్రాలలో మదరాసులో, మైసూరులో పెంచారు కాబట్టి పెంచుతున్నామన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో అక్కడ సామాన్యప్రజానీకం సౌకర్యము అనుభవిస్తున్నారు మదరాసు రాష్ట్రంలో బియ్యం యెంతో చౌకగా అమ్ముతున్నారనే విషయం ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు అక్కడ సౌకర్యాలు అనుభవిస్తున్నారు కాబట్టి పన్ను వేసినా భరించవలసి ఉంటుంది ఇక్కడ సౌకర్యములు లేవు పన్నులు మాత్రం పెరుగుతున్నాయి. మదరాసులో, మైసూరులో కేరళలో పెంచినప్పటికి మనం పెంచబోతున్న దానికంటే తక్కువగా ఉన్నదని నాకువచ్చిన భోగట్టానుబట్టి తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. కనీసం గౌరవ సభ్యులు చాలమంది సూచించినట్లు సెలక్టు కమిటీకి పంపి ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించి చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:—అధ్యక్షా, రెవిన్యూమినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఏ విధంగా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆర్థికదుస్థితి ఏర్పడినదని చెబుతున్నారో అదేవిధముగా అట్టడుగునవున్న సామాన్య ప్రజానీకము ఆర్థికస్థితి బాగుపడకుండా మూలిగేనక్కమీద తాటికాయపడ్డట్లు ఈ భారాన్ని వేయడము చాల అన్యాయము. ఇది ఏదో పెద్దవారికే పడుతుందాఅంటే కాదు. గ్రామాలలో సెంటు, కుంట భూమివున్నవారు అవసరముపడినపుడు కొనుక్కోవాలన్నా అమ్ముకోవాలన్నా వారికి ఈ భారము పడుతుంది. లోగడనే 50% increase ఇతర రాష్ట్రాలలో చేశారు. మనము ఇప్పుడు చేస్తున్నాము అన్నారు. నిన్న పత్రికలలో ఒక news వచ్చినది. అందరు చూసే వుంటారు. లాయర్సు అసోసియేషను వారు చెప్పారు. పంజాబులో writ petition కు fee రు. 3. లుంటే మద్రాసు రాష్ట్రములో రు. 25 లు వుంటే, మన రాష్ట్రములో రు. 100 లు వుందని అన్నారు. అక్కడ తక్కువ వున్నప్పుడు ఇక్కడ తక్కువ చేస్తున్నామా? అక్కడ హెచ్చువుందనే భావముతో హెచ్చుచేస్తే అది సమానముగా పోటీచేయడము కాదని మనవిచేస్తున్నాను. చిన్న వారు అప్పు తీసుకోవాలంటే encumbrance certificate కోసము రు. 16 లు ఇవ్వాలని మనవిచేసివున్నాను. 50% increase అంటే 16 + 8 = 24 రూపాయలు అయిపోతుంది. ఈ రు. 24 లే కాకుండా ఆ అప్పు తీసుకొనడానికి ఒక 50, 60 రూపాయలు వరకు ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. అప్పు తీసుకోదలచిన వారు ఏరూపేణా అయినా సరే రు. 100 ల వరకు పోగొట్టుకోవలసి వస్తుంది. చేతికి రు 900 లు మాత్రమే వస్తాయి. ప్రభుత్వము యిచ్చే న్యాయము ద్వారా ప్రజలకు కాస్తో కూస్తో సహాయము చేద్దామని ఇక్కడకు వచ్చి రాగానే ఈ భారాన్ని ప్రజలపైన వేయడము జరిగింది. ప్రజలకు ఏ విధంగా చెప్పుకోవాలనే బాధ మాకు లేకపోలేదు. భరించడానికి వీలున్నవారిపైన పన్నులు వేస్తే ప్రభుత్వము చేసే కార్యకలాపాలలో మేము తోడ్పడుతామని చెబుతున్నాను. Estates abolition ప్రకారం జమీందారులకు లక్షల రూపాయలు compensation ఇస్తున్నారు, వారికి కోట్ల రూపాయల ఆస్థి వున్నప్పటికి compensation ఎందుకు ఇవ్వవలసి వస్తున్నది. అది తగ్గిస్తే సంతోషిస్తాము. మేమంతా బలపరుస్తాము. ఆవిధంగా ప్రభుత్వానికి వున్నలోటును సర్దుబాటు చేసుకోవడానికి అవకాశంవుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వపార్టీకి మెజారిటి వుందని త్రోసివేసిన graded system పెట్టండి. సామాన్యులకు తగలకుండా పెద్ద విక్రయదారులు హెచ్చుమొత్తాలు పెట్టి కొనుక్కొనే వారికి హెచ్చుపన్నుపడే వ్యవహారముచేస్తే బాగుంటుంది. సెంటు, కుంట భూమి కొనుక్కొనేవారిపైన పడకుండా వుండే పద్ధతిలో వుండాలి. అలాంటి న్యాయమైన పద్ధతిలో చేస్తే ప్రభుత్వానికి సంపూర్ణమైన సహకారము వస్తుంది. ఈ విషయము ఆలోచించాలని కోరుతూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి (మార్కాపురం): అధ్యక్షా, [illegible] గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ stamp duty bill [illegible] తీసుకున్నారు ప్రభుత్వము అనేక [illegible] చేస్తున్నది. Court fee అని, estate duty అని cesses [illegible] పన్నులు [illegible] కుంటున్నారు కొన్ని డిపార్టుమెంట్సు నడపడానికి సరిపడినన్ని వనరులు కొన్ని వున్నవి. Indirect taxes అని, direct taxes అని రెండు రకాలున్నవి. Court fee అంటే కోర్టులు నడపడానికి మాత్రమే court fee వసూలు చేయాలి. Estate duty అంటే ఆ డిపార్టుమెంటు నడపడానికి సరిపోయినంత మాత్రమే వసూలుచేయాలి కాని duties cesses, మొదలైన taxes క్రింద మూడు ప్రభుత్వాలు పన్నులుగా వేస్తూ వుండడము ఆశ్చర్యకరమైన విషయము. పన్నులు పెంచడము, శాసనాలను తయారు చేయడము ఈ విధముగా [illegible] ప్రభుత్వాలు గత 20 సంవత్సరాలుగా చేస్తున్నవి శాసనాలు సక్రమముగా అమలు జరుగుతున్నవా లేదా అనేదిపరిశీలించకుండా శాసనాలను pass చేస్తున్నారు. [illegible] అనే విషయాన్ని గూర్చి ఆలోచించినప్పటికి ప్రభుత్వము ఆలోచించిన [illegible] ఎందుకు జరపాలని అడుగుతున్నాను [illegible] Court litigation expenses పెరుగుతాయని మనవి చేస్తున్నాను [illegible] అన్నింటిని ఆలోచించి రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు [illegible] కొనడము మంచిదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ: — అధ్యక్షా, [illegible] గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ stamy duty Bill ను హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. కేవలము ప్రభుత్వ [illegible] కాకుండా [illegible] నా తరపున వున్న ప్రజలకు అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమాలు కావాలి. [illegible] కావాలి. Minor irrigation works కావాలి. Major projects కావాలి. ఇవన్నీ కావాలని అడగడానికి సిద్ధమైనప్పుడు ఈ ఖర్చులన్నీ ముందుగా వలసి వుంటుంది. దానికి కావలసిన డబ్బు సేకరణ నిమిత్తము పన్నులు వేసినప్పుడు direct tax కాకుండా indirect taxes అయినప్పుడు దానిని ప్రతిపక్షాల వారు బలపరిస్తే బాగుంటుంది. దీనిని కూడ అన్నింటితో [illegible] ఆక్షేపించడము. వ్యతిరేకించడము విచారకరము. 10 వేలరూపాయల ఆస్తి కొనుక్కొనే ఆసామి stamp duty భరించలేడు అంటే నమ్మలేము. Direct taxes అయితే ఆక్షేపించడానికి అవకాశము వుండేదేమో! కాని ఇది [illegible] వారులకు. ఆస్తి కొనుక్కొనే వారికి తగిలేవన్ని పేద ప్రజలకు తగిలే పన్నులేము. stamp duty ని పెంచారు కాని registration fee ని పెంచలేదు [illegible] ప్లీడర్సు [illegible] పిటిషను పెట్టుకోవలసివస్తే court fee stamp అంటించవలసిన అవసరము వుండేది ఇవాళ అది లేకుండా చేశారు చిన్న చిన్న పిటీషనుదారులకు అందు బాటులో వుండే కార్యక్రమము అయినది. అందువల్ల ఈ బిల్లును నేను హృదయ పూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (తణుకు):— అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ stamp dutp Bill ను బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచు కొన్నాను. ఈ రోజున stamp vendors ఒకరు ఒక కమీషను తీసుకొంటే ఇంకొకరు ఇంకొక కమీషను తీసుకొంటున్నారు. ఎలాంటి తేడాలు లేకుండా uniform గా కమీషను ఏర్పాటు చేసే పద్ధతిని ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున మార్కెట్టులో stamps లేక ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. stamps లేవు అనే బాధ ప్రజలకు తెలియకుండా చేయడానికి ఏదైన పద్ధతి కని పెట్టాలి. stamps లేకపోయినప్పటికి దానికి సరిపోయిన డబ్బు తీసుకుని registration అంగీకరించితే బాగుంటుంది. ఈరోజున తెలంగాణాలో సెక్షను 47 క్రింద sale permission లేక పోయినప్పటికి registration జరుపుతున్నారు. ప్రతి వస్తులో sale permission లేక పోయినప్పటికి కూడ ఏదైన కోర్టులో challenge చేయడము జరిగితే జరిగిన registration సక్రమముగా అయినదిగా పరిగణించ వలసినదని కోరుతున్నాను. సెక్షను 47 తీసివేసే పక్షములో ప్రభుత్వానికి stamp duty ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశము వుంది. దీనిని తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లును సమర్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :— అధ్యక్షా, రెవిన్యూమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన స్టాంప్ డ్యూటీ సవరణ బిల్లును నేనుకూడ ఆమోదిస్తున్నాను. చిన్న చిన్న ప్రజలు పోయి స్టాంప్‌లు కొనుక్కోవాలంటే చాలా కష్టంగా ఉంది. స్టాంప్‌లు దొరకటం కష్టంగా ఉంది. ఈ స్టాంప్‌లు ఎందుకు దొరకటంలేదో తెలియదు. అవసరమైన స్టాంపులు విపరీతంగా దొరికే ఏర్పాట్లు చేయాలి. ప్రజలు ఆస్తి కొనుక్కొన్నప్పుడు స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టి రిజిస్టర్ చేసుకొంటారు. దానికి వేల్యుయేషన్ కట్టి, దానికి డబ్బు తీసుకొని రిజిస్టర్ చేసే ఏర్పాట్లు జరగాలి. దానివల్ల లంచగొండితనం పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. డబ్బు ఉన్నప్పుడే ప్రభుత్వం ఏ పనులైనా చేయగలుగుతుంది. అపోజిషన్‌వారు అన్ని పనులు కావాలంటారు. కాని, డబ్బు లేక పోతే ఏ పని చేయాలన్నా కష్టంగా ఉంటుంది. ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆదాయాలు పెంచటానికి మార్గాలుకూడ ప్రభుత్వం చూడాలి. ప్రజలను బాధించకుండా, ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆదాయాలు పెంచటానికి మార్గాలు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే దేశం బాగుపడుతుందని మనవిచేస్తూ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ బిల్లు బలపరుస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, రెవిన్యూమంత్రి శ్రీ వి. బి. రాజు గారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇక్కడ కూర్చున్న గౌ. సభ్యులందరు ఒకసారి బాగా ఆలోచించాలి. మొన్న మొన్ననే జనరల్ ఎన్నికలు అయినవి. ఆ ఎన్నికలలో మనం ఓటర్సుకు ఇచ్చిన హామీలు ఏమిటో మనమందరం గట్టిగా తలచుకొన్నట్లయితే బహుశా రాజుగారు ఈ స్టాంపు డ్యూటీ హెచ్చింపు బిల్లు ప్రవేశపెట్టరని అనుకొంటున్నాను. ఇప్పటికే అన్ని టాక్సులు పెంచారు; యీ స్టాంపు డ్యూటీ యొక్కటియే మిగిలింది. ఇప్పుడు దీనిమీద కూడ తీసుకు వచ్చారు. ప్రజలు యీనాడు ఎటువంటి కష్టాల్లో ఉన్నారో ఆలోచించాలి.

మేము ఎలక్షన్స్‌లో వోటర్స్‌దగ్గరకు వెళ్ళినపుడు "ఇప్పుడు ఉన్న పన్నుల భారాన్ని తొలగించటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము" అని చెప్పాము. అంతేగాని మేము అసెంబ్లీకి వెళ్ళగానే మీపైన టాక్సు పెడతామని అందుకు మాకు వోట్సు ఇవ్వమని చెప్పలేదు. ఈ ఇస్యూమీద మనం ఎలక్షన్స్‌లో పోటీచేస్తే, ప్రజలను వోట్లు అడిగితే—ఇపుడు ఇక్కడ రూలింగ్ పార్టీ వారు ఎంతమంది కూర్చునేవారో, అపోజిషన్ పార్టీవారు ఎంతమంది కూర్చునేవారో తెలిసేది. పేదవారికి మనం చెప్పేది ఒకటి; వాళ్ళను మోసగించేది ఒకటి. మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఇపుడు రూలింగ్ పార్టీవారు వోటర్స్‌కు ఏమి చెప్పారో, అది చేస్తున్నారు. అక్కడి ప్రజలకు రూపాయికి కిలోన్నర బియ్యం దొరుకుతున్నది. ఇక్కడ రెండు రు. లు పెట్టినా కిలో బియ్యం దొరకటంలేదు. పేదవారు తినే ముతకబియ్యం—కిలో 75 పై. దొరికే బియ్యం యీనాడు దొరకటంలేదు. వారు కంపల్సరీగా ఫైన్ బియ్యమే కొనుక్కోవలసి వస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వం—ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్—అని పేరు పెట్టుకొనే బదులు టాక్సుల ప్రభుత్వము—అని పేరు పెట్టుకొంటే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు మద్రాసు, మైసూరు, కేరళను కోట్ చేశారు. మద్రాసులో ట్రాన్స్‌పోర్టు ఎట్లా ఉన్నది? అక్కడ బస్సుస్టాండ్‌లో బస్సుకోసం ఐదు నిమిషాలుకూడ నిలబడే అవసరం లేదు. ఇక్కడ గంటలకొద్ది నిలబడినా బస్సులు రావు. ఇది ప్రజారాజ్యం కాబట్టి, మంత్రులుకూడ ఒకసారి బస్సు స్టాండ్‌లో నిలబడితే—బస్సులకోసం ప్రజలకు ఎన్ని గంటలు వేస్టు అవుతున్నదో, ఎంత టైము వేస్టు అవుతున్నదో వారికి తెలుస్తుంది. కేరళలో [illegible] ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ ఉంది. అక్కడి ప్రజలకు ఉన్న సౌకర్యాలు ఇక్కడ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ప్రజలకు లేవు. అక్కడ రోడ్స్ చూడండి. ఇక్కడ పెద్ద రోడ్స్, పబ్లిక్ రోడ్స్‌మాత్రం బాగుంటాయి. చిన్న రోడ్స్ చాలా నీచంగా ఉంటాయి. ఇవాళ మీరు ఇష్టం వచ్చినట్లు టాక్సు పెంచితే ఎట్లా? ఇవాళ టీ, కాఫీ రేట్సు పెరిగాయి. పప్పు కిలో 5–00 రు. పంచదార కి. 1–12–0 కు దొరుకుతున్నది. గుంటూరునుండి వచ్చి 10 లక్షల రు. ల విలువగల స్టాంప్స్ కొనుక్కు వెళ్ళారని నాకు తెలిసింది. డబ్బు ఉన్నవాడు ముందే స్టాంప్స్ కొనుక్కు వెళ్ళారు. వారు అంతకు ట్రిబుల్ ఎమౌంట్‌కు అమ్ముకొంటారు. అలా స్టాంప్ [illegible] పెంచటం వల్ల ప్రజలకు చేసే మేలు, ఉపకారం ఏమీ కనబడటంలేదు. వెయ్యి రూపాయల స్థలం రిజిస్టర్ చేసుకోవటానికి 30 రు. స్టాంప్ డ్యూటీ ఇప్పుడు ఉంది. అది 45 రు. లకు పెరుగుతుంది. అయితే అది కొనుక్కొనేవాడు పేదవాడు. వారు భూమి మార్టిగేజ్ పెట్టాలంటే సేల్‌డీడ్ చేయాలి. సేల్‌డీడ్ చేయాలంటే వారికి [illegible] డబ్బు దొరుకుతుంది. [illegible] స్టాంప్స్ పెట్టవలసివస్తుంది. కాబట్టి దీనివల్ల పేదవారి పైన పెద్ద భారం పడుతుంది. పాము చావాలి; కట్టె విరగకూడదు—అనే ధోరణిలో ప్రభుత్వం ఇది తీసుకువచ్చింది. దీనివల్ల ప్రజలకు ఎన్ని కష్టాలు, బాధలు ఉంటాయో ఆలోచించకుండా ఇది తీసుకువచ్చారు. అందరూ—అపోజిషన్ వారు, రూలింగ్ పార్టీవారుకూడ—ఏకమతంతో ప్రజలపైన టాక్సు వేయరాదని అంటున్నారు కాబట్టి ఇపుడు యీ బిల్లును రద్దుపరిస్తే బాగుంటుందని నేను అంటున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అధ్యక్షా, సుదీర్ఘమైన చర్చ జరిగింది. అనేక సూచనలు చేయబడ్డాయి. గౌ. సభ్యులు యీ బిల్లు చర్చించేటప్పుడు, ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నటువంటి పెరుగుదల, అభివృద్ధి, మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దుస్థితి చిత్రించటానికి ప్రయత్నం చేశారు. అపోజిషన్‌వారి విమర్శ వింటున్నప్పుడు —దూరపు కొండలు నునుపుగా ఉన్నవి—అన్నట్లుగా ఉంది. "మనదగ్గర ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వానికి అస్తమానం పన్నులు వేయటం తప్పితే వేరే పనులు లేవు; ఇతర రాష్ట్రాలలో చూడండి; అక్కడ ఉన్నవి సిమెంటురోడ్లు కావు బంగారపు రోడ్లు;" అని చెబుతున్నప్పుడు నాకు కొంచెం ఆశ్చర్యం కలిగింది. నేను బయటి రాష్ట్రాలలో తిరిగే అవకాశం కలిగింది. ఇపుడు నేను వారిని విమర్శించటం కాదు చాలామంది నాతో చెప్పారు—"మీ హైదరాబాద్ పట్టణం ఎంత పరిశుభ్రంగా ఉంది; మా కాన్పూర్ పట్టణం అట్లా లేదే" అని. మీ హైదరాబాద్‌లో ఎండాకాలం మంచినీరు దొరుకుతాయి; మాదగ్గర ఎండాకాలంలో చాలా కష్టంగా ఉంది—అంటారు. అక్కడివారు మనలను గురించి బాగా చెప్పుకొంటారు. మనం వారిని గురించి బాగా చెప్పుకొంటాము. ఇపుడు కేవలం మద్రాసు, కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్‌లో కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు ఏర్పాటు కాగానే అక్కడ తరతరాలనుంచి వచ్చిన దరిద్రం అంతా పోయి ప్రజలు సుఖంగా ఉత్సాహంగా ఉన్నారంటే.........

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అక్కడ నాన్ కాంగ్రెస్ గవర్నమెంట్ రాక పూర్వం కూడ మేము వారిని గురించి ప్రస్తావన చేశాము. అది జ్ఞాపకం ఉంచుకొంటే మంచిది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— నేను విమర్శించటం కాదు; ఏదో ఒక మంచి అభిప్రాయం ఇతర రాష్ట్రాలను గురించి మనకు ఉండటం మంచిదే. ఎందుకంటె అది దేశ ఐక్యతకుకూడ మంచిదే. మనం మన పొరుగువారియొక్క మంచి చెప్పుకోవటం—మనయొక్క నాగరికతను వెలిబుచ్చుతుంది అది మంచిదే. మద్రాసులో బియ్యము చౌకగా, పట్టిగా దొరుకుతున్నాయి; అసలు మన దగ్గర బియ్యమే దొరకటములేదు; ఇక్కడ ప్రజలు అన్నములేక మాడిపోతున్నారు; అసలు ఇక్కడ వారు బియ్యం కాదు తింటున్నది; బియ్యంలోని రాళ్లు తిని బ్రతుకుతున్నారు—అని ఆ రకంగా చిత్రించటంకూడ మంచిది కాదు. వారు procurement ఏవిధంగా చేస్తున్నారో రైతుల దగ్గర నుంచి, ఏవిధంగా మన ప్రభుత్వము దగ్గర నుంచి, నెల్లూరు నుంచి కాస్తామంచి బియ్యము కావాలని వారు కోరుతున్నారో, coarse బియ్యము బదులు, వారికి ఏవిధంగా మనము సహాయపడుతున్నామో, వారు ఏవిధంగా మన సహాయాన్ని స్వీకరిస్తున్నారో, అదీగాక అక్కడ రూపాయికి కిలో కాదు. చాలా మంది పొరబడుతున్నారు. కిలో ధర రూపాయి కాదు, measure కు, measure అంటె రెండు సేర్లు. మనకు కూడా కాస్త ఇంచుమించుగా ఆధర కే దొరుకుతున్నది. అసలు ఎటువంటి బియ్యము supply చేస్తున్నామో అది కూడా ఆలోచించండి. నేను ఆహార విషయంలో పోలిక కు పోవడంలేదు అది మంచిది....... ఇక్కడ కూడా ప్రభుత్వ డిపోలనుండి బియ్యము ఇవ్వడానికి మనము తయారుగా ఉన్నట్లయితే,

ఈ రోజు rice ధర తగ్గించవలెను అని. దానికి subsidy ఇవ్వవలెనని ఈ వేళ శాసనసభ యొక్క కోరిక అయినట్లయితే, దాని కొరకు ప్రత్యేకమైన పన్ను భారము వేయడానికి తయారుగా ఉన్నట్లయితే ప్రభుత్వం subsidy ఇస్తుంది. ప్రభుత్వము అంతకంటె హృదయంతో లేదు. ఈ రోజు ప్రభుత్వాలు ఏర్పడినటువంటి ప్రభుత్వము holding the price line, civil supply matters వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు సలహాలిస్తారు. తరువాత అవకాశము వచ్చినప్పుడు, as Civil Supply Minister, నేను కూడా.......... .. ప్రభుత్వము ఏవిధంగా ఆలోచిస్తున్నది అంటె, కొత్త పద్ధతిని కొద్దిగా అవలంబించ లేకపోతున్నాము. ఒకసారి మీరెందు శాసనము తీసుకొనివచ్చి ఏదో మాకు majority ఉన్నదని బలవంతంతో ఒప్పించి పన్నుల భారము వేసి, ఆ రోజుగా మనము తొందరగా తెగతెంపులు చేసుకోడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటె శాశ్వతముగాను చిరకాలంగాను ఉండవలసింది. ఏదో రేపటిలోగా పూర్తి అయిపోయి వెళ్ళిపోయేటట్లయితే ఆ పని చేయవచ్చు. కాని చిరకాలం ఇక్కడ సంసారము చేయవలసిన, అధికారములో ఉండవలెను అనేటటువంటి historical responsibility మాకు ఉన్నది. దానిని పూర్తి చేయడానికి కోసం ప్రజల దగ్గరకు పోవాలి. అందుచేత, మీకంటె ఎక్కువగా ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అంటె, [illegible] ప్రజలను ఉంచాలనే responsibility కూడా తీసుకొంటున్నారా?

శ్రీ పి. వి. రావు:— అదికాదు. ఈ రోజున బలవంతంగా ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టాలని కాదు. ఈ రోజు ఇటువంటి పరిస్థితులు ఎందుకు ఏర్పడినాయో ఇదివరకు ఉన్న శాసనసభ్యులకు తెలుసు. కొత్త వారికి కాదు. నేను విమర్శించడం లేదు. Probably it might be possible that we might have lived beyond our means. అది కావచ్చు. ఇప్పుడు research చేయడం లేదు. కాని ఇలాంటి పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది ఈ ఆర్థిక సంక్షోభము ఎందుకు వచ్చింది? ఈవేళ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ను ఎదుర్కొంటున్న చాలా తీవ్రమైన సమస్య ఏమిటంటె, ఆర్థిక సంక్షోభము-it is a financial crisis. కొన్ని new commitments వచ్చినాయి. ఈ ప్రభుత్వము దుబారాగా ఖర్చుపెట్టిందనడం లేదు. ఉంటే ఉండవచ్చు, పెద్ద యంత్రంలో కొన్ని అవాంతరాలు వచ్చినప్పుడు ఉండవచ్చు కాని కొన్ని new liabilities వచ్చినాయి. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నవి. నాకు తోచినవి రెండు ఉన్నాయి. ఒకటి, State employees కానివ్వండి, ఇతర సంస్థల employees కానివ్వండి, మరి వారి యొక్క జీతనాలు ఎక్కువ చేయడంలో కొంత burden పడింది. మన మీదే కాదు అన్ని రాష్ట్రాలమీద పడింది. కాని వారికి వేరే సదుపాయాలు ఉండవచ్చు. ఈ employees విషయంలో, it is a legitimate right for them to ask and it is a legitimate duty for the Government to keep its employees contented. ఆ విషయంలో నేను విమర్శించడం లేదు. కాని ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు లేకపోవడమే కారణము గాని, వారి జీతాలు ఎక్కువ చేయడంలో తప్పు ఉన్నదని అనడం లేదు.

తరువాత పన్నుల యొక్క costs అన్ని పెరిగిపోయినాయి. ఇక projects యొక్క costs ఎక్కువైపోయినాయి. మన building construction cost ఎక్కువ అయిపోయింది. సిమెంటు ధర ఎక్కువైపోయింది. అందు వల్లనే estimates, revised estimates, re-revised estimaes వస్తున్నాయి. ఈ మూలమైన విషయము గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు. మీరందరూ విజ్ఞానం కలిగినవారు. కాబట్టి మీకు తెలుసు. మన investment అంతా దేనిమీద ఉన్నదంటె అదంతా agriculture మీద ఉన్నది. మన development అంతా agriculture లో ఉన్నది. అసలు ఏమిటి ఈ పెద్ద నదులు ఉండటం అనేది మన రాష్ట్రము యొక్క సౌభాగ్యము. ఈ పెద్ద నదులు మనకు ఉండడం వలన, ఈ నదులయొక్క నీరంతా వృధాగా సముద్రంలోకి ఎందుకుపోవాలి. ఈ నీటిని ఆపి మన రైతాంగానికి ఆనీరు ఇచ్చినట్లయితే, పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. కనుక ఈ నదులకు ఆనకట్టలు కట్టి వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని ఈ వేళ శాసన సభ్యుల యొక్క కోరికను కాని పైట మీద ఆనకట్టలు కట్టినందువల్ల, వాటి నుండి వచ్చేటువంటి ఆదాయము return ఎప్పుడువస్తుంది! ఈ వేళ ఒక స్థలంలో, నంది కొండ అనే స్థలంలో దాని పరిసరాలలో, దాని ఆయకట్టు క్రింద, దాని command area క్రిందికి రావాలంటె 1970 సంవత్సరానికి వస్తుంది. 1970 వ సంవత్సరం వచ్చేసరికి, 200 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. మనకు దాని కొరకు, కనుక చూడండి. అది మొదలు పెట్టిన ఎంతకాలము తరువాత ఈ ఆయకట్టు అభివృద్ధి అవుతుందో, ఎప్పుడు దానివల్ల return వస్తుందో. ఎందుకంటె, మనము మొట్టమొదట concessions ఇస్తున్నాము రైతులకు, పన్నులు వసూలు చేయవంతేము ఈ concessions ఇస్తూ దాని maintenance ఖర్చుకూడా చూచి నట్లయితే, మనకు వచ్చేటువంటిది దానికింద interest కు కూడా సరిపోదు. ఈ రోజున ఉన్న పరిస్థితులలో 200 కోట్లు మీద 10 కోట్లు interest అయి పోతున్నది. మనము ఈ State లో agricultural development కు ఖర్చు పెడుతున్నందువలన, దానియొక్క return State exchaquer కు రాకపోవడం వలన ఈ ఇబ్బంది పడవలసివస్తున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఆ extcusion period అంతవరకు ఎందుకు ఉంచవలసి వచ్చిందో! అది wrong economy కాదా!

శ్రీ పి. వి. రాజు :— నేను మనవి చేయదలచుకొన్నది ఏమిటంటె, it is a matter of legacy that we are carrying. ఇది, నేను చేసింది కాదు. ఈ ప్రభుత్వము చేసింది కాదు. It is a continuos history. కనుక కావచ్చు. నేను మొట్టమొదటే చెప్పాను the character of the State is agriculture అని. ఈ విషయం 5, 6 సంవత్సరముల క్రితం నేను విచారించినప్పుడు, మన స్టేటులో ఎలక్ట్రిసిటీని ఎందుకు అభివృద్ధి చేయడంలేదు అని అడిగాను ఎందువల్లనంటే industries కావాలంటే, electricity కావాలి. Electricity లేకుండా ఏ industries నిలబడలేవు. అది తప్పుకూడా. సోవియట్ రష్యాలో కూడా ఆవిధంగా రాలేదు.

కనుక ఎలక్ట్రిసిటి జనరేషన్ చేస్తామంటే, అప్పుడు Planning Advisory Board Members అందరూ, నేను పేర్లు చెప్పడానికి తయారుగా లేను, వారందరూ ఏమి చెప్పారు అంటే, నీవు పల్లెటూరు, నీవు rural area నుంచి వచ్చావు, నీవు పట్టణవాసివి, మనదేశము, మన రైతు బాగుపడాలంటే, రైతుకు నీరు ఇవ్వాలి, కనుక irrigation మీదే మన investment ఉండాలని అన్నారు కాబట్టి ఎవరు తప్పు, ఎవరు రైటు అని మనము చెప్పలేము. కాని accelerated progress మనకు రావాలంటే, మనకు power generation industrial development కావాలి ఎందుకంటే దానివలన quick returns ఉంటాయి. కాని agriculrure మీద నిజంగా long range లాభము ఉంటుంది. ఆ లాభము ఇప్పుడు మనకు రాదు, మన బిడ్డలకు వస్తుంది. 20, 25 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత మన రాష్ట్రము ఇతర రాష్ట్రాలకంటె మెరుగుగా ఉండవచ్చు. It is a question of practical economy that we are developing అందుచేత మీతో మనవి చేసేది, ఈరోజున వారు వెంకటనారాయణగారు సెలవిచ్చినట్లుగా అసలు మన taxation లో ఎవరిమీద ఎక్కువ భారము వేయాలి అంటే, దానికి రెండు పద్ధతులు. ఎవరు ఇవ్వగలరో వాళ్ల వద్ద తీసుకోవాలి. అ తీసుకొనేది కూడా వాడికి తెలియకుండా తీసుకోవాలి ఈ taxation లో ఉన్న రహస్యం అది. కాబట్టి ఇటువంటివన్నీ ప్రభుత్వము మొదలుపెట్టింది ఎందుకంటే మనము new commitments పూర్తిచేసుకోవాలి. శాసనసభ మరియు, executive ఉన్నారు. ఈవేళ executive అనేది గవర్నమెంటుకు, శాసనసభకు ఇచ్చే ఆదేశము అదే. ఈ commitments పూర్తిచేయాలని, ఈ రంగాలలో మేము appropriate చేస్తున్నాము. అయితే శాసన సభ్యులు సెలవిచ్చారు. అసలు ఇది ఎక్కువ చేసేదానికంటే, why don't you plug the holes, ఎక్కడైతే leakages ఉన్నాయో అక్కడ చేస్తే, మీరు అనుకొనే 1½ కోట్లే కాదు, 3 కోట్లు వస్తుందని, అంటే it is a contradiction in terms, ఒక వైపు చెప్పుటం ఏమిటంటే, వీళ్లకు ఇచ్చే శక్తి లేదు అంటున్నాము. రెండవ వైపు ఏమిటంటే if you plug the holes, you get more అంటున్నారు. Just I am making a logic out of it. I am not making a comment. వెనుక దర్వాజా గుండా తీసుకొన్న అదేడబ్బే. వెనుక దర్వాజా కాకుండా ముందు దర్వాజా గుండా తీసుకొన్నా అదే డబ్బే. పరోక్షంగా తీసుకొన్నా వాళ్ళేగదా మోసేది. కనుక you concede that the people can bear actually the burden. దాని అర్థం holes plug చేయవలసిన అవసరంలేదు. దీనిని అరికట్టవలసిన అవసరం లేదని చెప్పడంకాదు ప్రజలు ఈ భారము మోయక తప్పదు. డెవలపింగ్ ఎకానమీలో పన్నులభారం —ఇవ్వగలిగిన వారిలో కూడ— తీసివేయబోతున్నామని చెప్పడంలో పాలిటిక్సు మిళితమైతే అభివృద్ధికి ప్రమాదం. Ultimately, the community is going to suffer in view of the progress made in those States. దీనికి పెద్దగా వ్యాఖ్యానించవలసిన అవసరంలేదు. ఈ శాసనసభ ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకుంటోంది There is need for higher taxes. గౌ. సభ్యులు చెప్పినదానితో సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. రిజిస్ట్రారు ఆఫీసుల్లో లంచగొండి

తనం అరికట్టాలి. కొంత సమయం యివ్వండి; ప్రజలు కూడ సహకరించాలి. ఇంతకబ్బు యిస్తేగాని రిజిస్టరుచేయము అని అక్కడ ఆఫీసుల్లో బాధపెట్టవచ్చును; under valuation తో రిజిస్టరు చేయించ వచ్చును; ఇది ఎట్లా అరికట్టడం? అమ్మేవాడు, కొనేవాడు, సాక్షి సంతకాలుపెట్టేవారు అంతా వాళ్ళవాళ్ళే. డాక్యుమెంటు రిజిస్టరు చేయకుండా ఉంచటానికి ఏమి అధికారాలు ఉన్నవి. సబ్ రిజిస్ట్రారు డాక్యుమెంట్సు రిజిస్టరుచేయక తప్పదు. ఆ కేసు డిసైడ్ అయ్యే వరకు, ఆపితే ఆ డాక్యుమెంటును యివ్వకుండ ఆపవచ్చును. Agree అయితే compound చేయవచ్చును తరువాత కూడ. ఆ విధంగా ప్రజల సహకారం ఉంటే యిది అరికట్టడం పెద్ద విశేషం కాదు. ప్రభుత్వ పక్షాన ప్రామిస్ చేస్తున్నాను. రిజిస్ట్రార్సు చేస్తున్న దుండగీడుతనం సర్వవిధాలా అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము—intelligence squads అయినా పెట్టి— కొంత మందికి 7 వేలకు పైగా కేసెస్ బుక్ చేయబడి ఉన్నవి. ప్రయత్నం జరుగుతోంది. అవినీతి ఉన్నదని వప్పుకుంటున్నాము గాని కళ్లారా చూడలేదు. అన్ని విధాలా ప్రయత్నంచేసి అరికట్టుతాము. స్టాంపు వెండర్సు అవినీతికి పాల్పడి స్టాంపు యివ్వడం లేదన్నారు. ఈశ్వరీబాయిగారు సెలవిచ్చారు—ఎవరో గుంటూరు వారు వచ్చి 10 లక్షల రూపాయల స్టాంపు కొనుక్కుపోయారన్నారు. ఎక్కడ కొన్నారో ఏమో. ఒకరిపేర కొన్న స్టాంపు యింకొకరిపేర అమ్మకూడదని ఆర్డర్సు యివ్వబడ్డాయి. ఎవరికివారే కొనుక్కోవాలి. ఒకరిపేర స్టాంపుకొని తేవడం కావలసిన వారికి -బ్లాక్ మార్కెట్‌లో అమ్మడం- దానిని అరికట్టుతున్నాము. ఎక్కువగా స్టాంపు దొరకకపోవడానికి అసలు బజారులో ఎక్కువ స్టాంపు లేకపోవడం. ఆ స్టాంపు నాసిక్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ నుంచి వస్తాయి. ఆ స్టాంపుకు ఉపయోగించే సుపీరియర్ పేపర్ బయటదేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకోవాలి. ఇక్కడలేదు. Lower denomination stamps, indigenous paper మీద ప్రింట్ చేయడానికి వీలుంటుందేమో పరిశీలిస్తున్నాము. అసలు వెనుకటి హైదరాబాదు గవర్నమెంటు కొన్ని కోట్ల రూపాయల విలువగల స్టాంపు అచ్చువేసి ఉంచింది. అది ఆలోచిస్తున్నాము; గౌరవ సభ్యులకు అభ్యంతరం లేకపోతే యింకొక ముద్రవేసి ఆ స్టాంపు ఎందుకు ఉపయోగించ కూడదు? సెంటిమెంటల్ క్వశ్చన్ లేదు. చర్చల్లో వచ్చింది—స్టాంపు కాగితాల మీద ముద్రవేసి చేయాలన్నారు. నాసిక్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ వారివద్ద రెండు సంవత్సరాల నుంచి మన ఆర్డర్సు పడిఉన్నవి. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇక్కడ నుంచి విమర్శ వచ్చిన తరువాత అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో కనుక్కొన్నాను. మనమే అసలు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ పెట్టుకొని ఎందుకు చేసుకో కూడదు? ఇదివరకు హైదరాబాదులో చేసేవారము కదా? మనము ఎందుకు చేసుకోకూడదు — అది ఆలోచిస్తున్నాము — కేరళలో ప్రింటింగ్ అవుతోంది. ఇక్కడ R. T. C. లో జరుగుతుంది — 60 పైసలు టిక్కెట్ లేదుగనుక. ఇద్దరు ప్యాసెంజర్సు ఉన్నారు గనుక. 120 పైసల టిక్కెట్టు ఇద్దరికి కలిసి తీసుకోండి అంటారు. ఆ రకంగా యిక్కడ రు. 30 స్టాంపు లేదుగనుక రు. 40ల స్టాంపు ఉపయోగించమంటే భారమవుతుంది. కేను హొంబాయి వెళి

నపుడు మహారాష్ట్ర ప్రింటింగ్ ప్రెస్‌లో చూశాను. అక్కడ additional capacity ఉంటే ప్రింట్ చేయించమన్నాము. ఇప్పుడు కేరళలో ప్రింట్ అవుతోంది. దానికి సెక్యూరిటీ ప్రెస్ కావాలి. అనుకున్నామని చెప్పాను. కేరళలో స్టాంప్స్ ప్రింట్ చేసేటట్లయితే తీసుకొందాము. సాధ్యమైనంత తొందరలో ప్రింట్ చేయించి, ఎక్కువ స్టాంప్ పేపర్ మార్కెట్‌లో ఉండేట్లు చూస్తామని హామీ యిస్తున్నాను. ఇప్పుడు పోస్టుఆఫీసుల్లో రెవెన్యూ స్టాంప్స్ అమ్ముతున్నారు. వారు యీ adhesive stamps అమ్ముతారా, అభ్యంతరం ఉంటుందా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇదివరకు కొన్నాళ్లు ఆంధ్రఏరియాలో పోస్టుఆఫీసుల్లో— స్టాంపు వెండర్సుగా డిక్లేర్ చేసి అమ్మారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇవన్నీ practical difficulties చూడాలి. ప్రతి రిజిస్ట్రార్సు ఆఫీసులో ఒకరిమీద బాధ్యత పెట్టి ఎందుకు అమ్మించకూడదు? డబ్బు యిచ్చి స్టాంప్సు కొనుక్కుంటామంటే, ఎన్నిచోట్ల అవకాశం ఉంటే అన్నిచోట్ల ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ స్టాంప్ వెండర్స్ యింతకంటె అమ్మకూడదని— రు. 150లో ఎంతో ఎందుకు పెట్టారనేది విచారించాము. ఎందుకంటే వారు ఎక్కువ ఆదాయం తీస్తున్నారు. లెక్క చూచాము— 1700 మందో ఎంతమందో స్టాంపు వెండర్సు ఉంటే 13 లక్షలో, 14 లక్షలో ఎంతో వారికి కమీషన్ వస్తోంది. ఒక్కొక్క స్టాంపు వెండరుకు రు. 800 వస్తోంది. యూనిఫార్మిటీ లేకుండ ఒక్కడే విపరీతంగా అమ్మి ఎక్కువ ఆదాయం తీసుకోకుండా రు. 150లు లిమిట్ పెట్టారు. ఆ నిబంధన అక్కరలేదు. రు. 800 వరకు అమ్మవచ్చును. తప్పులేదు. అదేకాకుండ అసలు యీ stamp vendors institution ఉండాలా లేదా; తీసేస్తే నిరుద్యోగులను చేసేవారనేది వస్తుంది. వెనుకటినుంచి వస్తున్న ఏర్పాటు— హెరిడిటరీగా చేస్తున్నారనేది కూడ వస్తుంది. దానిని సవరించుకుంటూ జాగ్రత్తగా పోవాలి.

ఒక గౌ. సభ్యుడు :—స్టాంపు వెండర్సును అప్పాయింట్ చేసేటప్పుడు లక్ష జనాభా ఉంటే ఐదుగురిని అప్పాయింట్ చేయాలనే నియమం ఉన్నది. ఎక్కువమంది వెండర్సు లేనందువల్ల ఎక్కువ స్టాంప్సు తేవడానికి వీలుండదు. అది waive చేస్తారా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— సంఖ్య పెంచేకంటె వీరిమీద చెక్ కావాలి. ఒకరిని ఒక్కసారి అప్పాయింట్ చేస్తే అందులోనే ఉండిపోతున్నారు — హెరిడిటరీ సిస్టమ్ అయిపోతోంది. అట్లా కాకుండ ప్రతిసంవత్సరం కొత్తగా అప్పాయింట్ కావాలి అనే మాట ఉంటే వారికి భయం ఉంటుంది—వారిమీద కంప్లెయింట్స్ వస్తే ఏమైనా చేస్తే ముందు సంవత్సరం ఉండదేమోననే భయం ఉంటుంది. ఈ విధమైన మార్పుల గురించి ఆలోచన జరుగుతోంది. కరప్షన్ ఆపడానికి కూడ ఎంత శక్తి వినియోగించాలో అంతా వినియోగించి చేస్తుంది. Undevaluation విషయంలో చాల యిబ్బందిగా ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. రాములు:— సిటీస్‌లోగాని మ్యునిసిపాలిటీస్‌లో capital value మీద tax విధించబడిఉంటుంది. రిజిస్ట్రేషన్ సందర్భం వచ్చినప్పుడు ఆ capital value ఎంతో తెలుసుకొని సబ్ రిజిస్ట్రార్ సరిచేసుకోవచ్చు. భూముల విషయంలో రిజిస్ట్రేషన్‌కు ముందు మొట్టమొదట contract for sale అని వ్రాసుకొంటారు. దానిలో యథార్థమైన విలువ mention చేస్తారు. కాని సబ్ రిజిస్ట్రారు దానిని రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలో చూడటం జరగదు. అందువల్లనే under valuation జరుగుతోంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ suggestion అన్నీ instructions లో ఉన్నాయి. ఇందాక నాగిరెడ్డిగారు ఒక అనుమానం తీసివేయాలన్నారు. Stamp duty Act క్రింద Schedule 1-A లో ఉన్న 56 instruments మీద 50% సర్‌చార్జి మీదగాని Court Fees Act మీదగాని, దేనిమీదా ప్రభావం పడదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— సర్‌చార్జి అనేది is it a percentage on stamp duty?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— సర్‌చార్జి, స్టాంప్ డ్యూటీ మీద లేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— బడ్జెట్ మెమోరాండంలో — "A surcharge on stamp duty in respect of certain transactions relating to immovable properties is collected by the Government, on behalf of local bodies" అని అన్నారు. అంటే....

శ్రీ వి. బి. రాజు— నేను చదువుతాను. దేనిమీద నేను చేస్తున్నానో చదివితే మీకు శాటిస్‌ఫాక్షన్ కలుగుతుంది. "సేల్ ఆఫ్ ఇమ్మూవబుల్ ప్రాపర్టీ" ఆ కన్‌సిడరేషన్ సేల్" మీద తీసుకొంటారు పర్సంటేజి.

Gift of immovable property--valuation of property-Mortgage with possession---The amount secured by the mortgage, lease and perpetuity of immovable property one-sixth of the whole amount of rents payble in 50 years. ఈ రకంగా స్టాంప్ డ్యూటీ మీద కాదు. ఇప్పుడు నేను చెప్పేది—ఈ 1966-67 లో స్టాంప్ డ్యూటీ మీద రియలైజేషన్ ....

Sri T. Nagi Reddy :—That was the thing on which I based my argument. "A surcharge on stamp duty in respect of certain transactions relating to immovable properties is collected by the Government on behalf of local bodies through the Registration Department in the shape of stamps except in cities of Hyderabad." and so on. అన్నారు. అంటే మనం సర్చార్జి పెంచకపోవచ్చును. 5 పర్సెంటో, 10 పర్సెంటో సర్చార్జి ఉంటే దానిని పెంచకపోవచ్చును.

All the same the amount automatically gets increased.

Sri V. B. Raju :—Why?

Sri T. Nagi Reddy :—Because – if according to this it is surcharge on stamp duty, if the stamp duty is now 100 tomorrow it will be

150. We are increasing by 50 percent and surcharge percentage being the same—5% or 10%, the total emolument increases.

Mr. Speaker :—There will be corresponding increases.

Sri T. Nagi Reddy :—That is why I say it is an increase on both sides.

Sri V. B. Raju :—Sale of immovable property–with regard to that, the surcharge that is collected is on the consideration for sales. It has no reference to the stamp duty.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కన్సిడరేషన్ ఫర్ సేల్ అంటే.—సేల్ ఎంత ఉన్నదో దానిమీద కేలిక్యులేట్ వేసి, దానిమీద స్టాంప్ డ్యూటీ పెడతారు. దానిమీద మీరు కడతారు.

Sri V. B. Raju :—Suppose Rs. 1000—is actually the consideration for the sale. The transfer duty that is now collected on 1000—is 50/-. Now it will remain as 50/- even after this Stamp Duty Amendment Act is passed. 5% they have been collecting for the local bodies.

Sri T. Nagi Reddy :—Then this must be wrong.

Sri V. B. Raju :—That is what I said. I will get it checked up because that document is not just now before me. In the first reading itself, at that time first I read out this thing. I will get it examined.

Smt. J. Eswari Bai :—Does this surchage go to the Central Government or State Government ?

Sri V.B. Raju:—Local Bodies, Panchayats, Panchayat Samithis, Zilla Parishads and Corporations.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:-అధ్యక్షా, వెయ్యి రు॥ లకు 50 రు. సర్చార్జి తీసుకొంటున్నారు. 1100 రు॥లకు 1500 రు.లకు అదే సర్చార్జి తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ వి.బి. రాజు:-1100 రు. అయినట్టయితే 55 రు. అవుతుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—అట్లా తీసుకోవటం లేదు. 1100 రూ. లకు తీసుకోవటం లేదు. దానిపై 1500 రు. లకు సర్చార్జి తీసుకొంటున్నారు. 1600 రు. అయితే-2000 రు.లకు తీసుకొంటున్నారు.

Sri V. B. Raju : 1966-67-in the revised estimates- I said Rs. 361.76 lakhs Sri Nagi Reddy says 50% of it must be more. I further verified it ; out of Rs. 361.76 lakhs, Rs. 40 lakhs are actually from revenue stamps from Central Government. Therefore it should be deducted. It will be only 3.21 lakhs. So on that we estimated 1 1/2 crores. So, this 40 lakhs - I am not actually correcting that figure.

స్టాంప్స్ దొరకనపుడు—రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజుకు డబ్బు ఎట్లా తీసుకొంటున్నారో, అట్లాగే యీ స్టాంప్ డ్యూటీదికూడా డబ్బుగా తీసుకోమంటే బాగుంటుందికదా అని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు సెలవిచ్చారు. దానిని

కూడ ఎగ్జామిన్ చేయిస్తే-దీనిని గురించి యాక్టులో అమెండ్‌మెంట్ అవసరం ఉంటుంది. It is obligatory to have the stamp. ఆ పద్ధతి మనదే. రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనేవారికి ఇబ్బంది కాకుండా, ప్రభుత్వంయొక్క డబ్బు పోకుండా ఉంటుంది. అది మంచిదే. అది ఇంకా బాగా పరిశీలించటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. రాజేశ్వరరావుగారు ఎంకంబరెన్స్ సర్టిఫికేట్ మీద చెప్పారు. Encumbrance certificates are granted on payment of fees under Registration Act. That has nothing to do with the Stamp Act and it is not going to be raised by the amendment of this Act.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఆడిట్ రిపోర్టులో అదే పాయింట్ రైజ్ చేశారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఎవరైనా పూరర్ సెక్షన్స్ యీ భారం మోయ లేదంటే-ఆ పూరర్ సెక్షన్‌కు కన్‌సెషన్ ఇవ్వాలంటే - దానికి వేరే పద్ధతి ఉంది. ఇపుడు షెడ్యూల్ (1) (ఎ) మనం అమెండ్ చేస్తున్నాము. కాని షెడ్యూల్‌ను అమెండ్ చేయటంలేదు. ఆ షెడ్యూల్‌లో ఉన్నటువంటి యొక్క రేట్స్ మనం ఎన్‌హాన్స్ చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు షెడ్యూల్‌ను అమెండ్ చేయటం కూడా కష్టము. ఆ షెడ్యూల్‌లో ఉన్న రేట్స్ మీద 50 పర్సెంట్ ఎన్‌హాన్స్ చేస్తున్నాము. నాగిరెడ్డిగారు సెలవిచ్చారు-మీరు 50 పర్సెంట్ పెరుగుదల అన్నారు, కాని, 10 పైసలు ఉన్నచోట్ల 20 పైసలు చేస్తే ఏమి న్యాయం? ఇది 100 పర్సెంట్ కాలేదా? మంత్రిగారికి మేథమేటిక్స్ రావా?-అన్నారు I am a student of Mathematics and I am an Engineer also. దానికి బిల్లులోనే ఉన్నది. Five paise or more after enhancement will become 10 paise. In those particular cases it might be 100 percent.

Sri T. Nagi Reddy :-That argument does not hold good for. this reason–that if it is more than 5 paise, if it is done so, e. g., if it is 50 percent–15 is all right.

Sri V. B. Raju :-We have got a rule amending it. When I had made my speech on the First Reading I said these 50 paise stamps are in scarcity. That is why we said a fraction of 5 or more than 50 will be treated as 10, that way actually amounting to 10.

Sri T. Nagi Reddy :-That means it is not an increase, but it is automatic because of certain other factors.

Sri V. B. Raju :-Sometimes it is advantageous to the Government, sometimes to the tax-payer.

Sri T. Nagi Reddy :-It has not been of advantage to the public in any of these cases.

Sri V. B. Raju :-Anyhow. it is a small thing ; it is not a very big affair. ఇపుడు ప్రభుత్వదృష్టిలోగాని, గౌరవసభ్యుల దృష్టిలోగాని పేద ప్రజలు యీ భారం మోయలేరు. వీరికి ఏదైనా కన్‌సెషన్ ఇవ్వాలి-అన్నప్పుడు సెక్షన్ 9 క్రింద దీనిని అమెండ్ చేయవచ్చును.

Sri T. Nagi Reddy :- In Clause 3 (4) you have made one rupee into two rupees thirty paise. If it is 50% what happens?

Sri V. B. Raju :-When that clause comes I will explain.

Sri T. Nagi Reddy :-If it is conversion it is advantageous to you. If it is non-conversion, it is also advantageous.

Sri V. B. Raju :-We will discuss it separately. Under sec. 9 we can give certain concessions.

Sri V. B. Raju :—In Section 9 "The Government may by rule or order publish in the official gazette–

(a) reduce or remit whether prospectively or retrospectively in the whole or any part of the territories under its administration, the duties with which any instruments or any particular class of instruments or any of the instruments belonging to such class or any instruments when executed by or in favour of any particular class of persons or by or in favour of any members of such class are chargeable ..." అని ఉన్నది. అట్లాగే ఎఫిడవిట్స్ [illegible] అని చెప్పి, స్టాంపు డ్యూటీ పే చేయకుండా — [illegible] యొక్క రిప్రజెంటేషన్ మీద —Government has already agreed. This is for the information of the House. ఆ సెక్షన్ 9 ప్రకారం [illegible] ఎగ్జెంప్షన్ ఇస్తున్నాము. If there is anything that actually deserves to be reconsidered definitely the Government will re consider. [illegible] సభ్యులు ఉన్నటువంటియొక్క రేట్స్‌ను అమెండ్ చేస్తున్నాము అని, ఇప్పుడు షెడ్యూల్‌ను అమెండ్ చేసి విడివిడిగా యీ 56 ఐటమ్స్‌కు— ఒక్కొక్క ఐటముకు ఇంత ఉండాలి, యీ ఐటమ్‌కు ఇంత ఉండాలి అని చెప్పి చేయడం— అది పద్ధతి కాదు. కనుక యూనిఫారమ్ పర్సంటేజి తప్పదు; అది 45 పర్సెంట్ కాని, 50 పర్సెంట్ కాని, 60 పర్సెంట్ కాని. ఇపుడు 50 పర్సెంట్ ఎందుకు పెంచారు, 25 పర్సెంటు ఎందుకు వేయకూడదని కొంతమంది అడిగారు. నేను అంటున్నాను ... 50 పర్సెంట్ వేసినపుడు— 75 పర్సెంట్ ఎందుకు వేయకూడదు? They are actually influenced by other considerations. ఆ ప్రశ్నలు వారి [illegible] వచ్చినపుడు వాటికి సంబంధించి సమాధానం ఇవ్వగలను. ఇపుడు గౌ. సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్, ఎగ్జిక్యూటివ్ యాక్షన్‌లో ఏమైనా వాటిని అమలులో పెట్టటానికి అవకాశం ఉంటే తప్పకుండా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఆ పని చేస్తుంది. నేను అందరిని ఏకగ్రీవంగా యీ బిల్లును ఒప్పుకోవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఒక గౌ. సభ్యుడు :— పాత స్టాంపులు ఇపుడు చెల్లవని అంటున్నారు. రిజిస్ట్రేషన్‌కోసం ఇదివరకు కొనుక్కున్న స్టాంప్స్ ఉన్నవి. ఇపుడు సెలవులని ఉంచేశారు. ఇపుడు ఆ స్టాంప్‌లు చెల్లవని అంటున్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :— అది ప్రత్యేకంగా చూస్తాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :– గ్రేడెడ్ మెథడ్ ఎందుకు పెట్టకూడదని అడిగాము. దానిని గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ వి. బి. రాజు:– మన యాక్టులో షెడ్యూల్ (1) (ఎ) చూసినట్లయితే దానికి ఒక పథకం ఉంది. ఇప్పుడు పల్లీ దానిని మార్చి, క్రిందా మీదా చేసినట్లయితే చాలా కష్టం అవుతుంది. కొన్ని కోట్ల గ్రేడెడ్‌గా పెట్టబడి ఉన్నది. లేదనికాదు. ఇప్పుడు చెప్పిన సూచనలనుబట్టి ప్రతిది— ఒక్కొక్కటి గ్రేడెడ్‌గా చేసుకు పోవాలంటే కష్టం ఉన్నది. అది వీల్లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు— గ్రేడెడ్ అంటే మా ఉద్దేశ్యం—ఏదో ఒక లిమిట్ పెట్టి దానిలోపల ఉన్నటువంటి ఎగ్జంప్ట్ చేసే విషయంగురించి మేము చెబుతున్నాము మీరు డిటెయిల్స్ ఎట్లా చేసినప్పటికి —పేదవారిపైన ఇది పడకుండా—ఆ ప్రిన్సిపల్ అంగీకరిస్తారా ? కనుక ఏదైన తగ్గించాలన్నా, తీసివేయాలన్నా remit చేయాలన్నా, ఏది చేయాలన్నా. Section 9 క్రింద చేయడం మంచిదిగాని schedule లో interfere కావడంవల్ల—it is not a practicable proposition.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :– దానిక్రిందనే assurance ఇచ్చి, తరువాత చేసినప్పటికి........

శ్రీ వి. బి. రాజు :– ఏదైన శాసనం చేసేటప్పుడు Executive Action విషయంలో, co cessions విషయంలో ఒక assurance ఆలోచించకుండా ప్రభుత్వ యంత్రంలో spontancous గా మంత్రి యివ్వడమనేది చాలా కష్టమైన విషయము. తప్పకుండా ప్రతి విషయాన్ని పరిశీలించడం జరుగుతుందని యింత మాత్రం నేను హామీ యివ్వగలుగుతున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వర రావు - Encumbrance certificate విషయంలో ఒక్క registration fees తీసుకుంటున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు గవర్నమెంటు రిపోర్టులోనే ఉన్నది. మధ్యన కొంతవరకు concession ఇచ్చారు. మళ్ళీ concession విడువలి చేశారు. మళ్ళీ వసూలు చేస్తున్నారు. Exemption ఇచ్చి మరల వసూలు చేస్తున్నారు, Stamp duty and Registration fees రెండు కూడ ఉన్నాయి. తక్కాని ఋణాలపైన కొద్దిమొత్తాలపైన consider చేయడం చాలా న్యాయము. ఆ విషయమును ఏమైన మంత్రిగారు యిప్పుడు తెలిపిస్తారా?

Sri V. B. Raju :–This will be examined.

Mr. Speaker :–The question is :

"That the Andhra Pradesh Stamps (Increase of Duties) Bill, 1967 be read a first time.

The motion was adopted.

Sri V. B. Raju :—Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Stamps (Increase of Duties) Bill, 1967 be read a second time."

Mr. Speaker :—Motion moved.

There are two amendments given notice of by the following members.— Sarvasri Vavilala Gopalakrishnayya, C. V. K. Rao, Jagannadham and Ramulu. The amendment reads as follows: "That the Bill be sent for eliciting public opinion."

Sri Vavlala Gopala Krishniah :—Sir, I move :

"That the Bill be sent for eliciting Public opinion.

Mr. Speaker :—Amendment moved :

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, స్వపక్షం ప్రతిపక్షం తరపున వాదనలు విన్న తరువాత యిప్పటికైనా ఈ బిల్లును ప్రజాభిప్రాయానికి పంపడం మంచిది. Encumberance certificate, nativity certificate, యిట్లాంటివాటిపైనకూడ court fee stamps నగ్గరాలు అతికించవలసిన పని ఉన్నది. అసలు వచ్చేది కూడ వారి అభిప్రాయ ప్రకారమే కోటి రూపాయలు రావడంలేదు ప్రజానీకానికి కోటిరూపాయలవల్ల లేనిపోని చిక్కులుపెట్టి, Sub-Registrar s Officeలో జరిగే అన్యాయాన్ని ఎక్కువగా పెంచే విధంగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఇప్పటికైనా మా వాదనలనుబట్టి public opinion elicit చేయడానికి పంపడము చాల సబబుగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా ఆలోచన చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ఇది చాల సబబు అయిన amendment అని నేను భావిస్తున్నాను. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి ఎక్కువగా వచ్చే ఆదాయం కూడ లేదు. చాల చిన్న తరహా ప్రజలపైన భారం ఎంతో పడుతున్నది. అదీ కాకుండా నాలుగవ జనరల్ ఎన్నికల తరువాత మొదటి finance Bill మంత్రిగారు తీసుకువచ్చారు. ఇది ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని స్వీకరించడానికి circulate చేయడం మంచిది. ఈ money bill చెల్లడానికి, black market గురించి స్టాంపులు ఎక్కడ అచ్చు అవుతాయో, కాగితాలు ఎక్కడ వస్తాయో, ప్రెస్‌లు ఎక్కడ వుండాలో అన్ని విషయాలు ఓపికతో మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఈ సందర్భంలో యిక్కడ మేము చెప్పవలసినదంతా చెప్పాము. ఇది చిన్న బిల్లు అంటున్నారు. కనుక ప్రజలయొక్క అభిప్రాయము స్వీకరించడానికి circulate చేస్తారు, చాల సానుభూతితో చేస్తారు అని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—రైతులకు సౌకర్యం కల్పించడానికి ఈ Registration Department స్థాపించబడింది గాని ప్రభుత్వము తన ఆదాయాన్ని పెంచుకోడానికి ఉద్దేశించి స్థాపింపబడిన department కాదు. Stamp duty అనేది భూములు, ఆస్తులు అమ్మినప్పుడు కొన్నప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ జరిపించడానికి ఒక డిపార్టుమెంటు ఉండాలి. దానికి కొంత ఖర్చు అవుతుంది కాబట్టి ఆ ఖర్చులను meet అవడానికిగాను దానికి duty వేసుకొన్నది. ఒక ఆశయంతో ఉద్దేశ్యముతో యిది మొదటినుంచి వస్తున్నది. దీనిని వ్యాపార సంస్థక్రింద మార్చి దానివల్ల

ప్రభుత్వము కొంత లోభము సంపాదించుకొని ఆదాయము చేసుకొందాము అనే ఉద్దేశ్యముమీద స్థాపించబడింది కాదు. Registration Department ఇటువంటి దానిని ఈరోజున ఆదాయం క్రింద మార్చుకొనే పద్ధతి, దఫాదఫాలుగా వస్తున్నది. ఇది ధర్మం కాదు. ఇటువంటి తీవ్రమైన చర్యకు పూనుకుంటున్నప్పుడు తప్పని సరిగా ప్రజల అభిప్రాయము తెలుసుకోవడము అవసరమని నా మనవి. అందువల్ల ప్రభుత్వం దీనిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు ప్రజలకువున్న ఇబ్బందులు కొన్ని గ్రహించాము అన్నారు. అది కాస్త time తీసుకోవలసి వస్తుందేమో Act లో మార్పు చేయాలేమో అంటున్నారు, వాళ్ళకు ఉన్న యిబ్బందులు ఏమిటో చెపితే Law Department తో సంప్రతించి ఆ మార్పుకూడ చేసి యివ్వాళ చేసే registration అనుకూలంగా చేయడానికి వీలు ఉన్నప్పుడు కొంత time తీసుకొని, public opinion అనుకూలంగా ఉంటుందని నమ్మకం ఉన్నప్పుడు ఎందుకు వదలిపెట్టకూడదు ?

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఇందులో public opinion సేకరించవలసిన అవసరం ఏమి ఉన్నదో నాకు కనబడలేదు.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Bill be circulated for eliciting public opinion."

The amendment was declared negatived

A Division was demanded.

The House then divided thus:

(Ayes . . . 44; Noes . . . 70; Neutrals . . . Nil.) The amendment was negatived

Mr. Speaker :—Now there is the second amendment given notice of Sri by Rajeswar Rao, Vavilala Gopalakrishnayya etc.

Sri Ch. Rajeswar Rao :—Sir, I beg to move :

"That the Bill be referred to a Select Committee"

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా. ఈ బిల్లు public opinion పంపించాలనే చాల ఉత్తమమైన అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వంవారు అంగీకరించ లేదు చాల విచారము. ఇది taxation bill అని మా మంత్రిగారే సెలవిచ్చారు. దీనిలో instruments కు సంబంధించినవి అనేక విషయాలు ఉన్నాయి. దానిని graded పద్ధతిలో మార్చుద్దాము అని అనుకుంటాము అంటే యిప్పుడు కొన్ని grades ఉన్నాయి. దానిని ఎట్లా సవరించాలో అవన్నీ section 9 క్రింద చూసుకుందాము అనే విధంగా దాటివేస్తున్నారు. Section 9 కూడ మన ఉపయోగించుకోడానికి కొన్ని ప్రతిబంధకాలు ఉంటాయి. Section 9 పట్టుకొని మొత్తం Act నే తల్లక్రిందులు చేయడానికి వీలులేదు. Schedules ను కూడ

సాకల్యంగా ఆలోచించి graded పద్ధతిలో తీసుకువచ్చి రెండు మూడు వేల రూపాయలు విలువగల భూములనుగాని, యిండ్లనుగాని రిజిష్టర్ చేయించుకొనే వారికి యిలాంటి పద్ధతులలో సాధారణ ప్రజలకు ఈ పన్నుల భారము పెరగకుండా చేయడంకొరకు చాల స్పష్టమైన అవగాహన మనకు కలిగి ఈ శాసనసభ చాల బాధ్యతగా పేద ప్రజలకు, మధ్య తరగతి ప్రజలకు పన్నుల భారం పెంచడములేదు అనే విశ్వాసముతో చట్టాన్ని final గా రూపొందించడంకొరకు చాల లోతుగా పరిశీలన చేయడం చాల అవసరము. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు వారి ఉపన్యాసంలో చెప్పారు, చాల లోతులు ఉన్నాయి. తొందరపడి అలాటి విషయాన్ని యిప్పుడు pass చేసేకంటే select committee కి పంపించి కొద్దిగా సమయం తీసుకొని సాకల్యంగా అలోచించి pass చేయడం ఉత్తమంగా ఉంటుంది. దీనినైనా మంత్రిగారు ప్రభుత్వంవారు ఆమోదిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—We will take up this Bill again tomorrow. The motion admitted under Rule 96– the motion in which Smt. Iswari Bai and Pragada Kotaiah have given notice will be taken up tomorrow at 12-30 noon. The House now stands adjourned till 8-30 a. m. tomorrow.

(The House then adjourned till at Half past Eight of the clock on Tuesday the 20th June, 1967.)

సాకల్యంగా ఆలోచించి graded పద్ధతిలో [illegible] వేల రూపాయలు విలువగల భూములనుగాని, [illegible] వారికి యిలాంటి పద్ధతులలో సాధారణ ప్రజలకు [illegible] కుండా చేయడంకొరకు చాల స్పష్టమైన [illegible] చాల బాధ్యతగా పేద ప్రజలకు, మధ్య తరగతి ప్రజలకు [illegible] డములేదు అనే విశ్వాసముతో చట్టాన్ని final గా [illegible] లోతుగా పరిశీలన చేయడం చాల అవసరము. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు వారి ఉపన్యాసంలో చెప్పారు, చాల లోతులు ఉన్నాయి. [illegible] అలాంటి విషయాన్ని యిప్పుడు pass చేసేటంతే select committee కి పంపించి ఎక్కువగా సమయం తీసుకొని సాకల్యంగా ఆలోచించి pass చేయడం ఉచితంగా ఉంటుంది. దీనినైనా మంత్రిగారు ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—We will take up this Bill again tomorrow. The motion admitted under Rule 96– the motion in which Smt. Eswari Bai and Pragada Kotaiah have given notice will be taken up tomorrow at 12-30 noon. The House now stands adjourned till 8 30 a. m. tomorrow.

(The House then adjourned till at Half past Eight of the clock on Tuesday the 20th June, 1967.)